

እንዲያውም ያሳስታል። ጥሩ ማኅበረሰብን ለመገንባት ምርጥና ብቸኛው ግብአት ቤተሰብ ነው።

ጥሩ ቤተሰብ ለመገንባት የትዳር ባልደረቦች ከራሳቸው ግለኛ ፍላጎት ወጣ ማለትና ራቅ አድርጎ ማሰብን ይጠይቃል። ለዚህ ታላቅ ዓላማ ሁለቱ የትዳር ባልደረቦች መስጠትና መሥራት አለባቸው። ጥሩ ልጆች ተወልደው በጥሩ ሞራል፣ ባሕል፣ እምነትና ባሕሪ ተቀርጸው ሲያድጉ ጥሩና ኃላፊነት የሚሰማው ማኅበረሰብ ይወጣዋል። እያንዳንዱ ዜጋ ይህንን ለማድረግ ቢታደል ለአገር ዕድገትና ልማት “ምን አስተዋፅዖ አደረግኩ” ብሎ ማሰብ የለበትም።

ይህን ጽሑፍ በማዘጋጀት ወቅት አግብቶ ወልዶ አያቶች ያደረገን ያ ልጆችን መናብቻ ነው። እርሱና ባለቤቱ ወደዘሮ ሰላም አሰፋ እንደ አውሮፖውያን አቆጣጠር 2006 ተጋብተው ውብ የሆኑ ሁለት ወንዶች ልጆች (ብሩክ እና ካሌብ) ወልደዋል። መና በሙያው ጠበቃ ነው።

ብሩክ (የልጅ ልጆችን) መና (ልጆችን) ወ/ሮ ሰላም አሰፋ ካሌብ (የልጅ ልጆችን)

የመጀመሪያው ልጆችን ዋቤቶ የተሰማራው በሆቴል ሙያ ሲሆን የሥነ ጥበብ ዝንባሌ ይታይበታል። በቅርብ ጊዜ ትዳር ይመሠረታል ብለን በተሰፋ እንጠብቃለን፡ ማኅሌት የአንድ ድርጅት የሰው ኃይል አስተዳደር መምሪያ ድሬከተር ሆና እያገለገለች ነው፤ እሷም አያት እንደምታደርገን ተስፋ እናደርጋለን።

ምዕራፍ ስምንት አገልግሎት በብሔራዊ ደረጃ

22. የመሠተ ክርስቶስ ዋና ጸሐፊ

ለትምህርት እንድሄድ ዕድሉን የሰጠችኝ ቤተ ክርስቲያን በ1966 ዓ.ም በተሰበሰበው ጠቅላላ የሽማግሌዎች ጉባዔ (ጠሸጉ) አማካኝነት “የቤተ ክርስቲያኒቱ ዋና ጸሐፊ ሁንልን” ብላ መረጠችኝ። እኔም በእሽታ ተቀበልሁ። በመስከረም 1967 ዓ.ም ይህንን ሥራ ጀመርሁ።

በመስከረም መጀመሪያ ላይ 1967 ዓ.ም በተመረጥሁት መሠረት የዋና ጸሐፊነቱን ሥራ ከአዲስ አበባ ስታድዮም ፊት ለፊት በስተደቡብ በኩል ባለው ጌታሁን “ብርቁ ሕንፃ ውስጥ” 7ኛ ፎቅ በነበረው ቢሮአችን ጀመርሁ። በዚሁ ወር ነበር ፎቁ ላይ ሆነን ወደ ኢዮቤልዮ ቤተ መንግሥቱ ስናማትር ያቺ አምስት ሺህ ብር ያቀበለችን ሰማያዊ ቮልስዋንን ሳትሆን አህቷ አረንገዋዴዋ አፄ ኃይለ ሥላሴን ይዛ ወደ አራተኛ ከፍለ ጦር ስታመራ ሳናስበዉ የታሪክ ምስክር ለመሆን የበቃነዉ።

እንደ እኔና እንደ ዘመን አቻዎቼ በወጣትነት እድሜዉ የጃንሆይን ግርማ ሞገሥ የተመለከተ ሰዉ፤ እንደገና መልሶ በሌላ የታሪክ ምእራፍ ወደ ውርደታቸዉ ሲያዘግሙ መታዘብ በራሱ ለኔ ትልቅ ትምህርት ቤት ነበር። ወደ አገልግሎቴ ነገር ልመለስ።

እኔ የመጀመሪያዉ የሙሉ ጊዜ ዋና ጸሐፊ ሆኜ በተመረጥኩበት ዓመት መሠረተ ክርስቶስ ቤተክርስቲያን ካልተሳሳተኩ ሃያ አምስት አጥቢያዎች ነበሯት። አብዛኛዎቹ አጥቢያዎች በኢትዮ ጅቡቲ ባቡር መስመርና በስምጥ ሸለቆ አካባቢ የተመሠረቱ ነበሩ። እያንዳንዱ አጥቢያዎች አፕሮ አንደ ወንጌላዊ ሲኖራቸዉ ጥቂቶች ደግሞ

ብሩክ (የልጅ ልጃችን) መና (ልጃችን) ወ/ሮ ሰላም አሰፋ ካሊብ (የልጅ ልጃችን)

ከአንድ በላይ ሁለትም ሦስትም ነበራቸው። የመጀመሪያ ጥረቴ አጥቢያዎችን ማብዛት፣ በሰው ኃይልም ማጠናከር ነበር። በናዝሬት ዙሪያ በተለይም በሽሎዎቹ አካባቢዎች የተመሠረቱት አጥቢያዎች ከአብዮቱ ርዕዮት ዓለም ጋር በተያያዘ ከሠራተኛ ማሕበራት በኩል የሚደርስባቸው ወከባና ስደት ከባድ ነበር፤ እነርሱን ባስፈላጊው መንገድ ማጠናከር ቅድሚያ የሰጠሁት ተግባር ነበር።

በሁለተኛ ደረጃ የሚያረካኝ የአዲስ አበባ አጥቢያችንን ከኪራይ ቤት አውጥቶ የራሷ የተሟላ የማምለኪያ አዳራሽ፣ የእንግዳ ማረፊያ፣ የሰብሰባ አዳራሽ እንዲኖራት የተደረገው ጥረትና ስኬት ነበር። አሎምፒያ አካባቢ የተገነቡትን እነዚህ ግንባታዎች ብዙም ሳይቆዩ ደርግ ወረሳቸው። የተመለሱት በዚህኛው መንግሥት ነው። አሁን የቤተክርስቲያኗ ዋና ጽሕፈት ቤት ያለበት ግቢ ማለት ነው።

አብዮቱ ፀረ እምነት በተለይም ፀረ ክርስትና መሆኑ እየተገለጠ ሲሄድ ትኩረታችን ሁሉ ቤተክርስቲያንን ወደማዳኑ አዘነበለ። ስለሆነም በመንፈስም በእውቀትም መዘጋጀት ተገባን። ከብዙ ሙከራዎቻችን መካከል በወቅቱ በኮሚዩኒዝም ስርዓት ስር ስልሳ ዓመታት ካሳለፉት ከቀድሞዋ ሶቭየት ሕብረት ቤተክርስቲያናት ትምህርት ለመቅሰም ያደረግነው ጉዞ ነበር። እዚያ ሄደን የቀሰምናቸው የሶቭየት ወንጌላውያን ክርስቲያኖች ተሞክሮ በእኛው ተወስኖ እንዳይቀር መሪዎቻቸው ወደ ኢትዮጵያ መጥተው በተለያዩ ቦታዎችና ቤተክርስቲያናት ልምዳቸውን እንዲያካፍሉ ማድረጋችን ካልሞከሩት ነገር ይልቅ ጥቂትም ቢሆን ሞክሮ ማትረፍ ይበጃልና በዋና ጸሐፊነት ካሳለፍኳቸው አንዱ ደስ የሚሰኘኝ ትዝታይ ነው። የሶቭየት ኅብረት ወንድሞች እዚህ መምጣት እንደ ገና ዳቦ ከውስጥም ከውጭም እሳት የለኩሰብኝ አጋጣሚ ነበር። ከመንግሥት አካላትም፣ ከአንዳንድ የቤተክርስቲያን መሪዎችም የተሰነዘረብኝ ትችት፣ አንዳንዴም ወቀሳና ማስፈራሪያዎች የዋዛ አልነበሩም። ሁሉም ተመልሰው ላያገኙኝ እንደ ወራጅ ውኃ አለፉ።

ከቤተክርስቲያን ውስጣዊ መንፈሳዊ፣ አስተዳደራዊና ተያያዥ ተግባሮች መከናወን ባለፈ በመሠረተ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ዋና ጸሐፊነቴ እርካታ ያገኘሁባቸው ስኬቶች በተለያዩ ብሔራዊና ዓለም አቀፋዊ መድረኮች እርሷን በመወከሌ የተከተሉኝ ውጤቶች ናቸው። የቤተ ክርስቲያን ውስጣዊ ፖለቲካ ምን ያህል የዘቀጠ እንደሆነና በተለይም እንደ መሠረተ ክርስቶስ ታዳጊ ለነበረች ቤተክርስቲያን የዕድገት እርምጃ የሚያሰናክል መሆኑን የተገነዘብኩት ያኔ ነበር። በተለይም ደግሞ በዚያ የሰው መላው ሕይወት ያልተረጋጋና የተናጋ በነበረበት የአብዮቱ ነውጥ ዘመን የውስጡን አተካራ ለዘብ አድርጌ ይገፍ ከሌሎች አጋሮች ጋር ቤተክርስቲያንን ለማዳን በሚደረጉ ጥረቶች መሳተፌ ውስጤን ያበለጽጉት ነበር።

ከነቄስ ጉዲና ቱምሳ፣ ከነአባ ጸጋዬ ቀነኒ፣ ከነ ዶ/ር ሙላቱ ባፋ፣ ብርሃኑ ደረሰ፣ ጥላሁን ኃይሌ፣ ዶ/ር አማኑኤል ገ/ሥላሴ ከአቶ አማኑኤል አብርሃም፣ ከአቶ ኃይሉ ወ/ሰማያት፣ ከሙላቱ በላቸው፣ ከአቶ ሰለሞን ሉሉ፣ ከፓስተር ኅሩይ ጽጌና ከመሳሰሉት ወንድሞች ጋራ ሆኖ የደስታውንም እፍታም ሆነ የመከራን ገፈት አብሮ መቅመስ በመከራ እያለፍንም እንኳን መከራው የሌለ ያህል ይሰማን እንደ ነበረ እኔ ምስክር ነኝ።

የመሠረተ ክርስቶስ ኮሌጅ

ሃያ ዓመት ዕድሜ ያስቆጠረው የመሠረተ ክርስቶስ ኮሌጅ አሁን የሚገኘው በደብረዘይት (ቢሾፍቱ) ከተማ በጨለቅለቃ ሐይቅ ፊት ለፊት ወይም ከሐይቁ በስተምስራቅ በኩል ነው። የዛሬ 20 ዓመት የመጽሐፍ ቅዱስ ኢንስቲትዩት ተብሎ በአስር ተማሪዎች ነበር የተጀመረው። ሲጀመር ይህንን ያህል የሚሰደምም ሁኔታ ሳይኖረው በ22 ማዘርያ በመባል በሚታወቀው አካባቢ በኪራይ በተያዘ ቪላ ቤት ውስጥ ነበር። ኢትዮጵያን የኮሚኒስት አገር ማድረግን ዓላማው አድርጎ የተነሳው የደርግ መንግሥት ሃይማኖት ዓልባነትን ለማስፋፋት የነበረውን ዕቅድ ለመተግበር

ሲጀምር የዘጋው የመሠረተ ክርስቶስ ቤተክርስቲያን ተዘግቶ የቆየው የደርጉን ግማሽ ዕድሜ ፈጅቶ ሊከፈት የተቻለውም የደርግ መንግሥት አብቅቶ ኢሕአዴግ ከገባ በኋላ ነበር። ያኔ የተዘጉበን አጥቢያ ቤተክርስቲያናት ሲከፈቱ በአየአጥቢያዎቹ የተገኘው ምዕመን ብዛት በወቅቱ ከነበሩት መሪዎች ቁጥር አቅም እጅግ ብዙ ነበር።

ይህንን ሁኔታ በውል የተረዱት በጊዜ መሪነት ሲሰጡ የነበሩት መሪዎች በጸሎትና በምክክር የደረሱት ሰምምነት ለመሪነት ሰዎች ተመርጠው እንዲሰለጥኑ ሲወሰን የት? እንዴት? ማንስ? ያስተምራቸው የሚለው ጥያቄዎች እንጂ መልስ አልተገኘላቸው ነበሩ።

በጊዜው አቶ ሰለሞን ከበደ የቤተክርስቲያኒቱ ሰብሳቢና አቶ በድሩ ሁሴን ዋና ጸሐፊ ሆነው ያገለግሉ ስለነበረ ሸክሙ በእነርሱ ላይ ይጫን ስለነበር በዚያ ወቅት ያውቁት ሻይሎ የሚባል መጻጻፍ ትምህርት በአመራርና በመጽሐፍ ቅዱስ ያስተምራል ማለትን ሰሙ። ይህ ሻይሎን ቤተክርስቲያን ፍለጋ ይሄዳሉ። አቶ ሰለሞን ሲያስታውስ እዚያ ደርሰን አንዳንድ ክፍሎችም እየግባን ትምህርቱን ስንገምግም ዕረፍት አላገኘንም ነበር ብሏል። ይህ ጸሐፊ በወቅቱ ኮሎስኦንጅላስ ከተማ 60 ማይልስ ርቃ ባለች አጥላንድ በምትባል ከተማ ይኖር ነበርና ኢትዮጵያ ደውዬ የሁለቱን ወንድሞቹ መሄድና ለምን እንደሆነ ስለማ ነገሩ አሳዛኝ። ምክንያቱ ሌላ ሳይሆን ከሜኖናይቶች ጋር ያለንን የቆየ ግንኙነታችን ለዚህ ጊዜ እንደሚጠቅመን አውቅ ነበር። ወዲያው ጉዳዩ ብዬ በሰውና በተገኘው መረጃ ለአንድ ሳምንት ሳንፍራንሲስኮ የቀዩትን ወንድሞች በስልክ ደርሼባቸው ስጠይቅ ለታወቀው ችግራችን ባልታወቀ መፍትሄ ሲታገሉ እንደነበሩ ገለጹልኝ። እኔም ከዚያ ሁሉ ይልቅ ወደ ሎስኦንጅላስ መጥተው ስለሚኖናይት ድርጅቶች እንድንገባ ጋበዝኳቸውና ወዲያው ተስማምተው የሚመጡበትን ቀንና በረራቸውን ተነጋግረን ተለያየን።

እነርሱ እስኪመጡ ድረስ ሦስት የሜኖናይት የከፍተኛ ትምህርት ተቋማትንና

ሴሚናሪዎችን እንዲሁም ሚስቶችን ድርጅቶችን አነጋገራቸው ቀጠሮ ተቀብዬ ቆየሁ። እነርሱም በቀጠሮአችን መጡና ሁለት ቀን መክረንበት በተስማማነው መሠረት በመጀመሪያ ጎሽንና ኤልካርት እንዲያና ከዚያም ላንካስተር ፔንስልቫንያ በመጨረሻም ሐሪንሰንበርግ ቨርጂኒያ ጉዟዋቸውን ቀጥለው እኔ በስልክ ስከታተላቸውና የተባሉትን እየነገሩኝ በመጨረሻም የሐሪንሰንበርግ ቀጠሮ ሲደርስ ያነጋገርኩት የኢስተርን ሜኖናይት ዩኒቨርሲቲ ፕሬዚዳንት ጆሴፍ ላፕ ወዳጄ ስለነበር እኔም በስብሰባው እንድንገኝ ጋብዞኝ ከምእራብ ወደ ምስራቅ አሜሪካ በርሬ በስብሰባው ተገኘሁ። ከእኔ ሌላ በስብሰባው የተገኙት፡-

- ጆሴፍ ላፕ የዩኒቨርሲቲው ፕሬዚዳንት
- ካልቪን ሻንክ ቀድሞ በኢትዮጵያ ሚሲዮናዊና የዩኒቨርሲቲው መምህር
- ሰለሞን ከበደ የመሠረተ ክርስቶስ ቤ/ክ ሰብሳቢ
- በድሩ ሁሴን የመሠረተ ክርስቶስ ዋና ጸሐፊ
- ተስፋጽዮን ደለለው የመሠረተ ክርስቶስ የቀድሞው ዋና ጸሐፊና አባል፤ ሁለት ሌሎች ሰዎች ከኢ.ኤምዩ ነበርን።

ከላይ እንደተጠቀሰው ዋናው ዓላማ በቁጥር የበዛውን ምእመን በአመራርና በኦሪጂነት የሚያሳድጉ መሪዎችን ማፍራት ስለሆነ ይህንን ግብ እንዴት መድረስ እንደሚቻል ተነጋግሮ መስማማትና ዘዴውንም መቀየስ ነበር። ስለዚህ ኢ.ኤምዩ እንዴት ይረዳናል። ላልነው ጥያቄ ከብዙ ውይይት በኋላ፡-

- ሁኔታውን አዲስ አበባ መጥቶ ጥናት የሚያደርግ አንድ አጥኚ ሰው ኢ.ኤምዩ እንዲልክ፤
- ለብዙ ዘመን በኢትዮጵያ የሰራና ከምስረታው የመሠረተ ክርስቶስ ቤ/ክ አጋር የሆነው ኢስተርን ሜኖናይት ሚሽን ዳይሬክተር የሚሆን ሰው እንዲሰጥ፤
- ያም ሰው ካርልሆንስን የሚባል ቀድሞ በኢትዮጵያ የሰራና በዚያን ወቅት

በናይሮቢ ዴይ ሰታር ዩኒቨርሲቲ ያሰተምር የነበረ ሰው ከነባለቤቱ ቪራሃንስን ጋራ እንዲጠየቅና ለቤተሰቡ ያደርግ የነበረውን ድጋፍ እንዲቀጥል፤

- ኢኤምዩ የትምህርቱን መርሃ ገብር አቀራረጽ እንዲያማከርና ለጨረሱ ለተማሪዎች ለሚሰጠው ዲፕሎማ እውቅና እንዲሰጥ

በእነዚህ አንኳር ነጥቦች ሰፊ ውይይት ከተደረገበት በኋላ ስምምነት ላይ ተደረሰና በዚሁ መሰረት የተጠየቀው ሁሉ ተስማምቶበት በ1986 ዓ.ም. በ13 ተማሪዎችና በአንድ ዲሬክተር /አስተማሪና ጥቂት ፈቃደኛ ሰራተኞች ት/ቤቱ ተከፈተ። ይኸው የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት በመባል ስራውን የጀመረው መማሪያ ከሶስት ዓመት በኋላ የመሠረተ ክርስቶስ ኮሌጅ ተብሎ ተሰየመና እስከ አሁን ስራውን የቀጠለ ሲሆን በ1992 ዓ.ም. ሰፋ ያለ ጊቢ ተፈልጎ ወደ ኮተቤ ተዛውሮ ከነበረበት በ2000 ዓ.ም. አሁን ወደሚገኝበት የራሱ ወደ ሆነው ደብረዘይት ተዛውሮ ስራውን ቀጥሏል።

ኮሌጁ በአሁኑ ጊዜ 214 (181 ወንዶች፤ 33 ሴቶች)፤ በርቀት ትምህርት ዲፕሎማ የሚማሩ 169፤ ድህረ ምረቃ 11 በጠቅላላው 394 ተማሪዎች የአሉት ሲሆን አንዱ የድህረ ምረቃ ከኢግስት ጋር በመተባበር ትምህርታቸውን ቀጥለዋል።

የመሠረተ ክርስቶስ ኮሌጅ ከተከፈተ 939 ተማሪዎችን ያስመረቀ ሲሆን (888 ወንዶች 51 ሴቶች) ሲሆኑ ሁሉም በአብያተክርስቲያናትና ክርስቲያናዊ ድርጅቶች ተሠማርተው የሚያገለግሉ ሲሆን ወደ ውጭ አገርም የሄዱ አሉ። ኮሌጁ የሚተዳደረው በቦርድ ሲሆን የሚመረጠው በቤተክርስቲያንቱ ጠቅላላ ጉባዔ ነው። የየዕለቱንም ሥራ የሚመራ ፕሬዚዳንትና ሠራተኞች አሉት።

በአሁኑ ጊዜ የቤተክርስቲያናዊ መሪዎች፤ የኮሌጁ አመራርና ቦርድ ቦርድ ኮሌጁን ወደ አራት ዓመት ሊብራል ኮሌጅ ለመለወጥ አስፈላጊው ብ ውይይት እየደረጉ ነዉ።

23. እዚያ ነበርኩ፡- ሲ.አር.ዲ.ኤ (CRDA) ሰቋቋም

ዛሬ ስሙ እንዲህ ገዝፎ የሚታወቀው Christian Relief and development Association (CRDA) የተቋቋመው በ1966 ዓ.ም ነበር። መሥራች አባሎች ከነበሩት መካከል ግምባር ቀደሞቹ፡-

- ❖ ፋዘር ዶህኒ ከአይርሽ ኮንሰር (Irish Concern
- ❖ አቶ ጎይቶም ጴጥሮስ ከካቶሊክ፤
- ❖ አቶ በርሄ በየነና ፊታውራሪ ባይሣ ጀም ከወንጌላዊት ቤተ ክርስቲያን መካነ የሱስ፤
- ❖ ዶ/ር ሙላቱ ባፋ ከቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን እኔ ተስፋጽዮን ደለለዉ ከመሠረተ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ነበርን። ከእኔ በፊት ፒ.ቲ ዮደር ለአንድ አመት ያህል ሠርቶ ነበር።

በመጀመሪያ ይህ የአገልግሎት ድርጅት ሲታለምና ሲቋቋም በቤተ ክርስቲያናትና ክርስቲያናዊ ድርጅቶች መካከል የተሳለጠ መተባበር እንዲሰፍን ሁኔታዎችን ለማመቻቸት ነበር። ኋላ ላይ ግን የተለያዩ ኤምባሲዎች ለአባልነት አመለከቱ። በመሠረቱ ቤተ ክርስቲያን እርዳታ ለመስጠት ከለጋሾች ጥሪት ማሰባሰብ ያስፈልጋታል። ለጋሹም ስለሚያደርገው ድጋፍ አጠቃላይ ግንዛቤ እንዲኖረዉ ይፈልጋል። ስለሆነም በደብዳቤና በፕሮቶኮል አካሄዶች ከመነጋገር ይልቅ በአንድ ጠረጴዛ ዙሪያ በግምባር ተገናኝቶ መወያየቱ ተገቢ አማራጭ ነበር፤ ነውም። ስለዚህም ነው CRDA ተቋቁሞ ብዙም ሳይቆይ ትልልቆቹ ኤምባሲዎች በተባባሪ አባልነትና ብሎም በአባልነት ሊገቡ የቻሉት።

በጊዜው የነበረን መረዳት ዕርዳታቸው ከግለሰቦቹም ሆነ ከአገራቸው ፖለቲካዊ አቋም ጋር መገናኘት እንደሌለበት ነበር። ቢሆንም ብዙም ሳንቆይ የእርዳታ አሰጣጣቸው ውስብስብና ከፖለቲካዊ ቅኝት ያልጸዱ መሆናቸውን፤ ቢቻላቸውም

አመራሩን በእጃቸው አስገብተው እንዳሻቸው ሊነዱን እንደ ፈለጉ አብዛኛዎቻችን የአገሬው ተወካዮች ተገዝተዋል። ስለሆነም ተሳትፏቸው ከተባባሪ አባልነት በላይ እንዳያልፍ ገደብናቸዋል። አሁን ያላቸው የአባልነት ደረጃ ምን እንደሆነ አላውቅም።

ይህ ድርጅት እርዳታን በማስተባበር ተዓማኒነትን ያተረፈ ለአገራችን አቅም ግንባታ እጅግ ጠቃሚ ነው ብዬ አምናለሁ። ወደ ሃምሳው ዓመት የተጠጋው ይህ ድርጅት በአፍሪካ ብቸኛ ሆኖ የተፈጠረ ሲሆን ከብዙ ዓመታት በኋላ በኬንያ መሰል ድርጅት ተቋቁሞአል። CRDA በተለይ በእነዚያ የድርቅና ረሃብ ዓመታት የሠራው የነፍስ ማዳን ተግባር እጅግ ከፍተኛና በሌላው ዓለም አቻ የማይገኝለት ሆኖአል። ድርቅና ረሃቡን ከመከላከል አልፎ በሁለንተናዊ ልማት ለመሳተፍ ግምባር ቀደም መሆኑ ያከራል። ከአዲስ አበባ ሰውጣና ሰገባ በቃሊቲ ጫፍ ባሠራው ሕንፃ አናት ላይ ስሙን ሳነብ ልቤ በጣም ደስ ይሰኛል። ይህ ድርጅት ሲቋቋም ምስክር ብቻ ሳልሆን በመሠረተ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ዋና ጸሐፊነትና በወርልድ ቪዥን ዳይሬክተርነት ሳገለግል በቆየሁባቸው ዓመታት ከበርድና ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴዎች አባልነት እስከ ምክትል ሳብሳቢነት፣ ያገለገልሁት ድርጅት ነው።

24. እዚያ ነበርኩ፡- የኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ኅብረት ሲመሠረት

የኢትዮጵያ ወንጌላውያን ኅብረት መሠረቱ “የኢትዮጵያ ሃይማኖቶች የመተባበር ጉባዔ” ለመመሥረት ተደርጎ የነበረው ፕረትና ኦርቶዶክስሳውያን ተወካይ ወገኖቻችን ያሳዩት “የማን አክሎኝ አብሪት ውጤት ነዉ” ስላችሁ አትደነቁ። ዝርዝሩ የሚከተለውን ይመስላል።

ኮሚኒስታዊዉ አብዮት በ1966 ዓ.ም ፈንድቶ ሁለተኛ ዓመቱን ይዟል። እየበቀለ

ያለው ወይም በቅሎ በማደግ ላይ ያለው አብዮትና ርዕዮተ ዓለሙ መሰላቸውን ጨምሮ ለእምነት ተከታዮች ሁሉ ምችት የሚለግሥ እንዳልሆነ እየተገለጠ ነበር። ከነዚያ ቀናት በአንዱ ወደ ቄስ ጉዲና ቱምሣ ቢሮ ጎራ ብዬ ስንጫወት ለሚሰነዘርብን ማንኛውም ቃጣ የኅብረት ድምጽ ቢኖር መልካም እንደሚሆን ተወያየን። ለዚህም በየበኩላችንን ለመሥራት ተስማምተን ለጊዜው በየፊናችን ቀረቤታችን እንደፈቀደልን መጠን የቤተ እምነት መሪዎች ለማነጋገር የቤት ሥራችን አድርገን ተለያየን።

በዚሁ መሠረት ከሙስሊም ጉዳዮች ጽ/ቤት ሰዎች ፈልገን ሁለት ሰዎች አማከርንና በመሠረተ አሳቡ ተስማምተው ሁለት ጊዜ ያህል ተገናኝተን ከተወያየን በኋላ ለበላይ መሪዎቻቸው ነግረው “የሚሰማሙ ከሆነ ተመልሰን እንነግራችኋለን” ብለውን ተለያየን። ምላሻቸውን እየጠበቅን ሳለ የሙስሊም ጉዳዮች ጽ/ቤት ምርጫ አካሂዶ እነዚያ ሰዎች በሌሎች አዲስ ተመራጮች ተተክተዋል የሚል ዜና ሰማን፤ እንደማይሆንላቸው ገምተን ግብዣችንን በተቀበሉት ክርስቲያናዊ ቤተ እምነቶች ለመጀመር ተስማምተን ተውነው።

እንደገና እኔና ቄስ ጉዲና ተገናኘንና የሆነ ረቂቅ (Draft) መተዳደሪያ ደንብ ቢዘጋጅ እንደሚበጅ ተነጋገርን። እርሳቸውም “እኔ ልሞክረውና አብረን እንከልሰዋለን” ሲሉኝ ከዚህ መርሐ ግብር አንፃር አቅሜን በደንብ እንደ መዘኑት ተረዳሁ። ለእኔ የሰጡኝ የቤት ሥራ የኅብረቱን አስፈላጊነት በተመለከተ አጭር መግለጫና የጥሪ ደብዳቤ ማርቀቅ ነበር። የጥሪው ደብዳቤ ለሁሉም ደረሰና የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ስትቀር (መልስም አልሰጠችንም) የኢትዮጵያ ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያን አባ ጸጋዬን ቀነኒ ወከለች። በዚያ መጀመሪያው ስብሰባ ያልመጡትን እየጠበቅን ግን እየሠራን እንጠበቅ በማለት ኅብረቱን ማዋቀር ጀመርን። ቄስ ጉዲና ፕሬዚዳንት፣ የዚህ ጽሑፍ አዘጋጅ ምክትል፣ አባ ጸጋዬ ጸሐፊና አቶ ተወልደ መድህን ሐብቱ ገንዘብ ያዥ፣ በመሆን ተሰየምን። የኅብረቱ ስም “የኢትዮጵያ አብያተ ክርስቲያናት መተባበር ጉባዔ” ተብሎ እንዲጠራና የረቀቀውም መተዳደሪያ

ደንብ ተነብቦ አንዳንድ ማስተካከያዎች ተደርገውበት በሙሉ ድምጽ ጸደቀ።

ይህ ሁሉ ሲሆን ወደ ጠቅላይ ቤተ ክህነት ጽ/ቤት ለማናገር ቁስ ጉዲና ሁለት ጊዜ ለብቻቸው፤ አንድ ጊዜ ደግሞ አብረን ሄደን ነበር። የተሰጠን መልስ “እያሰብንበት ነው” መልሳችን ይደርሳችኋል” የሚል ነበር። በንዲህ ዓይነት መጠበቁ ቀጥሎ ከሁለት ዓመት በኋላ በአንዱ ስብሰባችን ሰባት ሰዎች የያዘ ቡድን ከኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን መጣና ተቀላቀለን። እኛም እውነት መስሎን በደስታ ተቀብለን ምርጫ እንደገና ተደረገና ቀሲስ ሰለሞን ገ/ሥላሴ ፕሬዚዳንት፤ ቁስ ጉዲና ተምሣ ምክትል፤ አባ ጸጋዬ ቀነኒ ጸሐፊና ገንዘብ ያዥ ሌላዉ እንደነበረው እንዲቀጥል ተወሰነ። የሚቀጥለው ስብሰባ ቀን ተወስኖ ይኸኛው ስብሰባ አለቀ፤ ደስታ ሆነ፤ ሳቅና ጨዋታም ነበር።

በሚቀጥለው ስብሰባ ሁላችንም በሰዓቱ ተገኘን። በነገራችን ላይ የምንሰበሰብ የነበረው በኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ ማኅበር የስብሰባ አዳራሽ አራት ኪሎ በሚገኘው ሕንፃ ላይ ነበር። ከአንድ ሰዓት በላይ ቢዘገዩም በመጨረሻው ሰባቱም ተወካዮች መጡ።

ስብሰባውን ለመጀመር እንደተቻሉ ያስታውቃሉ። ስለ መዘግየታቸው ይቅርታ ለመጠየቅ ምንም አልዳዳቸውም፤ በደንብ ላጤናቸዉ ሰዉ አካላዊ ቋንቋቸዉ (Body language) ከፋኛ መኮፈሳቸውን ያመለክታል። ቀሲስ ሰለሞን ገ/ሥላሴ በሊቀመንበር ወንበራቸዉ ላይ ተቀመጡ፤ ወንበራቸውን አስተካከሉ፤ ቀጥሎም ካባቸውን ከትከሻቸው ሳብ ሳብ አድርገው ተመቻቹ። በፊታቸው የነበረውን የዕለቱን አጀንዳ ወረቀት ገፋ ሳብ አደረጉና ቀና ብለው ቦንባቸውን ጣሉበት (የጭቃ ጅራፍ ብልም ያስኬዳል)። በአጭሩ እንዲህ ነበር ያሉን፡-

“ኧረ ለመሆኑ ከማን ጋራ ነው የምንሰበሰበው? የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን እኛ ነን፤ እናንተ እሆንናችሁ? ...እሆንናችሁና ነው እኛ ከናንተ ጋራ የምንሰበሰበው?”

እንዲህ ከአሉን በኋላ በአንድ ላይ ብድግ ብለው ሰባቱም ተከታትለው ወጥተዉ ሄዱ። ተገረምንም፤ አዘንንም፤ ግራም ተጋባን። ለተወሰኑ ደቂቃዎች ምንም ሳንባባል በዝምታ ቆይተን ተለያየን። በዚህ መካከል ብዙም ሳይቆይ ቁስ ጉዲና ከነመኪናቸው በደርግ ተጠልፈው ተወሰዱ። እንደ ዋና አንቀሳቃሻችን የምንቆጥራቸዉ ሰዉ ስለነበሩ የሳቸዉ ደርግ ጥርስ ውስጥ መግባት “በእንቅርት ላይ ጀሮ ደግፍ” ሆነብን። የቁሱን መመለስ ወይም መጨረሻ እንስማ በማለት ጥቂት ጊዜ ቆየን። ሁሉን በዙፋኑ ላይ ሆኖ የሚያየዉ ጌታ ሥራ ላይ ነበር።

ያኔ (በ1969 ዓ.ም) በነበረው የናዝሬቱ ስብሰባችን አዘጋጅ ኮሚቴ ላይ “ለምን የወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ኅብረት አንጀምርም?” የሚል ጥያቄ ከአንዳንድ ወገኖች ሲነሣ የሁላችንም ዓይን በእውነት በራ!! እውነትም “የት ነበርን!?” በሚል ስሜት ተሰባስበን መሥራች ጉባኤ ለማድረግ በቃን። በመሥራች ጉባኤዉ ላይ የተገኙት የዘጠኝ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች ተፈራርመን “የኢትዮጵያ አብያተ ክርስቲያናት መተባበር ጉባኤ” ሲጨነግፍ “የኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ኅብረት” በመጋቢት 2 ቀን 1970 ዓ.ም ተመሠረተ። የመጀመሪያው የወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት የመሪዎች ስብሰባ መከፈቻ ላይ በጉባኤው ሊቀ መንበርነቴ ያደረግሁትን ንግግር አስታውሳለሁ፤ እንዲህ ነበር፡-

“ክርስትና ወደ ኢትዮጵያ ከገባበት ጊዜ ጀምሮ እስከአሁን ድረስ ብዙ ስብሰባዎች ተደርገዋል። ይህ ኮንፍራንስ ግን ልዩ ነው። ልዩ የሚያደርገው ነገር አንድ ቤተ ክርስቲያን ከሌላው ቤተ ክርስቲያን (ዲኖሚኒሽን) እንዳትተባበር የከለከለውን ሰው ሠራሽ ግድግዳ ማፍረስ መቻሉ ነው። በዚህ በአንድነት በምንቆይበት ወቅት የእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን አንድ ጌታ፤ አንድ መንፈስ ያለን መሆናችንን የምንመልከርበት ጊዜ እንደሚሆን ተስፋ አደርጋለሁ።

የኮንፈራንሱ አስተባባሪ ኮሚቴ በኤፌ.ፌ.ዲ.ሪ ፩፡፩ ላይ የሚገኘውን ጥቅስ የኮንፈራንሱ ጥቅስ እንደሆነ ሲመርጥ በአእምሮአችን የነገሠው የአንድነታችን ጉዳይ እንደሆነ በመተማመን ነው።

ለወንጌላውያኑ አብያተ ክርስቲያናት ኅብረት መጀመር መረማመጃ ድልድይ የሆነው የወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች መንፈሳዊ ስብሰባ የተካሄደው ከመስከረም 3 እስከ 8 ቀን 1969 ዓ.ም ድረስ ነበር። መሪ ቃሉ “በቀረውስ በጌታና በጌሉ ችሎት የበረታችሁ ሁኑ” (ኤፌ. 6፡10) የሚለው ጥቅስ ነበር። ይህ ጥቅስ የመጪውን ዓመታት ቀውጢነት የሚያመለክት ነበር።

ደርግ የከሀደት መንፈስ የሆነውን ኮሚዩኒዝምን የመንግሥቱ አቅጣጫ ማድረጉን ሲያውጅ የእምነት ነገር እንዳለቀለት ሳይታለም የተፈታ ነበር። ስለዚህም “የእምነታችንንም ራስና ፈጻሚውን ኢየሱስን ተመልከተን፤ በፊታችን ያለውን ፋጫ በትዕግሥት እንሩጥ፤” (ዕብ.12፡2) የሚለውን ሕያው ቃል አንግበን ተበረታታን። በሙላት ነገሩን አጢነን ባንረዳውም የመታዘዝና የመተባበር ነገር በሁሉም ዘንድ ይታይ ነበር። በወቅቱ የነበረው ውጫዊ ግፊትም በውስጥ ያለውን ወደ አንድ አስተሳሰብ እንድንመጣ አድርጎን ነበር። ከዚህም መጠጋጋት የተነሣ ነበር ከሁለት አመት ምክክር በኋላ “የኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ጉባዔ” በመጋቢት 2 ቀን 1970 ዓ.ም የተመሠረተው።

የኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ጉባዔን የመሠረቱት ቤተ እምነቶች አስር ነበሩ፤ እነሱም የሚከተሉት ናቸው፡-

- የኢትዮጵያ ወንጌላዊት ቤተ ክርስቲያን መካነ ኢየሱስ፤
- የኢትዮጵያ ቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን

- ክርስቶስ እምነትቤተ ክርስቲያን
- አማኑኤል ባፕቲስት ቤተ ክርስቲያን
- መጥምቃውያን ማሕበር
- ሙሉ ወንጌል ቤተ ክርስቲያን
- መሠረተ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን
- ሕይወት ብርሃን ቤተ ክርስቲያን
- ሠፈረ ገነት ቤተ ክርስቲያን
- ሉተራን ቤተ ክርስቲያን

ኋላ ላይ ግን ሕብረቱ ተመስርቶ አንድ አመት ሳያስቆጥር ሉተራውያን ከጉባዔው ራሳቸውን አግልለዋል።

እንደደራሽ ጎርፍ የመጣው ኮሚዩኒዝም ድንገት ይዞን እንዳይሄድ እጅ ለእጅ ተያይዘን በእምነት ለመጓዝና ለመደጋገፍ ይህ ዓይነቱ ኅብረት ጥሩ መሣሪያ እንደሆነ ከሞላ ጎደል ሁላችንም እምነንበት ነበር። ኅብረታችንን ከመሠረትን በኋላ ባደረግናቸው ስብሰባዎች በውይይታችን የተነጋግርንባቸው አጀንዳዎችም ለዚህ ምስክር ናቸው።

ለምሳሌ የኅብረቱን አንደኛ ዓመት ልደት ያሰብነው ሦስተኛውን የመሪዎች ጠቅላላ ጉባዔ ከሚያዚያ 5 እስከ 7 ቀን 1971 ዓ.ም ድረስ በደብረ ዘይት ባከሄድንበት ሰሞን

ነበር። የዚህን መጽሐፍ ዝግጅት ሰብአዊ ርዕሰ ጉዳዮችን ሳንገልግልና ሳንገለግል የሰብሰባችን ቃለ ጉባዔ ይኸንኑ ይመስክራል። በወቅቱ በሊቀ መንበርነቴ ባቀረብኩት ዓመታዊ ሪፖርት ከሰጠንባቸው አንገብጋቢ ጉዳዮች መካከል ሌላ ምንም ሳንካ ሳይገኝባቸው

በወንጌል በማመናቸው ብቻ ወጎኒ የተጣሉትን ወገኖች የተመለከተ ነበር።

በዚያን ወቅት በአዲስ አበባ ብቻ ከ400 በላይ አማኞች ታስረዉ ነበር። የኅብረቱ ጭንቀት አማኞች ስለ መታሰራቸው ብቻ ሳይሆን በታሰሩባቸው ወጎኒ ቤቶች ወንጌል ተመስክሮላቸው ክርስቶስን የተቀበሉ አዳዲስ አማኞች የአምልኮ ፕሮግራም የሚያካሄዱበት ዕድል እንዲኖራቸው ጥረት ማድረግ ነበር። ለጊዜው የተሳካልን በርካታ የቅዱሳት መጻሕፍት ቅጂዎች ወደ እስር ቤት ማስገባቱ ነበር። ይኸንኑ በተመለከተ ለ3ኛው ጉባዔ ያቀረብኩት የሚከተለው ነበር፡-

“በአዲስ አበባ ወጎኒ ቤት የታሰሩ ምዕመናን በጌታ እንደሚበረቱና ብዙ ነፍሳትንም ወደ ጌታ በማምጣት ላይ እንዳሉ... ተገልጾልናል። ይሁን እንጂ የመሰብሰቢያበታችግርእንዳለባቸውና... ኅብረቱ... መፍትሔእንዲያገኝላቸው ገልጸዋል። ጥያቄአቸውን መሠረት በማድረግ ሥራ አስኪያጅ ኮሚቴ . . . መፍትሔ ይሆናል ብሎ . . . የአዲስ አበባን ወጎኒ ቤት ኃላፊ ለማነጋገር ሙከራ አድርጓል። ሆኖም የአዲስ አበባን ወጎኒ ቤት አስተዳዳሪ የተሰጣቸውን መመሪያ (ከአለቆቻቸው) በዚህ ጉዳይ ለመነጋገርና ግንኙነት ለመፍጠር ግንኙነት ለመፍጠር ፈቃደኛ እንዳይደሉ በመግለጽ ነገሩ (ጥረታችን) በዚሁ አካላትሟል²⁸።

ኅብረታችን በተመሠረተ ሰሞን አንዱ ተግዳሮት የሆነብንና መነጋገሪያችን የነበረው “ሃይማኖት አይለያየንም” በሚል ስያሜ “ለእናት አገር ጥሪ” ጉዳይ ተብሎ የተደራጀው ኮሚቴ ነገር ነበር። ለመልካም በሚመስል ሁኔታ ተቋቁሞ በኋላ ግን ዓላማውን የሳተ ኮሚቴ ነበር። እንዲያውም በአዲስ አበባ ማዘጋጃ ቤት ይመስለኛል ይህ ኮሚቴ ባደረገው ስብሰባ የአንድ ግዙፍ ቤተክርስቲያን መሪ የሚቆጠሩ ግለ ሰብ “በኢትዮጵያ ውስጥ የሃይማኖት ስደት የለም” የሚል መግለጫ ሰጥተው እንደ ነበር

²⁸ ተሰፋጽኖን ደለለው፣ የወንጌላውያን አብያተክርስቲያናት ጉባዔ ዓመታዊ ሪፖርት፣ ሚያዚያ 5 ቀን 1971 ዓ.ም

አስታውሳለሁ። ቤተ እምታቸው ምን ዓይነት እርምጃ እንደ ወሰደ ግን አላውቅም። ይህንን እና ተያያዥ ጉዳዮችን በተመለከተ ለጉባዔው ያቀረበኩትን ሪፖርት የሚከተለው ነበር፡-

በታሕሣስ 19ቀን 1972ዓ.ም ተደርጎ የነበረውን የጉባዔው አጠቃላይ ስብሰባ እንዲጠራ ካስፈለገበት ምክንያቶች አንዱ “የሃይማኖት አይለያየንም” ኮሚቴ ጉዳይ ነበር። የሃይማኖት አይለያየንም ኮሚቴ የተቋቋመው ለእናት አገር ጠሪ ነበር። ዳሩ ግን የተቋቋመበትን አላማ ጨርሶ ከተበተነ በኋላ እንዳንድ ግለሰቦች እድሜውን ለማራዘም ሞክረዋል። በተለይ በተጠቀሰው ዕለት ጉባዔው ከመሰብሰቡ በፊት በነበረው ጊዜ አካባቢ ሃይማኖት አይለያየንም ኮሚቴን ሽፋን በማድረግ በአንድ ግለሰብ ቀስቃሽነት ይሰራ የነበረው የወንጌላውያኑ አብያተ ክርስቲያናትን ህልውና እና አላማ የሚጸረር መሆኑን በማውሳት የሚከተሉትን ውሳኔዎች አስተላልፈዋል።

ሀ/	ሃይማኖት	አይለያየንም	የተቋቋመበትን
አላማ	ጨርሶ	እንደተበተነ	እንዲታወቅ፤

ለ/ ከማንኛውም ግለሰብ በሃይማኖት አይለያየን ኮሚቴ ስም የሚደርሰን ጥሪ ዋጋ የሌለው እንዲቆጠርና አገርን የሚመለከት ጉዳይ እንኩዋን ቢሆን በተናጠል እርምጃ ከመውሰድ ይልቅ ወንጌላውያን አብያተክርስቲያናት ተገናኝተው ከተወያዩበት በኋላ እርምጃ እንዲወስድ ተወስኗል።

እነዚህከላይ የጠቀስኳቸው ነጥቦች ሁሉ ወደፊት የሚነሳው ትውልድ ተጨማሪ ጥናትና ምርምር አድርጎ የተሟላ ምሥል እንደሚያገናኝላቸው በመታመን እዚሁ ልቋጬዉ።

25. ወርልድ ቪዥን

የመሠረተ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ዋና ጸሐፊ ሆኜ ለሦስት ዓመት አገልግሎት ከሰጠሁ በኋላ በ1969 ዓ.ም በወርልድ ቪዥን የልጆች እርዳታ (Child care) ማኔጀር ሆኜ ሥራ ጀመርኩ። ከወርልድ ቪዥን ያቀራረበኝ በ1968ቱ የወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት የመሪዎች መንፈሳዊ ስብሰባ ወቅት “የአዘጋጁ ኮሚቴ ሰበሰቢ በመሆን ማገልገሌ ነዉ። በውቅቱ ስብሰባውን ስፖንሰር ያደረገው ወርልድቪዥን ነበረ። ዓመት ሙሉ ከዝግጅቱ ጀማሪ እስከ ስብሰባው ፍጻሜ ድረስ ከአፍሪካውና ከኢትዮጵያው ቢሮ ኃላፊዎች ጋር አብረን መሥራታችን አስተዋውቆን ነበር። በዚህ መካከል የልጆች እርዳታ ክፍል ኃላፊ የነበረው አቶ ሙላቱ በላቸው ለሌላ ሥራ ወደ ናይሮቢ ኬንያ ሲዘዋወር እኔ እንድተካው ተጠየቅሁ።

በዚህ ጊዜ ሁሉ የወርልድቪዥን ኢትዮጵያ ዳይሬክተር የነበረው አቶ ጌታቸው ጩኮ ይባላል። አሁን የሚኖረው Portland, Oregon, USA ነው። ብዙም ሳይቆይ አቶ ጌታቸው ወደ ኬንያ የመዘዋወር ፍላጎቱን ለአፍሪካው ዳይሬክተር ለነበሩ Ken Tracey ገልጾ ኖሮ በድንገት አዲስ አበባ መጡ። እርሱን ከአነጋገሩት በኋላ እኔን ወደ አቶ ጌታቸው ቢሮ አስጠርተውኝ ስሄድ በዳይሬክተሩ ወንበር ተቀምጠው አገኘኋቸው። እርሱ ባለ ጉዳይ ይመስል በእንግዳው ወንበር ተቀምጦ ነበር።

Ken Tracey ብዙም ጊዜ ሳይፈጁ “ለምን እንደጠራንህ ገብቶሃል?” አሉኝ። “አይ! ምን እንዳጠፋሁ አላወቅሁም” ብዬ ስመልስ ሁለቱም ሰቀው “የኢትዮጵያ ወርልድ ቪዥን ዳይሬክተር እንድትሆን ብለን ነው የጠራንህ” ሲሉኝ በጣም ግር አለኝ። ዝም ብዬ እንዴ አቶ ጌታቸውን እንዴም እርሳቸውን እያየሁ ሳለ የአፍሪካው አለቃችን ነገሩን ማብራራት ጀመሩ። “ጌታቸው ወደ ናይሮቢ ሊዘዋወር ጠይቋል። ሥራ እስኪገኝለት የእኔረዳት ይሆናል ብዬ አስቤ አለሁ። ለዚህ በታግን ከአንተ ሌላ ሰው ስላላሰብንም ርጫ የለህም እምቢ ካልክ ቢሮውን ለመዝጋት አገደዳለሁ” በማለት ነገሩን አፈረጡት።

እኔም ነገሩ ጠበቅ ያለ ቁም ነገር መሆኑን ተረድኜ “መልሱን መቼ እንድሰጥ ይጠበቅብኛል?” አልኳቸው። “አሁን” ሲሉኝ መደንገጤ ከረረ። “ይኸማ እንዴት ይሆናል? ከባለቤቴም ሳልማከር! ሳልጸልይበትም፤ የሥራ ባልደራቦቼም ይስማሙ አይስማሙ ሳላውቅ እንዴት መልስ አሁኑኑ ይጠበቅብኛል” ስል መለስኩ።

ጊዜም ስለሌለ ነው ቢሆንም አሁን ያልካቸውን ዛሬና ማታ አድርገህ ነገ መልሱን ስጠኝ ብለው ከውሀ የቀጠነ ትእዛዝ ይገዢ ከዚያ ቢሮ ወጣሁ። ጌታቸው ከለቀቀ ጸሐፊው የነበረችው ወይዘሮ ውሂብ (የተስፋ ወርቅነህ ባለቤት አሁን ዶ/ር) ወደ ኬንያ ለመሄድ ለአለቃዋ ነግራው ኖሮአል። ይህ ማለት የምንቀረው ሠራተኞች ቁጥር ልክ አስር ብቻ ነበር። አሁን ሰዓቱም አስር ሰዓት ከምናምን ሆኖአል። አስቸኳይ ስብሰባ ብዬ ለሠራተኞች እኔው ዞሬ ነገርኳቸውና ጊዜም ሳይፈጁ ተሰብስበውልኝ የተባለውን ስነግራቸውና በተለይም Ken Tracey “ሌላው ምርጫዬ ቢሮውን መዝጋት ነው” ያሉትን አነጋገር ስገልጽላቸው እንደኔው ሁሉም ተሰማቸው።

ሁሉም “አብረንህ ተግተን እንሠራለን፤ አግዚአብሔር ከእኛ ጋራ ነው ተቀበል” ሲሉ ኃላፊነቱን እንድወስድ አበረታቱኝ። ወደ ቤት ሄጄ ለባለቤቴም የተባለውን አጫውቻት ሁለታችንም ጊዜ ወስደን ጸለይን። ሁለታችንም ሥራውን መቀበሉ ላይ ተሰማማን።

በማግሥቱ አወንታዊ መልሴን ሰጠሁአቸውና እነርሱም ከደገፉኝ ባጀታችንን ሪቫይዝ ማድረግና ሠራተኞች ጨምረን ሥራችንን ማጠናከር አፈልጋለሁ ስላቸው ዓይናቸው በግ ብሎ ሙሉ ድጋፍ እደሚሰጠኝ አረጋገጠልኝ። ብዙም ሳንቆይ የሥራ ባልደረቦቼ ተካ ገብሩ፤ ጌጤነሽ ለገሠ፤ ጽጌ ወንጌል ተከለክብና እኔ ሆነን እንደ ቡድን ሠራንና ጠቅላላ የወርልድ ቪዥን በኢትዮጵያ የሚሠራቸውን ሥራዎች አስፍተን 370,000 USD የነበረውን ባጀታችንን ወደ አምስት ሚሊዮን አሳድገን ለአለቃዬ ላክን። ያለምንም ማመንታት ጸደቀልን።

ወንድማችን አቶ ሰለሞን ሉሉም የአስቸኳይ ጊዜ የዕርዳታው ክፍላችን ኃላፊ ሆኖ ሲጨመርልን የሥራ ክንዳችንን አጠናክረልን። በ1969 ዓ.ም መጨረሻ ላይ የሠራተኛው ቁጥር ወደ 250 አድጎ በጀታችንም በዕጥፍ ተጨመረልን፡ ፡ ሥራው ተስፋፋ፤ ቢሮ ጠበበን፤ መጋዘኖች ተከራየን፤ መኪናዎች አስመጣን። ቴሌቪዥን ጋዜጣና ሬዲዮ ጠቅላላ መገናኛ ብዙኃን ሁሉ አወቀን። ከኢትዮጵያ የዕርዳታ ማስተባበሪያና ማቋቋሚያ ኮሚሽን (እማማኮ) ይደረግልን የነበረው ድጋፍና ትብብር እጅግ ከፍተኛ ነበረ። የዋናው ኮሚሽነር የአቶ ሺመልስ አዳኛና የበታችኛቸው ትኩረት ሰጥተውን በመንግሥት በኩል ለሚያስፈልገን ማንኛውም ነገር በየመሥሪያ ቤቱ ዞረን ጊዜ አጥፍተን ማስፈጸም ሳይፈለግብን በእማማኮ በኩል በሮቹን ሁሉ ይከፍትልን ነበር።

የድርጅታችንም የሠራተኛው ቁጥርና ባጀታችን ከማደጉ ጋር ተያይዞ በልዩ ልዩ ክፍሎች (departments) ተደራጅቶ የምንሠራው ሥራ ሁሉ በዚህ መልኩ ተከፋፍሎ የክፍል ኃላፊዎች ተመድበውላቸው የሥራው ፍሰትም በአማረና በተቀላጠፈ ተጠያቂነትን ግምባር ቀደም ያደረገ ቅንብር ነበረው።

በ1966 ዓ.ም የፈነዳው አብዮትም ከሚዩኒቨርሲቲ ገጽታ እየተላበሰ፤ ርዕዮተ ዓለሙንም እያስፋፋ ብዙ ሕዝባዊና ማኅበራዊ ድርጅቶችም መፈጠር ብቻ ሳይሆን እየገነኑ የሄዱበት ወቅት ነበር። የቀበሌ ኗሪዎች፣ ወጣቶች፣ ሴቶች በየማኅበራቱ ተደራጅተው ፖለቲካውን ገንብተው ሳይገባቸውም አንዱ የተናገረውን እየተቀባበሉ እንደ ገደል ማሟቶ የሚያስተጋቡበት ወቅት ነበር። በአሳብ ም ይሁን በአደራረግ የማይስማማቸውን በውል ሳይለዩ “ኢህአፓ”፣ ሲ አይ ኤ” ወዘተ እያሉ በየመድረኩ መፈረጅ የፋሽን ያህል ተለምዶ ነበር። በተለይም ቀበሌዎች ያለፍትህ በግል ጥላቻ ብቻ ተነሣሥተው ስም ሰጥተው ብዙ ግፍ የፈጸሙበትና ከማስር እስከ

መግደል ድረስ ወንጀል የፈጸሙበት ወቅት እንደነበረ የሚረሳ አይደለም። “ግርግር ለሌባ ይመቻል” የሚባለው አባባል እውን የሆነበት ውሸትና ቅጥፈት ነግሠው እውነትና ፍትህ የከሳበት ጊዜ ቢኖር ያ ወቅት ነበር።

ለምሳሌ የመሰረተ ክርስቶስን ቤተ ክርስቲያን ሲዘጉ አንዳችም ምክንያት ሳይሰጥ አንድ ማለዳ በከባድ መሣሪያ ወታደር በር ላይ ቆሞ አባላቱን መግባት ከልክሎ ቀበሌ ባለቤት በመሆን ሲናኝበት መሪዎቹን ከየቤታቸው ለቅመው ሲያስሩ፤ የባንኩን ሂሳብ ሲዘጉ ያለ የሌለ ንብረት ሲወርሱ የተመሠረተ ክስና የተሰጠ ፍርድ አልነበረም። ይባሉን ደግሞ እስከ አሁንም ድረስ ያ ሁሉ የተወረሰው ንብረት ለቤተ ክርስቲያኒቱ ሳይመለስና ፍትሐዊ መልስ እንዳጣ ያለ ነገር ነው።

እኔም የመሠረተ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ተዘግታ መሪዎቿ ተለቅመው በታሰሩበት ሰሞን ለእስር ተፈልጌ፤ ቤቴ በወታደርና በመሣሪያ ተከቦ ለሦስት ቀን መቆየቱን አስታውሳለሁ። እኔ በጊዜው በሥራ ምክንያት ወደ ወላይታና ሲዳማ ሄጄ ከሳምንት በላይ ሰንብጼ ስመለስ ዝዋይ ከተማ ደርጼ ቤት ስደውል ባለቤቴ “ቤታችን ከተከበበ ሦስት ቀን ነው። ቤተ ክርስቲያንችንም ተዘግቷል የሚፈልጉትም አንተን ነው” ብላ ነገረችኝ። ቀጥሎ ወደ መሥሪያ ቤት ደውሎ ጸሐፊዬን ሳናግር “ሦስት ቀናችን ሆነን የተለያዩ ሰዎች አንተን እየተመላለሱ ይፈልጋሉ” ብላ ነገረችኝና እየመጣሁ መሆኔን ነግሬአት ተለያየን።

ወደ ቢሮዬ ስደርስ አራት ሰዓት ገደማ ሆኖ ነበር። ቢሮ ውስጥ የማናግራቸውን ሠራተኞች አነጋግሬ ቅድመ ዝግጅት ከአደረግኩ በኋላ ወደ ሕዝብ ደህንነት መሥሪያ ቤት ስልክ ደወልኩ። ሚኒስትሩ ኩሎኔል ተስፋዬ ወልደሥላሴ ስብሰባ ላይ መሆናቸው ሲነገረኝ ወደ ምክትል ሚኒስትሩ አቶ ሞገስ ሀብተ ማርያም ደውሎ አገኘኋቸው። ራሴን አስተዋውቄ፡-

“ፈልጋችሁኝ እንደነበር ሰዎቼ ነው የምደውለው” ስላቸው

“አሁን የት ነው ያለኸው?”

“ቢሮዬ ውስጥ ነኝ”

“እዚያው ቆይ መልሼ አደውልልሃለሁ” ሲሉኝ እሺ ብዬ ሥራዬን ቀጠልኩ።

አቶ ሞገስ በግማሽ ሰዓት ጊዜ ውስጥ መልሰው ደውለኝና “ጉለሌ እንቁላል ፋብሪካ አጠገብ በሚገኘው ቢሮአችን በ8 ሰዓት ሄደህ ዶክተር አስማማው ቀለሙ ብለህ ጠይቅ። እርሱ ያነጋግርሃል” አሉኝ። እሺ ብዬ ባለቤቴን ለምሳ አንድ ቦታ እንድንገናኝ ተቀጣጥረን ምሳችንን በልተን በእጄ የነበሩትን ቁልፎችና ሌላውንም አስረክቤአት ወደ ተባለው መሥሪያ ቤት ከተባለው ሰዓት ቀድሜ ደረስኩ።

መጻዳጃ ቤት በዓይኔ እየፈለግሁ ጭምር በበረንዳው አካባቢ ወዲያ ወዲህ ስንጎራደድ ሳለ አንድ ሰው ስሜን ሲጠራ አደመጥኩ። አቶ ሸምሱዲን አብዶ ነበር። ቀደም ብለው አስረውት ኖሯል። አጠገቡ መርማሪ ፖሊስ ነበር። ወደ መርማሪው ፖሊስ ዘወር ብሎ “ይኸው ጠፋ ያልከው እርሱ ነው፤ አልነገርኩህም! አልጠፋም!” አለው። መርማሪው ከተቀመጠበት ተነስቶና ወገቡን ይዞ ገረመመኝ።

ሰዓቱ ደረሰ፤ ዶ/ር አስማማው ቢሮ እንደ ደረሰኩ ጠይቄ ለይቼ ስለነበረ ሄጄ በሩን እንኳኳሁ። “ግባ” የሚል ድምጽ ከውስጥ ጋበዘኝ። በሩን ከፍቼ ስገባ ያገኘሁት ዶ/ር አስማማው አጭርና መልከመልካም በግምት በአርባዎቹ ዕድሜ ክልል ውስጥ የሚመስል ሰው ነበር። ከሰፊው የቢሮ ጠረጴዛ በስተኋላ የነበረው ዶ/ር አስማማው ከወንበሩ ብድግ ብሎ እጄን ጨብጦ ሰላምታ ሰጠኝ። ለእንግዳ ከተዘጋጁ ሦስት ወንበሮች በመካከለኛው ተቀመጥሁ። ቀይ ቀለም የሚጽፍ ወርቀማውን ፓርከር ብዕር አወጣና በተዘጋጀው ማስታወሻ ደብተር ለመጻፍ ተዘጋጅቶ ስሜን በመጠየቅ የጀመረውን ጥያቄና መልስ በዘ ሰዓት ተኩል አጠናቀቀ። ከሥራ የሚወጣበት ጊዜ መሆኑ ነው። ዶ/ር አስማማው ምርመራውን ሲያበቃ፡-

“አሁን ወደ ቤትህ መሄድ ትችላለህ” ሲለኝ የሚያሸፍ ነበር የመሰለኝ፤ ግን

አልነበረም። ከዚያ ሁሉ የጥያቄ ውርጅብን በኋላ እዚያው የሚያስገባን ነበር የመሰለኝና የተዘጋጀሁትም። ዶ/ር አስማማው ንግግሩን ቀጠለ፡-

“በአብዮቱ አታኩርፍ ሂድና ሥራህን በሚገባ አከናውን፤ መንግሥት ሥራውን ይፈልገዋል”።

መንፈሴ ሲረጋጋ አንድ ቸርነት እንዲያደርግልኝ ጠየቅሁት።

“እነዚህ አሁን እንኳን እዚህ ግቢ ከደረሰኩ በኋላ እየተለቀሙ የሚመጡት ጓደኞቼስ ነገር?”

“እነርሱም ተጠይቀው ነገ ወይም ከነገ ወዲያ ይለቀቃሉ” በማለት አጽናናኝ።

እስከዚያች ሰዓት ድረስ አምስት መሪዎቻችን ታስረው ምርመራ ላይ ነበሩ። እነርሱም ሻምሱዲን አብዶ፤ ዮሐንስ ገርማሞ፤ ከሊፋ አሊ፤ አበበ ጉርፌ፤ ጥላሁን በየነና ነጋሽ ከበደ ነበሩ።

እንደገና ጉዳዩን ወደ ራሴ አዙሬ፡-

“ደግሞስ በተገኘበት እንዲያዝ” የሚል ትእዛዝ ለሚመለከተው ሁሉ ስለ ተላለፈ ከዚህ ስወጣ ቢይዙኝስ?” ብዬ ጠየቅሁት። ስልክ አንስቶ ደወለ፤ “ተስፋጽዮን የሚባለው ሰው እንዲያዝ ትእዛዝ አስተላልፋችኋል?” ብሎ ጠየቀ።

መልሱን አዳምጦ፡- “ከአሁን ሰዓት ጀምሮ ነፃ ነውና ትዕዛዙ ተነስቷል፤” ካለ በኋላ አሰናበተኝ።

“ያ ነገ ወይም ተነገወዲያ ይለቀቃሉ” የተባለላቸው ጓደኞቼ ግን ከአራት ዓመት ከአራት ወራት በኋላ ነበር መለቀቅ የሆነላቸው። በዚያ ሁሉ የእስር ዓመታት አንድም ቀን ስለጉዳያቸው ወይም ስለመታሰራቸው “ለምን? እንዴት?” ብሎ የጠየቀ የሕግ

አካል አልነበረም። እንዲለቀቁ ትእዛዝ የሰጠው ማን ይሆን? ከየትስ መጣ? እነዚህና መሳሪያዎች እንዲሁ ይቀራሉ እንጂ መልስ የሚሰጥበት ሕይወት ያለው ሰው ይኖራል ብዬ አላምንም።

የደርግ ፖለቲካ ድባብ ብቻ አልነበረም ወርልድ ቪዥንን ሲያጣብበዉ የኖረዉ፣ ተቃወሚ ተፋላሚዎችም በተለይ ቲ ፒ ኤል ኤፍ (ወያኔ) በጠቅላላ እርዳታ ሰጪ ድርጅቶችን በተለይም ወርልድ ቪዥንን በጥሩ አይመለከትም ነበር። ለምሳሌ ከጀርመን ያስመጣናቸው ሁለት ባለተሳቢ ማርቴኒስ መኪናዎቻችን ሙሉ የእርዳታ አህል ጭነው ወደ ሰሜን ሲጓዙ በአላማጣና በወልዲያ መካከል በፈንጂ መሳሪያ አጋዮአቸው።

ኢህአዴግ ደርግን አሸንፎ መንግሥት ካቋቋመ በኋላ እርዳታ ማስተባበርያ ለሆነ ጉዳይ ሄጄ ኮሚሽኑ ውስጥ ተመድቦ ለነበረዉ አቶ አባዲ ዘሞ አግኝቼ ራሴን ሳስተዋውቅ፡-

“አ ወርልድ ቪዥን! እናንተማ ደርግን አየደገፋችሁ በእርዳታ ስም ተከትላችሁት ትሠሩ ነበር፤ አይደል?” ሲለኝ ውስጤ ቢናደድበትም ረጋ ብዬ፡-

“እናንተና ደርግ ለፖለቲካ ተዋጋችሁ፤ እኛ ግን ጉዳያችን የተራበውንና የተፈናቀለውን ወገናችንን መርዳት እንጂ ማንንም ወግነን አልነበረም” ብዬው ታለያየን። ሁለት በሬዎች ሲዋጉ የሚጐዳው ሣሩ እንደሚሆን ሁሉ ያሳለፍነው ውጥረት ሲቆርጠን ኖሮአል። ይህ በእንዲህ እንዳለ ሆኖ እዚህ አዲስ አበባችን ውስጥ በየጊዜው ይነዛብን የነበረው “ወርልድ ቪዥን ሠራተኞቻችንን ይሠርቅብናል”

አላማጣ ታህሳስ 1977 ዓ.ም

የሚል ነበር። አንዱ መድረክ አግኝቶ እንደዚህ ተናግሮ ከሆነ አሊሴማ፣ የወጣቶች ማኅበርና ቀበሌ ሁሉም ይህንኑ ደጋግመው ያስተጋቡብን ነበር። በተለይም በሰሜኑ በደቡብና በምሥራቁ የአገራችን ከፍሎች በተከሰተው ድርቅ ምክንያት የተፈጠረውን ረሃብ ለመዋጋት ላይና ታች በምንሯሯጥበት ወቅት የዚህ ዓይነቱ ተስፋ አስቆራጭና አበሳጭ ንግግር ይነዛብን ነበር። በዚህ ምክንያት አንድ ቀን ወደ ሠራተኛና ማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር ስልክ ደውሎ የሚኒስትሩን ጸሐፊ አግኝቼ ሚኒስትሩን ለማግኘት ቀጠሮ ጠየቅሁና እንደ አጋጣሚ በአጭር ቀን ውስጥ ልትቀጥረኝ ቻለችና ሄጄ ተራዬ ሲደርስ ገባሁ።

በዚያን ጊዜ የነበሩት ሚኒስትር ሻምበል ብርሃኑ ባይህ ነበሩ። ገብቼ እንደተቀመጥሁ የሄድሁበትን ምክንያት ያውም ከላይ እንደጠቀስኩት ወርልድ ቪዥን የመንግሥትን ሠራተኞች እየሰረቀ” ተብሎ ስለሚነዛብን ፕሮፖጋንዳ ዘመቻ እንደሆነና በነገሩ መበሳጨቴን ሳልደብቅ በግልጽ እኛንም የሚያሯሩጠን የአገርና የእግዚአብሔር ፍቅር እንደሆነና የማንም ኢትዮጵያዊነት ከማንም እንደማያንስ ሁላችንም

ՀԱՊՊՈՒՄ ԺՍՈՒՆ 1977 Չ.ՁՐ

በያለገበት ኃላፊነታችንን በሚገባ መወጣት ነው እንጂ የሌላውን ስም በማጥፋት ምን ይገኛል ወርልድ ቪዥንስ መንግሥት ባለበት አገር ሰው ሰርቆ ወዴት ወሰደ ይባላል? በማለት ስምታዬን አሰማሁ።

የገረመኝ ነገር ሰውዬው ያንን ሁሉ ስናገር በጥሞና ካዳመጡኝ በኋላ፡-

“ለሚባለው ሁሉ ዋጋ ከሰጠህ መሥራት አትችልምና በሥራህ ላይ ብቻ አተኩር፤ እንዳንተ ያሉ አሥር ኢትዮጵያውያን በየድርጅቱ ቢኖሩ እንዴት ጥሩ ነበር! . . . አዎ አርግጥ ከዚያም በላይ እጅግ ብዙ ኢትዮጵያውያን ሊኖሩ ይችሉ ይሆናል። የሚታወቁት ግን በፖለቲካው ዙሪያ ውርውር የሚሉት ናቸው”፤

ካሉ በኋላ ንግግራቸውን ገታ አድርገዉ ከመቀመጫቸዉ እየተነሱ፡-

“ጊዜው የአብዮት ስለሆነ ስህተቶች ይከሰታሉ፤ ቢሆንም ሁላችንም በየፊናችን በርትተን መሥራት አለብን” ብለው በሩን ከፍተውልኝ ተጨባጠጠን ተለያየን። የ1966 ዓ.ም አብዮት ሲጀምር ሆ! ብሎ ወጥቶ ያልደገፈው ኢትዮጵያዊ አለ ቢባልም ጥቂት ይሆናል ብዬ አምናለሁ። ናዝሬት ባይብል አካዳሚ ስማርም ሆነ በኋላ ተመልሼ ሳስተምር የታንክኛው ጦር ጐረቤታችን ስለሆነ በተለያዩ ስፖርቶችና በሌላም እንገናኝ ስለ ነበረ ከአንዳንዶቹ ተወዳጅተን ነበር።

ከነዚህ አንዱ ጄኔራል ተስፋዬ ገብረኪዳን (በኋላ የመከላከያ ሚኒስትርና ለቀናትም ያህል የአገሪቱም ፕሬዝዳንት) ጥሩ ተግባቢና ተጫዋች ሰው ስለነበረ እንቀራረብ ነበር።

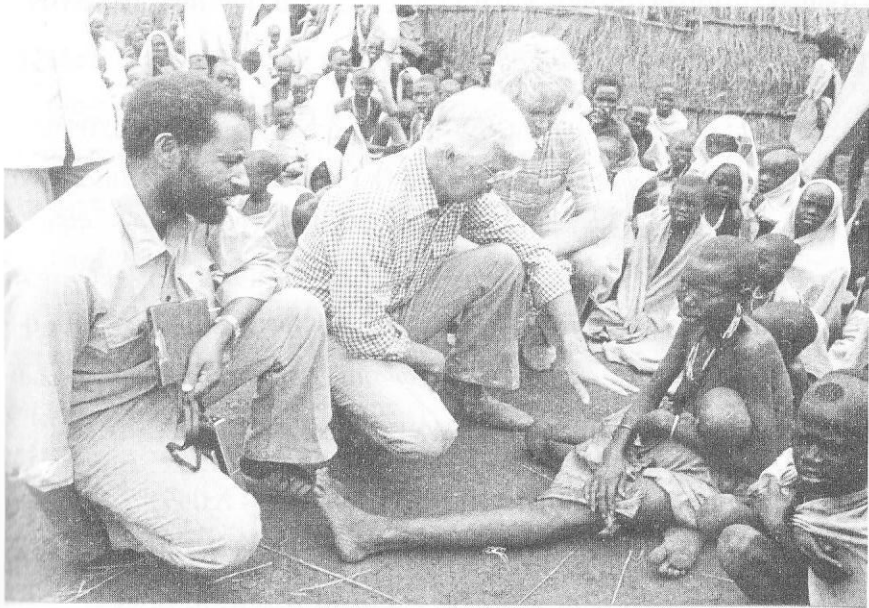
ከተለያዩ የጦር ክፍሎች ተወጣጥተው ደርግ ከመመስረቱ በፊት አንድ ቀን ከባስኬት ቦል ጨዋታ በኋላ አንዱን ጥግ ይዘን ቆመን ሁለታችን ስንጫወት ስለተጀመረው የአብዮቱ ንቅናቄ የኢትዮጵያ ሕዝብ ተስፋ አድርጎ ወታደሩን እየጠበቀ ስለሆነ

ወርልድ ቪዥን ፕሬዝዳንት ዶ/ር መኒሃም ዙሜ ደቡብ አሞን ባሳገበኝ 1976 ዓ.ም

ተባብራችሁና አስተባብራችሁ ለውጡን ወደ ፊት ለመግፋት ትጉ እንጂ እንደ ትናንቱ በአጭር እንዳይቀጭ አደራ ስለው “አሁን እንኳን ወደ ኋላ የሚገፋም የሚመለስም አይመስለኝም። ምሁሩ ብቻ አልተባበር እያለ አስቸግሯል” በአለኝ በጥቂት ቀን ውስጥ እርሱ ራሱ ተመርጦ ወደ ደርግ ኩሚኔ ተቀላቀለ።

በ1975 ዓ.ም ወርልድ ቪዥን በዝውውር ወደኒውዚላንድ (New Zealand) ከቤተሰቤ ጋራ ለሦስት ዓመት ልኮኝ አንዱን ዓመት ብቻ እንደጨረስኩ በአገራችን ሰሜንና ምሥራቅ ተከሰቶ የነበረው ረሀብ በBBC አማካይነት ዓለም ሁሉ ሰማዉ። የነፍስ አድን ሥራውን በማስተባበር አንድረዳ ድርጅቱ ጠራኝ። ማረፊያዬ ግዮን ሆቴል ነበር። በዚያ አጋጣሚ ጄኔራል ተስፋዬን ጋራ አንድ ምሽት በቀጠሮ ተገናኘን። በዚያን ዕለት አቶ ሺመልስ አዳኛ፣ አቶ ከተማ ይፍሩ፣ አቶ አበበ በላይነህንና አቶ ጌታቸው ጀምበሬ አብረውን ነበሩ። ጄኔራል ተስፋዬ በዚያን ምሽት ናዝሬትን

ወርልድ ቪዥን ፕራዝዳንት ዶ/ር ሙኒዖም ቡሜ ደቡብ ኦሞን ባስገበኝ 1976 ዓ.ም

አስታውሶ “በባስኬት ቦል ሜዳ ይጋፉኝ የነበረ . . . “ ይህ ሰው ነው፤ ብሎ እየሳቀን ዘና ያለ ምሽት እንዳሳለፍን አስታውሳለሁ።²⁸

አንድ ላክል። ወርልድ ቪዥን እርዳታ ተቀብሎ ለተረጁው ወገን የሚያስተላልፍ ድርጅት እንደሆነ የሚታወቅ ነው። እርዳታውን የሚቀበል ሁሉ እጁን ከዘረጋ ሁሉ ሲሆን ዋነኞቹ መንግስታት፣ ገበሬዎች፣ ነጋዴዎች፣ የተለያዩ ግለሰቦች ናቸው። በተጨማሪ ፈቃደኛ ሆነው ነጻ አገልግሎት የሚሰጡ ግለሰቦችም ቁጥራቸው ትንሽ የሚባል አይደለም። በተለይም የአስቸኳይ ጊዜ እርዳታ በሚፈለግበት ዕንደ ሰባ ሰባቱ ዓ/ም በኢትዮጵያ ተከሰቶ የነበረው ድርቅ ያመጣው ረሃብ መገናኛ ብዙኃን በሰፊው ስላወጁት የሁሉም ሰው ልብ ተነክቷል ቢባል ማጋነን አይደለም።

ይህ የልብ መነካት ሁሉ አንድ ዓይነት ነበር ማለት አይቻልም። አብዛኛዎቹ በጥሩ ልብ የሰውን ልጅ ሰቃይ ለመቀነስና የእርዳታ እጃቸውን ለመዘርጋት እንደሆነ የማይታበል ሀቅ ነው። ሌሎች ደግሞ የገዛ ጥቅማቸውን በማስቀደም «ግርግር ለሌባ ይመቻል» እንደ ተባለው ለግላቸው በቻሉት ሁሉ መባጨቅ አላማቸው የሆኑም ነበሩ። ለምሳሌ ከካናዳ በፈቃደኝነት መጣን ያሉ ባልና ሚስት የጭነት መኪናዎቻቸውን ለወርልድ ቪዥን በቅናሽ ዋጋ እንደሚሸጡ አሳውቀው ድርጅቱ አምኖና ተቀብሎ የተጠየቀውን ዋጋ እዚያው ካናዳ እንዲከፍል ተደርጎ የተባሉት መኪናዎች በመርከብ ተጭነው በአሰብ ወደብ ከዚያም አዲስ አበባ የደረሱት ከፊሉ ተጎትተው ነበር። እነዚያ መኪናዎች ከሰጡት ጥቅም ይልቅ ያስወጡት ወጭ መብለጥ ብቻ ሳይሆን እጅግ አሳፋሪና ስራው በዚያው መጠን መበደሉ ብቻ ሳይሆን ድርጅቱንም በአስጨናቂ ሁኔታ ውስጥ የከተተ ነበር። እነዚያ ሁለት ፈቃደኛ ባልና ሚስት መኪናዎቹ በመርከብ መጫናቸውን ገንዘቡ በሂሳባቸው መግባቱን እንዳረጋገጡ የአገልግሎት ጊዜያቸውን ጨረሰን ብለው በአውሮጳ በኩል ወደ አገራቸው ሄደዋል። ወርልድቪዥንም እነዚያን መኪናዎች ሁኔታቸው ለብዙ አገልግሎት እንደማይውል ሲረዳ ከሰው እይታ አግልሎ

²⁸ እቶ ሺመልስ ለዲፕሎማሲ የእርዳታ ማስተላለፊያ ኮሚሽን፣ እቶ ከተማ ይፍራ FAO, Rome እቶ ለበበ በላይነህ የሽዋ አስተዳዳሪ

እቶ ጌታቸው ጀምበሬ በእርዳታ ማስተላለፊያ የግብርና ክፍል ጋላ

ወደ ኮምፖዩተር ዴፓው ወስዶ እዚያው የሞት ሞታቸውን ሞተዋል።

የእርዳታ ሰጭ መንግሥታትም ለምሳሌ ዩ.ኤስ.ኤ.አይ.ዲ የተባለው የአሜሪካን የሰጠውን ስንዴና መድሐኒት በጊዜው ከነበረው የአገሩ መንግሥት እጅ እንዳይገባ ለማድረግ የራሱን መቆጣጠሪያ መንገድ ነድፎ በየስርጭቱ ቦታዎች የራሱን ሠራተኞች ይልክብን ነበር። ይህ ደግሞ በሰጭው መንግሥትና በተቀባዩ መንግሥት መካከል በተፈጠረው አለመግባባት እኛን የድርጅቱን ሠራተኞች ይህ ነው በማይባል ውጥረት ውስጥ አስገብቶን ነበር። በተለያዩ የዓለም ጋዜጠኞች “መንግሥት የእርዳታውን እህል ለወታደሮቹ ያድላል ይባላል፤ ስለዚህ ምን ትላለህ?” የሚሉ ጥያቄዎች ይደርሱን ነበር። ለዚህም መልሳችን “ እኛ የምናድለው ለተራበው ሕዝብ ነው እንጂ ወታደር ካምፕ ሄደን አይደለም” ነበር የምንለው።

26. የኖኅ መርከብ ወደ ፍርድ ቤት

በእነዚያ ክፉ አመታት የድርቅ ሰላባ የነበረውን ሕዝብ ከረሃብ የሞት መንጋጋለ መንጠቅ ወርልድ ቪዥን ከሁለት ሺህ አምስት መቶ በላይ ሠራተኛ ቀጥሮ ነበር። (እውነት ለመናገር አብዛኛዎቹ ወንጌላውያን ጠቀስ ነበሩ።) እነሱን በመጠቀም የአከናወነው ነፍስ የማዳን ሥራ “የኖኅ መርከብ” የሚል ቅጽል ስም አሰጥቶትም ነበር። ያ ክፉ ዘመን አብቅቶ ተረጂው ወደየመጣበት ሲሄድ አብዛኛውንና በጊዜያውነት የተቀጠረውን ሠራተኛ ማሰናበት የተገባ ነበር፤ ሥራ የለውምና። የማሰናበቱ ሂደት ሲጀመር ያ ሁሉ በአገር ፍቅር ስሜት በነፍስ አድን ተልእኮ ተሰማርቶ የቆየ ሠራተኛ ሁሉ ከፋው። የተከፈለው የሥራ መልቀቂያ ከበቂም በላይ እንደነበር አስታውሳለሁ። “እግዚአብሔር ይመስገን፤ ረሃቡን አብረን መከትን አገርም አዳንን፤ በማለት ፋንታ “ላሟ እንዴት ነጠፈች?!” በሚል ስሜት ወደ ፍርድ ቤት ከስ መመስረትን መረጠ። በእውነቱ ግራ የሚያጋባ ነበር። ይኼን አይነት ይሉኝታ ቢሰነት ወንጌላውያን ከርስቲያኖች ሲፈጽሙት ማየትም ደግሞ የሚያስተዛዝብ ነበር።

በዚያ ላይ ደግሞ ዳኞች ተብለው የተቀመጡት ፍትሕ ለመስጠት ሳይሆን ፖለቲካ ለማራመድና ሠራተኛውን ያለ አግባብ በመወገን ይወስኑ የነበረው ፍርድ የሚያስቆጭ የሚያሳዝንም ነበር። ያም ሆነ ይህ ያንን ሁሉ ሠራተኛ ቀንሶ ከ2,500 በላይ የነበረውን ወደ 250 ለማድረስ በተነሣው ግብ በቀላሉም ባይሆን አከናውኖ ቀጣዩን የልማት ሥራውን በተለመደው መሠረት ሊያካሄድ ችሏል።

ወርልድ ቪዥን እርዳታ ተቀብሎ ለተረጋገጠ ወገን የሚያስተላልፍ ድርጅት እንደሆነ የሚታወቅ ነው። እርዳታውን የሚቀበል ሁሉ እጁን ከዘረጋ ሁሉ ሲሆን ዋነኞቹ መንግስታት፣ ገበሬዎች፣ ነጋዴዎች፣ የተለያዩ ግለሰቦች ናቸው። በተጨማሪ ፈቃደኛ ሆነው ነጻ አገልግሎት የሚሰጡ ግለሰቦችም ቁጥራቸው ትንሽ የሚባል አይደለም። በተለይም የአስቸኳይ ጊዜ እርዳታ በሚፈለግበት ዕንደ ሰባ ሰባቱ ዓ/ም በኢትዮጵያ ተከሰቶ የነበረው ድርቅ ያመጣው ረሃብ መገናኛ ብዙኃን በሰፊው ሰላወጁት የሁሉም ሰው ልብ ተነክቷል ቢባል ማጋነን አይደለም።

ይህ የልብ መነካት ሁሉ አንድ ዓይነት ነበር ማለት አይቻልም። አብዛኛዎቹ በጥሩ ልብ የሰውን ልጅ ሰቆቃ ለመቀነስና የእርዳታ እጃቸውን ለመዘርጋት እንደሆነ የማይታበል ሀቅ ነው። ሌሎች ደግሞ የገዛ ጥቅማቸውን በማስቀደም «ግርግር ለሌባ ይመቻል» እንደ ተባለው ለግላቸው በቻሉት ሁሉ መጠጫቅ አላማቸው የሆኑም ነበሩ። ለምሳሌ ከካናዳ በፈቃደኝነት መጣን ያሉ ባልና ሚስት የጭነት መኪናዎቻቸውን ለወርልድ ቪዥን በቅናሽ ዋጋ እንደሚሸጡ አሳውቀው ድርጅቱ አምኖና ተቀብሎ የተጠየቀውን ዋጋ አዚያው ካናዳ እንዲከፍል ተደርጎ የተባሉት መኪናዎች በመርከብ ተጭነው በአሰብ ወደብ ከዚያም አዲስ አበባ የደረሱት ከፊሉ ተነትተው ነበር። እነዚያ መኪናዎች ከሰጡት ጥቅም ይልቅ ያስወጡት ወጭ መብለጥ ብቻ ሳይሆን እጅግ አሳፋሪና ስራው በዚያው መጠን መበደሉ ብቻ ሳይሆን ድርጅቱንም በአስጨናቂ ሁኔታ ውስጥ የከተተ ነበር። እነዚያ ሁለት ፈቃደኛ ባልና ሚስት መኪናዎቹ በመርከብ መጫናቸውን ገንዘቡ በሂሳባቸው መግባቱን እንዳረጋገጡ የአገልግሎት ጊዜያቸውን ጨረሰን ብለው

በአውሮጳ በኩል ወደ አገራቸው ሄደዋል። ወርልድ ቪዥንም እነዚያን መኪናዎች ሁኔታቸው ለብዙ አገልግሎት እንደማይውል ሲረዳ ከሰው እይታ አግልሎ ወደ ኮምቦልቻ ዴፓው ወስዶ አዚያው የሞት ሞታቸውን ሞተዋል።

የእርዳታ ሰጭ መንግሥታትም ለምሳሌ ዩ.ኤስ.ኤ.አይ.ዲ የተባለው የአሜሪካን የሰጠውን ሰንዴና መድሐኒት በጊዜው ከነበረው የአገሩ መንግሥት እጅ እንዳይገባ ለማድረግ የራሱን መቆጣጠሪያ መንገድ ነድፎ በየሰርጭቱ ቦታዎች የራሱን ሠራተኞች ይልኩበት ነበር። ይህ ደግሞ በሰጭው መንግሥትና በተቀባዩ መንግሥት መካከል በተፈጠረው አለመግባባት እኛን የድርጅቱን ሠራተኞች ይህ ነው በማይባል ውጥረት ውስጥ አስገብቶን ነበር። በተለያዩ የዓለም ጋዜጠኞች “መንግሥት የእርዳታውን እህል ለወታደሮቹ ያድሃል ይባላል፤ ስለዚህ ምን ትላለህ?” የሚሉ ጥያቄዎች ይደርሱን ነበር። ለዚህም መልሳችን “እኛ የምናድለው ለተራበው ሕዝብ ነው እንጂ ወታደር ካምፕ ሄደን አይደለም” ነበር የምንለው።

ኤ ዲ ፒ (ADP)

ወርልድ ቪዥን የተራበውን መመገቡ የታመመውን ማከሙ እና የመሳሰሉትን የበጎ አድራጎች ሥራዎች መሥራቱ የዘለቄታ መፍትሄ የማያመጣ እንደሆነ በጊዜ ተረድቶ ነበር። ስለሆነም የረዥም ጊዜ ዕቅዱ ልማትን ያካተተና አስፈላጊው ግብአቶች ተቀናጅተው ዝግጅቱ ለመተግበር ነገ በማይባል ሁኔታ ተዘጋጅቶ በሥራ መዋል ጀምሮ ነበር። በዚህም ዝግጅት ነው ኤ ዲ ፒ የተወለደው። ይህ አህጽሮተ ቃል በእንግሊዝኛ Area Development Program የሚል ሲሆን የአካባቢው የልማት ፕሮግራም እንደ ማለት ነው።

ይህንን ፕሮግራም ለመወጣት በአንጻዚያ (ደቡብ ወሎ) ዙሪያ ያሉትን የገበሬ ማህበራትን፣ የግብርና ባለሙያዎችን፣ የትምህርት ቤቶች ዳይሬክተሮችን፣ የጤና ባለሙያዎችን፣ የውሃ ባለሙያዎችን፣ አስተዳደሩን ያጠቃለለ ሰብሰባ ተደርጎ ከዚያ

ረዥምና ሰፊ ውይይት ተጨምቆ ባለ ብዙ ዘርፍ የሆነ የልማት ፕሮግራም ነው። የADP አንጋፋ ሙከራ LSD የሚል ነበር። LSD ማለት large scale Development ሲሆን ሙከራም ተደርጎ የውጭም የአገርም ውስጥ ባለሙያዎች ተቀጥረው ሥራው ሲጀመር ትንሹን ገበሬ የሚያስቀር እንደሆነ ስለተረዳን አማራጩን መፈለግ ግዴታ ሆነ። የኢዲፕ ፕሮግራም በኢትዮጵያ ተጀመረ እንጂ አሁን ወርልድ ቪዥን በሚሠራባቸው አገሮች ሁሉ በሥራ ላይ ሲውል ኢትዮጵያ ደግሞ ሁሉም መጥቶ ትምህርት የሚያገኝባት ተምሳሌት አገር ሆናለች።

27. ከአብዮቱ ያልጠበቅኋቸው ገጽታዎች

የ1966ቱን አብዮት የተቀበልሁትና የደገፍኩት በሙሉ ልቤ እንደሆነ እመሰክራለሁ። ከ1959 ዓ.ም ጀምሮ መሬት ለአራሹ እያለ በተገኘው መድረክ ሁሉ ብሶቱንና ጥያቄውን ከሚያሰማው የኢትዮጵያ ወጣት ተማሪና ምሁር ጋራ በላከ መልኩ አሳተፍ ነበር። አብዮቱም ከፈነዳ በኋላ ደርግ ለወሰዳቸው እርምጃዎች የተፈለገውን ድጋፍ ሰልፍ በመውጣት ፀሐይም ሆነ ዝናብ ብርድም ሆነ ሙቀት ሳይገታቸው በሰሜን ከደገፉት ብዙሃን ጋር ሆ ብዬ ወጥቼ ደግፌዉ ነበር። ለአብነት የሚከተሉትን አጠቅሳለሁ፡-

- በታህሳስ 12 ቀን 1967 ዓ.ም የእድገት በኅብረት የእውቀትና የሥራ ዘመቻ በአዲስ አበባ ከተማ በታላቅ ሰልፍ ሲከበር በድጋፉ ሰልፍ ተሳተፍኩ፤
- በየካቲት 25 ቀን 1967 ዓ.ም. በታወጀው የመሬት አዋጅ በአዲስ አበባ በተደረገው ታላቅ የድጋፍ ሰልፍ ተሳታፊ ነበርኩ፤
- ታህሳስ 19 ቀን 1968 ዓ.ም የመሬት ለአራሹ አዋጅ ማጠናከሪያ ለታወጀው አዋጅ ድጋፍ ሰልፍ ወጥቼ ነበር፤

ለኢትዮጵያ ሕዝብ ጠቃሚና የጥያቄአቸው መልስ በመሰሉኝ እንቅስቃሴዎች እና ውሳኔዎች/አዋጆች ድጋፍ መስጠት ግዴታዬ ነው ብዬ ስላመንኩ ያለ መቆጣብ ነበር

የተሳተፍኩባቸው። በዝናብና በጸሐይ ከጉለሌ ተነሥቼ አብዮት አደባባይ ድረስ በእግር መጓዙ እና እስከበዓሉ ፍጻሜ መቆሙ አድካሚም ቢሆን ይሰጠኝ የነበረው ደስታ ድካሙን ያረክስልኝ ነበር። እነዚህ ለምሳሌ የጠቀስኳቸው ናቸው እንጂ እነኝህ ብቻ ናቸው ለማለት እንዳልሆነ አንባቢ እንደሚረዳኝ ተስፋ አደርጋለሁ።

ይሁን እንጂ አብዮቱ መቼ በመጣልን እንዳልነው ሁሉ እንዲህ ከሆነ ከመቼ መቼ ባበቃ ብዬ ራሴን የተቃወምኩባቸው ጊዜያትም ጥቂት አልነበሩም። ከነዚህም ጥቂቶቹን ብቻ ላስታውስ፡-

- “ቀይ ሽብር እና ነጭ ሽብር እየተባለ በደርግና በኢሕአፓ መካከል በቀንና በሌሊት ይረፈረፍ የነበረው ወጣትና አዋቂ ሴት ወንድ ደም፣ በልደታ ቤተ ክርስቲያን መግቢያ ላይ ከጧት እስከማታ ተሰጥቶ የዝንብ እና የፀሐይ መፈራረቂያ መስተናገጃ ሆኖ የዋለው ሰባት ወይም ስምንት አስከሬን ዘግናኝ ምስል ከአእምሮ የሚፍቀው የጠፋ።
- “አንበጣ መከላከያ” በመባል በሚታወቀው ከጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ከፍ ብሎ ወደ ተከለሃይማኖት ሲኬድ በስተግራ ችምችም ብሎ ካለው ሰፈር ውሻ እንደ አባረረው የበግ መንጋ ወጥቶ ወደ ጤና ጥበቃ መብራት የሚወርደውን መንገድ ተሻግረው ወደላይ የሚወጣውን መንገድ እንደረገጡ ከበስተኋላ በተለቀቀባቸው አውቶማቲክ የመትረየስ እሩምታ የረገፉ ቁጥራቸው የማይታወቅ ወጣት በደሙ መንገዱን ያቀላው ጠራራውን ጸሐይ አጨልሞብኝ ነበር። እምስት ሆነን በኔ መኪና በSIM ግቢ ለነበረው የዩኒቨርሲቲ ክርስቲያን ምሩቃን ማኅበር ስብሰባ ስንሄድ ነበር። ከድንጋጤው ብዛት የተነሣ እንዲ ዳደኛችን በመኪናዬ ውስጥ እንዳስመለሳትና ጠቅላላ ሁኔታችን በቅጽበት ተለውጦብን አካላችን ወደ ስብሰባው ደርሰ እንጂ ትክክል ማሰብ ያቃተው አእምሮአችን በተኩሱ በታ ቀርቶብን ነበር።

- የደርግ መንግሥት “የኢትዮጵያ ሠራተኞች መተዳደሪያ ሕግ” ብሎ ባወጣው አዋጅ በኮሌኔል መንግሥቱ ኃ/ማሪያም እንደተገለጸው።
- 1ኛ የዘር፣ የሃይማኖት፣ የፆታና የዕድሜ ወዘተ ልዩነትና መድሎ ሳያደርግ ለተመሳሳይ ሥራ ተመሳሳይ ክፍያ እንዲከፈል ተደርጓል²⁹... ብሎ ስለ ደመወዙ እኩልነት እንጂ ስለ ሃይማኖቶች እኩልነት ያደረገው ወይም የተባለው ነገር የለም። ይህንን የምለው ያለ ምንም ወንጀልና ከሰ ሕግ አለ፤ የሚመራውም መንግሥት አለ የምንለው አገራችን ከፍ ብሎ እንደተጠቀሰው እስከዛሬም ባልታወቀ ምክንያት በማንም ትእዛዝ እንደሆነ ሳይታወቅ የመሠረተ ክርስቶስን ቤተ ክርስቲያን አንድ ቀን በከባድ መሣሪያ መውረር፣ ያለውን ተንቀሣቃሽም ሆነ የማይንቀሳቀስ ንብረት መውረስ የባንክ ሂሳቧን መዘጋት መሪዎቿን ለአራት ዓመት ከአራት ወር ያለ አንዳች ጥያቄ ማሠር። አቤት የሚባልበት ፍርድ ቤት ይህን ጉዳይ ደፍሮ የሚመለከት ዳኛ መጥፋት የኔ ያልኩትን አብዮት ለምን? ያሰኘኝ ጊዜ ነበር። የሚደንቀው ነገር እነዚያ የታሠሩት መሪዎች እኔ ከአራት ዓመት ከአራት ወር ያለጥያቄ መታሰር በኋላ ሲፈቱ አንዳችም የተሰጠ ምክንያት አልነበረም ሁሉ “ በስሕተት ነው ይቅርታ ማለት የአባትም ቢሆን ስላልተባለ አብዮቱ አባት ነበረው? በሚል ጥያቄ ውስጥ ገብቶብኛል።

የሕዝብ አብዮት ተብሎ ለሕዝቡ መልካም ያደርጋል ሲባል የሕዝቡን ክፍል ለይቶ እንዲህ ያለ ደባ ሲፈጸም “ዓይኔን ግንባር ያርገው ወይም ጆሮ ደባ ልበስ” ብሎ የግል ቂመኛም ካረገው (የታወቀ ነገር የለም) የመሬትን ሥራት የሚያክል ጎልተኝነት ደምስሶ ገበሬውን የመሬት ባለቤት ያደረገ መንግሥት ይህን የመሰለን ሕዝቡ ላይ የተፈጸመውን ድርጊት በዝምታ ማለፍ ሕግማ ቢኖር የነበረውን መንግሥት

²⁹መንግሥቱ ኃ/ማሪያም፣ ትግላን... ቅጽ 1/2004

በወንጀል የሚያስጠይቅ ነበር። እንቅስቃሴው አሁንም ቀጥሎ የሃይማኖት ነጻነትና እኩልነት በሕገ መንግሥት ከታወጀ በኋላም ደርግ የወረሰው የቤተ ክርስቲያን ንብረት አሁንም ይህ ጽሑፍ በሚዘጋጅበት ወቅት መልስ እንደ አጣ ቀርቷል። ምን ይሆን ያሠረው?

ይህ በእንዲህ እንዳለ በ1970 የምንኖር የነበረው ጉለሌ ከፍተኛ 8 ቀበሌ 08 ጃፓን ኤምባሲ በመባል ከሚታወቀው ሠፈር ከብላቴን ጌታ ሕሩይ ቤት አጠገብ ነበር። ዕለቱ ቅዳሜ ከሰዓት በኋላ ጎረቤታችን ወ/ሮ ሸታዬ በላይና የባለቤቱ ከትምህርት ቤት ጀምሮ ጓደኛዋ ሲስተር ይቅርታ ጫኔ በቤታችን ስንጫወት ቆይተን አሥራ አንድ ሰዓት ሲሆን ባለቤቱ ወ/ሮ አምላለና ጓደኛዋ ሲስተር ይቅርታ መድኃኔዓለም 2ኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ማታ ማታ ይማሩ ስለነበረ ሊሄዱ ሲነሱ እነርሱን ላድርሳችሁ ብዬ ስንነሣ ወ/ሮ ሸታዬም የአንድ ዓመት ልጃችንን ዋቤቶን ታቅፋ ሁላችንም በመኪና ገብተን ከግቢ ወጥተን እኔ እየነዳሁ ከሠፈራችን ወጥቶ አርበኞች ጎዳና ላይ በሚያወጣው ቁልቁለቱን እንደተያያዝን የቀበሌ ዘበኛ የነበረ ሰው ሜጋፎኑን ይዞ ለአሁኗ ጧት “የሴቶች ስብሰባ እንድትወጡ” እያለ ሲለፍፍ አለፍ ነው። የናንተ ስብሰባ ነው የሚጠራው ብዬ ትንሽ መንገድ እንደ ሄድን ያለፍነው ያ ይለፍፍ የነበረው ሰው ሜጋፎኑን ወደ እኛ አዙሮ “ያንን መኪና ምቱት፣ ያንን መኪና አቁሙ እያለ መለፈፍ ጀምሮ ኖሮ እኛ አንዳችም ሳንሰማ መንገዳችንን ቀጥለን ነበር።

ቅዳሜ ከሰዓት በኋላ ስለነበረ ብዙ ሕዝብ መንገዱ ዳር ቆሞ የሚያወራና የሚሄድም እገረኛ ብዙ ስለነበረ ቀስ ብሎ መንከባለል እንጂ መፍጠን አይቻልም ነበር። ዝናብ ዘንቦ ስለ አባራ ቅዝቃዜውን በመፍራት አንዱንም የመኪና መስኮት አልከፈትንም ነበር። አቶ ሙሉ ጌታ የሚባል የመድኃኔዓለም ትምህርት ቤት የኒት ሊደር የነበረ ምቱት “አቁሙ” እያለ በሜጋፎኑ ሲለፍፍብን ሰምቶ ኖሮ “አትምቱት እኔ አስቆማለሁ” ብሎ እየጮኸ ቀድሞኝ ከመኪናዬ ፊት እጁን አንሥቶ “አቁም አለኝ።

ለመቀጠል ብፈልግ እንኳን በማልቸልበት ሁኔታ አንድ እጁን መኪናዬ ላይ አድርጎ መካል ለመካል ነበር የቆመውና ጉዳዩ ጽኑ እንደሆነ ተረድቼ መኪናውን አቁሜ በሬን ለመክፈትና ለመውረድ ዘወር ስል ፈጽሞ ያልጠበቅሁትን የኮልት ሽጉጥ ጀሮ ግንዴ ላይ ተደግፍብኝ ሳይ በሽጉጡ “ውረድ” የሚል የትእዛዝ ምልክት አሳየኝ። አማራጭም እንደሌለኝ ተረድቼ ወረድሁ።

ባለ ሽጉጡ የከፍተኛችን የአብዮት ጥበቃ ሊቀ መንበር የነበረ ተሾመ ስንሻው የሚባል ሰው ነበር። ከመኪና ወርጄ ምን መጣ ብዬ ስጠይቅ የለፈፈው ሰው ደረሰና “ወረቀት እየበተነ ነው የመጣው” ብሎ ሲከሰኝ ነገሩ አሳቀኝ። ቢሆንም መሳቂ የአብዮቱን ሊቀመንበር አስቆጣውና “ምን ያስቅሃል? ቅደም! ብሎ አዘን በመጣንበት መንገድ ወደ ኋላ ስንመለስ ይመራን የነበረው ከሳሻችን ባለሜጋፎኑ ነበር።

አንድ መቶ ሜትር ያህል እንደሄድን የተጨባበጡ ጥቃቅን በቀይ የተጻፉባቸውን ወረቀቶች በጣቱ አመለከተና ተሾመ የአብዮት ጥበቃው ሊቀመንበር አነሣና እንደገና እንድንመለስ አዘዘን። እንደ አጋጣሚ ልበል፣ የከፍተኛው ባለሥልጣናት ስብሰባ ጨርሰው ሲወጡ ነበር ይህ የተከሰተውና በሙሉ ቆይተው ነበር። መኪናዬም የቆመው እዚያው ቀበሌ በራፍ ላይ ነበር። መኪናውን ለመፈተሽ ከፈት ተብዬ ከፈትኩላቸውና ፈትሸው ሲያበቁ ቆላልፌ ሁላችንም አሥረኞች የአንድ ዓመት ልጃችንን ይዘን አንድ ክፍል ውስጥ አስገቡንና ቁጭ አልን።

እነዚያ ስብሰባቸውን ጨርሰው ወደ እየጉዳያቸው ሊሄዱ የነበሩት የከፍተኛው ባለሥልጣናት ሁሉ ቆይተው የኛን ጉዳይ ምርመራ ገቡ። መኪናዬን ሁለት ጊዜ ፈተሹ፤ አንድ ጊዜ እኔን ለብቻዬ ቀጥሎ ሁላችንንም ከየት እንደተነሣን ወዴት እንደምንሄድና ለምን እያሉ መረመሩን። ከላይ እንደተገለጸው ሁለቱን ተማሪዎች ለማድረስና ልጃችንንም ወጣ ለማድረግ እንደወጣን በየበኩላችን አስረዳንና እንደገና ወደ ክፍላችን ከመመለሳችን በፊት ጥያቄ አለኝ አልኳቸውና “ምን ነበር?” ብሎ

የአብዮት ጥበቃው ሃላፊ እንድናገር ምልክት ሰጠኝ። ከተቀመጥኩበት አግዳሚ ተነሥቼ ቆምኩና ለመሆኑ ወረቀቱን መበተን ዓላማዬ ቢሆን ኖሮ ባለቤቴን የአንድ ዓመት ልጃችንና ጎረቤቶቼን ሁሉ ስብሰቤ የምወጣ ይመስላችኋል? ብዬ ስጠይቅ ለማኝና ወደ መቆያ ክፍላችን ተላከን። በዚህን ጊዜ ሰዓቱ ከአራት በላይ እየገሰገሰ ነበር።

ከምሽቱ አምስት ሰዓት ሲሆን ተጠርተን ወደ ተሰበሰቡበት ክፍል ሄድን፤ አግዳሚው ወንበር ላይ ተደርድረን ተቀመጥን። ያንቀላፋውን ልጃችንን በደረቴ አቅፌው በትከሻዬ ተደግፎ በሌላው እጅ ጭንቅላቱን ደገፍ አድርጌ እንደያዝኩት ነበር። ያ ሕፃን የነበረው የመጀመሪያ ልጃችን ዋቤቶ ነበር። ወደ ስብሰባው ክፍል እንደገና ተጠርተን ስንገባና እንደተቀመጥን የአብዮቱ ጥበቃው ሊቀመንበር ተሾመ መናገር ጀመረና “ጉዳዩን እንደተመለከትነው ከናንተ ሁኔታ ጋራ የሚመሳሰል ሆኖ ስላላገኘነው ወደ ቤታችሁ ልትሄዱ ትችላላችሁ። በሥራችሁም ቦታ ይሁን በቀለበሌአችሁ በዚህ ምክንያት አታኩርፉ “ከአለ በኋላ የቀራችሁ ጓዶች የምትጨምሩት ከአለ” ብሎ ጥቂት ጠበቀና አምስት ሰዓት ከአለፈ በኋላ” አብዮተኞችም ቢሆኑ ለመናገር የተሻማ አልነበረምና እኔ እጄን አወጣሁና ተሾመ “እሺ” አለኝ። እኔም ይኸ አደገኛ ሁኔታ የተከሰተው ለሞትም ሊዳርገን የሚችል ነበር። ይሁን እንጂ የሚወደገና የምንወደው አምላካችን ጠብቆናል። እናንተም ጊዜ ወስዳችሁ መርምራችሁ ሁኔታችን ከከሱ ጋራ የማይጣጣም እንደሆነ ተገንዝባችሁ ሳታሳድሩ ስለጨረሳችሁልን አምላካችንንም እናንተንም እናመሰግናለን። ካልኩ በኋላ ደሀና አደሩ ተባብሰን ወደየቤታችን ስንደርስ እኩለ ሌሊት ሆኖ ነበር።

ያ ጊዜ የቀይ ሽብር አዋጅ አፍላው ላይ ነበር። የቀይ ሽብር አዋጅ ያስተላልፍ የነበረው መልእክት ማንኛውም ሰው ፀረአብዮት ጽሑፎችን ሲበትን ወይም ሲለጥፍ ቢገኝ አብዮታዊ እርምጃ ወዲያው በቦታው ይወሰዳል; የሚል ስለነበረና

አብዮታዊ እርምጃ የሚባለው ደግሞ መረሸን ነበር። “በተኑ” የተባልንባቸው እነዚያ ጥቃቅን ወይም ቁርጥራጭ ወረቀቶች ያዘሉአቸው መልእክቶች ለምሳሌ ያህል “ፋሺስት ደርግ ይውደም” ሞት ለመገግሥቱ ኃ/ማርያም “ የሚሉትን ለአብነት አስታወስኳቸው እነዚህ ወረቀቶች ተጣሉ ከተባለበት የአብዮቱ ጥበቃ ኃላፊ ተሾመ ስንሻው ነበር ያነሣቸውና ወደ ስብሰባቸው ከፍል ስንገባና ሁሉም ከተቀመጡ በኋላ የአብዮቱ ጥበቃ ኃላፊ አንድ በአንድ ማንበብ ሲጀምር አዋጁን አውቅ ስለ ነበረ ለትንሽ ጊዜ ቢሆንም አሳሳቢ ነበር ብሎ ማለፉ ይበጃል። ይሁን እንጂ ከነገሩ ጋራ ምንም ተያያዥነት ባለመኖር የውስጥ ሰለማችን አልተረበሸም ነበር።

የመጀመሪያው ሰውዬ ያንን መኪና ምቱት” ብሎ በሜጋፎን ሲናገር የሰማው የአብዮት ጥበቃው ምክትል ማሞ የሚባለው የሰፋፊውን መልእክት እንደሰማ በእጁ የነበረውን ከላሽንኮቭ መሣሪያ አቀባብሎ የመንገዱን ዳር በይ አፋፍ አስደግፎ ሊተኩሱበት ቃታውን /ምላጩን ለመሳብ ሲሞክር ጣቱ ቅሥር ብሎበት መሳብ እንዳቃተው በመንገዱ ዳር ከነበረው ኪዳኒክ በማግሥቱ ሲጃራ ሊገዛ ገብቶ “የእነዚያ ሰዎች አምላክ እንዴት ኃይለኛ ነው ልተኩሰባቸው አነጣጥሬ ምላጩን ልሰብ ስለ ጣቴ ተገትሮ እምቢ አለኝ” ብሎ ተናገረ ብለው እኛም የምንገዛበት ሱቅ ስለሆነ ባለቤቱ ሌላ ጊዜ አጫወቱኝ።

ምዕራፍ ዘጠኝ አገልግሎት በውጭ አገራት

28. ኒውዚላንድ -በዝውውር (Newzealand)

ዓመቱ 1976 ዓ.ም ነው የደርግ መንግሥት ከተቋቋመ አንድ አሥርተ ዓመት አስቆጥሯል። የአብዮቱም እንቅስቃሴ ተጠጥሯል። ርእዮተ ዓለሙ በአማኞች ላይ በተለይም በፕሮቴስታንቱ ላይ የሚያመጣው ጫና ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጠበቀ ሄዶአል። የመንግሥት የመገናኛ ብዙሃን ቢከዱትም ረሃቡ በተለያዩ አቅጣጫ ሥር እየሰደደ ድርቁ እየጐላ መታየቱን እንደ ቀጠለ ነው። ሥራችንም በዚያው መጠን የውጪ እርዳታ ሰጭዎችን እየሳበ በሄደ ቁጥር የደርግም መንግሥት “እናንተ በምታናፍሱት ወሬ ነው እንጂ ረሃብ የለም” እያለ ጫናውን እንደወርደዱ ቪዥን ያለ ክርስቲያናዊ ድርጅት በምንመራው ላይ ቅያሜውን እያበዛብን ሄዶአል።

ይህ በእንዲህ እንዳለ ባለቤቴን ወ/ሮ አምሳለንም ቀበሌዎች አጥብቀው ይከታተሉአት ነበር። ጉለሌ በምንኖርበት ጊዜ የእኔን ስም ለቀበሌ ምርጫ አቅርበው ነበር። የተከበራችሁ ጐረቤቶቼ በእኔ ስላላችሁ እምነት አመሰግናችኋለሁ፤ ነገር ግን ብዙዎቻችሁ እንደምታውቁት በሥራዬ ጠባይ ለቤቴም እንግዳ ስለምሆን የሚፈለግብኝን አገልግሎት ስለማልሰጥ ይቅርታ ይደረግልኝ ብዬ በአክብሮት ቆሜ ስማፀን እርሳቸው ከአልቻሉ በላይታቸው ይሁኑልን ተብሎ ለቀረበው አሳብ በጭብጨባና በፋጨት ደግፈው መርጠዋት ነበር። ቀበሌ በተመደችበት ኃላፊነቷ ከበላይ የመጣውን መሣሪያ ትጥቅ ሁሉ ለታጣቂዎች አድላለች። ይኸ ደግሞ የኢህአፓን አባሎች አስቆጥቶ ኖሮ የማስጠንቀቂያ ደብዳቤዎች ላኩባት።

በማኅበር ተቋቁመን መካኒካዊ የሠራነው ቤታችን ሥራው አልቆ ወደዚያ ስንገባ የቀበሌ ኃላፊነቷን አውርዳ በእጇ የነበረውን ሁሉ ለሚመለከተው ተተኪ አስረክባ አዲሱ ቤታችን ገባን። አዲሱ ቀበሌአችን ወዲያውኑ ደብዳቤ ጽፎ “የነበራትን ቀበሌ በጥሩ

እንዳገለገሉ ሰምተናልና እንደዚያው አዲሱን ቀበሌዎን እንዲያገለግሉ ይፈለጋሉ” ሲል ጻፈላት። “እሳይ ተላቀቅሁት” ብላ ሳትጨርስ እንደገና ተጣበቁባት። በእኔም ሥራ በኩል ያለው የፖለቲካው አለመመቻት እና በበጎ አድራጎት ድርጅቶች ላይ የሚነዛዉ ፕሮፖጋንዳው እያስጨነቀኝ መጣ። በዚያ ሰዓትም የቤታችንም ሰላም እየተናጋ መጣ።

በዚያዉ ሰዓትም ነበር አለቃዬ ለሥራ ጉዳይ ሲደውል መከፋቴን በመግለጽ

1977 ዓ/ም ኒውዚላንድ

እንዲያዘዋውሩኝ የጠየቅሁት። ለጊዜው ለኔ የሚሆን ቦታ እንደሌለና እንደሚያስብበት ነግሮኝ ተለያየን። ይሁን እንጂ ብዙም ሳያስጠብቀኝ ወርልድ ቪዥን ወደ ኒውዚላንድ እንደሚያዛወረኝ አስታወቀኝ። ኒውዚላንድ በምስራቅ ጉፍቀ ከበብ መጨረሻዉ ጫፍ ላይ የምትገኝ ውብ የገበሬዎች አገር ነች። ምደባውን ተቀብዬ የሚተካኝን ሰው ማሰብና መፈለግ ጀመርሁ። ፍለጋው አስቸጋሪ አልነበረም፤ ባልደረባዬ ሆኖ የቆየውን አቶ ሰለሞን ሉሉን ጠቁሜ ለስብሰባ

ናይሮቢ መሄድ ሄድኩ። አለቃዬም ሰለሞንን እዚያ ለማነጋገር ስለፈለገ እርሱም መጥቶ ከተነጋገሩ በኋላ ስምምነት ደረሱ። እኔና ቤተሰቤ በሕዳር ወር 1976 ዓ.ም ጉዞው በናይሮቢ፣ ሃራሬ፣ ሲድኒ አድርገን ኒውዚላንድ ደረስን። ከሐራሬ ወደ ሲድኒ የሚበርረው አውሮፕላን ላይ የኢኮኖሚ ከፍል ጠፋና አለቃዬን ሳማክረው

“ከማንም ይልቅ አንተ ይገባሃልና በአንደኛ ማዕረግ ብረር” ብሎ ለአምስታችንም የቤተሰብ አባሎች የአንደኛ ማዕረግ ቲኬት ተገዝቶልን ወደዚያ ተጓዝን።

ኒውዚላንድ በሁለት ደሴቶች ጥምረት ያለች አገር ናት። ሁለቱ ደሴቶች ሰሜንና ደቡብ ተብለው ይጠራሉ። አንድ ድልድይ ያገናኛቸዋል። ዋናው ከተማ ዌሊንግተን ሲባል የሚገኘው በሰሜኑ ደሴት ደቡባዊ ጫፍ ላይ ነው። ይህም ለሁለቱ ደሴቶች ማዕከል ተብሎ የተመረጠ ቦታ ነው። የመንግሥቱ መቀመጫ ስለሆነ ነው እንጂ ትልቁና የንግዱ ከተማ አካላንድ ነው። አካላንድ ደግሞ የሚገኘው በሰሜኑ ደሴት ሰሜናዊ ጫፍ ላይ ነው።

የኒውዚላንድ ሕዝብ የእንግሊዝ ዝርያ ያላቸው እንደ መሆናቸው ሁሉ ቋንቋቸውና ባህላቸውም ከእንግሊዞች ጋራ ይመሳሰላል። ጠቅላላ የሕዝቡ ብዛት በዚያን ዘመን 3 ሚሊዮን ነበር። በያኔው አባባል “የኒውዝላንድ ሕዝብ ቁጥር ከበጉ ያንሳል” ይባል ነበር። ምክንያቱም አገሩ ለበግ ርቢ የተመቸ ስለሆነና የበጉም ብዛት አራት ሚሊዮን ያህል ስለነበረ ነዉ። ከእንግሊዞች ሌላ ማወሪ የሚባል የአገሩ ተወላጅ ሕዝብም አለ፤ እንደ አውስትራሊያ አቦርጂኒስ ማለት ነዉ።

ማወሪዎች ከማደጋስካር የፈለሱ ጸጉረ ሉጫ የፈታቸው ቅርጽ ወደ ቻይናዎች የሚቀርብ ቢሆንም የሰውነታቸው ግዝፈት ልዩ ያደርጋቸዋል። የራሳቸው የሆነ ባህል አላቸው። ይህም በዘፈን በልቅሶና በተለያዩ መግለጫዎች ይታያል። ለምሳሌ ረግቢ የተባለውን ጠቅላላ እንግሊዝና የእንግሊዝ ቅኝ የነበሩ አገሮች የሚጫወቱት ስፖርት ለመጫወት ሲገቡም ሆነ አሸንፈው ሲወጡ ተጫዋቾቹ ተሰልፈው በእግርና በእጅ በድምጽ መዝሙር መስል ፉከራ የሚመስል ትርኢት ያሳያሉ። እነርሱም የራሳቸው ቋንቋ ሲናገሩቸው የሥራ መገናኛ ቀንቋቸው ግን እንግሊዝኛ ነው።

ከበጉቹ ርቢ ጋራ ደስ የሚለኝ አንድ ነገር አለ። ይኸውም በበግ እረኝነት (ጥበቃ) የሰለጠኑት ውሾቻቸዉ ናቸው። የበረቱን አጥር አይከፍቱም፤ አይዘጉም፤ እንጂ

1977 ዓ/ም ኒውዚላንድ

በጎቼንም ማስገባትና ማስወጣት ይችላሉ። እንዴ ከወጡላቸው በግራም በቀኝም እየሮጡ በጎቼን ሳይበተኑ ሰብስበዋቸው ወደ ግጦች ሜዳ ያደርሳሉ። ከዚያም ፈንጠር ብለው ለመሄድ የሚሞክሩትን በጎቻቸው ወሻው ሮጦ ይመልሳቸዋል። ባለቤትቸው ፊሽካ እየነፋ አድርጊ/አድርግ የሚለውን ለውሻው ያሳያል። ውሻውም ሮጦ የሚመለሰውን ይመልሳል የሚነዳውንም ይነዳል።

ይኸን ያህል ስለአገሩ ካልኩ ወደ ምድብ ሥራዬ ልመለስ። ሥራዬ የቤተ ክርስቲያን፣ የሚሽንና የመንግሥት ግንኙነት ዳይሬክተር ይባል ነበር። ወርልድ ቪዥን ኒውዚላንድ በአገሩ የእርዳታ አሰባሳቢ (Support Office) ስለ ነበረ ከነዚህ ሦስት ተቋሞች ጋራ አብሮ ይሠራል። እርዳታ የሚያስፈልገውን የዓለም ክፍል እንደ ኢትዮጵያ የነበረን ያጠናና በፎቶግራፍና በተለያዩ መረጃዎች የተደገፈ ሁኔታ ለነዚያ ሦስት ተቋሞች አሳይቶና አስረድቶ እንዴት ለመሳተፍ እንደሚፈልጉ ይጠይቃል። መንግሥት እርዳታውን በዓይነት ወይም በገንዘብ ወይም በሁሉም ይረዳል። ሚሽን ተቋም በአብዛኛው ሠራተኞችን በመመልመል ይሳተፋል። ቤተ ክርስቲያን ደግሞ ብዙም ባይሆን በገንዘብ ስትረዳ በሠራተኞችም ምልመላ ትሳተፋለች።

በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ ሥራውንና ሰውን በሚገባ ተለማምጄ ለመሥራት ስዘጋጅ 1977 ዓ.ም ጠባ። አንድ ቀን ከሥራ ወደ ቤት ስመለስ እራት ደርሶ ነበር፤ ልጆቻችን የቤት ሥራቸውን ጨርሰው በተፈቀደላቸው ጊዜ ቲቪ ያዩ ነበር። የቀኑ ዜና ሰዓት ደረሰና ቆሜ ኮቴን እያወለቅሁ የዜና ቻናሉን ስለውጥ የመጀመሪያው ርዕሰ ዜና የነበረው ኢትዮጵያ ነበረች። የቢሪታኒያ ዜና አውታር BBC ባስተላለፈው ዜና የወሎና የትግራይ ሕዝብ እንደ ቅጠል እየረገፈ ፊሳ የሚያነሳ እንደጠፋ ሲናገር እኔና ባለቤቴ ማልቀስ ጀመርን። የቀረበው እራት ተረሳ። ስልክ ከመገናኛ ብዙሃኑ አከታትሎ ሲደወልና የቻልኩትን ያህል በስሜት ላስረዳ ሰሞክር ልመልሰው ያስቸገረኝን ጥያቄ ተጠየኩ ያውም “የደርግ መንግሥት የአብዮቱን 10ኛውን ዓመት

በቅርቡ ሲያከብር ከሎንዶን በአኦርፕላን የተጋዘው ውስኪና ሻምፓኝ ለምንድነው ለረሀቡ ሰለባ ለሆኑት ያልዋለው?” የሚል ነበር።

በኒውዚላንድ ቆይታዬ በጣም የተቸገርኩበት ሌላው ነገር የኤርትራ ነጻ አውጪ ግንባር (EPLF) አውስትራሊያንና ኒውዚላንድን የገዛ ሜዳው አድርጎ ይዞት ስለ ነበር ሕዝቡ እሱን እንጂ የኢትዮጵያን ጉዳይ የሚሰማ ጆሮ ብዙም አልነበረውም። የኢትዮጵያን ጉዳይ የሚናገር ተወካይም አልነበረም፤ በሁለቱም አገሮች አገሪቱን የሚወክል ከደርግ መንግሥት የተወከለ አምባሳደር ወይም ቆንሰላ የሚባል ስላልነበረ እንደልባቸው ይናገሩ ነበር። በጊዜው የተቻለኝን ያህል ለማስረዳትና ለመከራከር ብሞክርም ጥቂት ለማይባሉ ዓመታት የሕዝቦቼን ልብ ስቦ ተበዳይና ተጠቂ እንደነበረ ይሰብክ የነበረው ኢፒኤል ኤፍ በፖለቲካው ሚና የአንበሳ ድርሻ ይዞ ነበር።

29. ድንገት ወደ ኢትዮጵያ

በBBC ፊልም ማግስት ወርልድ ቪዥን ዓለም አቀፍ ቢሮ “ወደ ኢትዮጵያ ተመልሰህ የረሃቡን እርዳታ ለማስተባበር ፈቃደኝ ነህን?” ሲል የፋክስ መልክት ላከልኝ። አግኝቼ ነው ወይ ብዬ ተስማማሁና በጣም በእጭር ጊዜ ዝግጅት ወደ ኢትዮጵያ የመልስ ጉዞ ጀመርን። ድርጅቱን አድርጉልኝ ያልኳቸው ነገር ቢኖር ቤተሰቤ ናይሮቢ እንዲቆዩልኝና ለልጆቼ ተገቢውን የትምህርት ጉዳዮች እንዲያመቻቹልኝ ነበር። ያለምንም ማቅማማት ፈቀዱልኝ። ከአካላንድ - ሲድኒ - ኮሎምቦ እና ናይሮቢ ገብተን ቤተሰቤን ሆቴል አስገብቼ ኬንያ ሆኖ ለአፍሪካ ወርልድ ቪዥን ይሠራ ለነበረዉ ወዳጄና ጓደኛዬ አቶ ሙላቱ በላቸው አደራ ብዬ በማግሥቱ ወደ አዲስ አበባ በረርኩ። ያኔ እርዳታውን ለማስተባበር ከዋናው ቢሮ Clif Benzal የሚባል የድርጅቱ የገንዘብና የአስተዳደር ምክትል ፕሬዝዳንት ለሥራው የፈለገውን ባጀትና

ሰው መውሰድ እንደሚችል ተነግሮት አዲስ አበባ መጥቶ ነበር። ማረፊያውንና ቢረውንም በኢትዮጵያ ሆቴል አድርጎ ነበር። በዚያን ጊዜ ወርልድ ቢዥን የሆቴሉን ሰባ አምስቱን እጅ ይዞት ነበር። እኔም እዚያው ከፍል ተይዞልኝ ተቀላቀልሁ።

ከተመለስኩ በኋላ የመጀመሪያው ጥያቄ የተጎዱት አካባቢዎች ዞሬ እንዳይሰለብረ በሰሜን ሸዋ መሃል ሜዳ ከነበረው ካምፕ ጀምረን በመኪናም በአይሮፕላን አንጸኪያን፣ አላማጣንና አጂባርን (ወሎ) ከአየሁ በኋላ ወደ አዲስ አበባ ተመለስኩ። የነበረውን የድርቁን (ረሃቡን) ምላሽ ሙሉ እቅድ ከአዲሱ አለቃዬ ከከሊፍ ቤንዜልና ከሌሎቹም ጋራ እንደ አዲስ አዘጋጅተን መጠናከር ያለበትን እንዲጠናከርና ተጨማሪ መከፈት ያለበት ካምፕ እንዲከፈት በሰፊ ውይይት መድረክ ተወያየን። ሥራው ተፋፋመ። ከዚያም በሚቀጥለው ጉዞ በጉንደር ኢብናትንና ማክሰኚት የተባሉት ቦታዎች ተቋቁመው የነበሩት ካምፖች ዞረን አየን። በዚህኛው ጉዞ በጣም የረዳን የእርዳታ ማስተባበሪያ ኮሚሽን ተወካይ የነበረ አቶ አዳነ ማሙዬ የሚባለው የጎንደር ተወካይ ሰው ነበር። በወሎ ክፍለ አገር ሠቆጣም ተጨማሪ ካምፕ ተከፈተ።

ካምፕ ብዬ የጠቀስኳቸው ሥራውን የሚያስተዳድሩ፣ የሚመገቡትን የሚመግቡ፣ የሚታደለውን እህልም ሆነ ልብስና መድኃኒት የሚያድሉ የሚያከሙ የወርልድ ቢዥን ሠራተኞች ማረፊያ፣ በድንኳን ተጠልለው የሚረዱትና ቤተሰቦቻቸው ማደሪያና የእህልና መድኃኒትም ማከማቻ ያለበት ሠፈር ነው።

ከባድ ሥራ ነዉ። ከከባድም ከባድ ደግሞ አለ። በአለማጣ ካምፕ ለአጭር ጊዜ ሊረዳን ከአሜሪካ የመጣ አንድ ሐኪም አንድ ምሽት ከእራት በኋላ ወደኔ መጣና “ነገ ከቻልክ ከእኔ ጋራ ወደ ምርጫ ድንኳን እንሂድ” አለኝ። ነገሩ ቶሎ ገባኝና ለማግሥቱ ለመገናኘት ተቀጣጥረን ተለያየን። በነጋታው በስምምነታችን መሠረት ተከትዬው ወደ አንዱ ተለቅ ያለ ድንኳን ገባን። የሚሰለው?? አዋቂ፣ የሚያቃስተውና

የሚያለቅሰው ሕፃን ድምፅ ተደማምሮ የሰቆቃ ጎብረ ዜማ ይፈጥራል። “እኔን!... ልጄን!” የሚሉና በደመነፍስ ስለልጆቻቸው ወይንም ስለቅርብ ውዳቸው ደህንነት የሚጨነቁ እዩዎች ጎሊናን ያናውጡ ነበር። ብቻ በዓይን የሚታየው እና በጀሮ የሚሰማው ሁሉ ስሜቶች ያደናግራል።

እንግዲህ ዶክተሩ የጋበዘኝ ከዚያ ሁሉ ደካሞች የበለጠ ደካማውን መርጦ የበሰለ ፕሮቴን ምግብ ተመግበው ቶሎ እንዲያገግሙ ለማድረግ የሆነ ዘዴ መፍጠር እንደሚገባን በተጨባጭ ለማሳየት ነበር። እንደምንም ለሁለት ተረዳድተን የዕለቱን ምርጫ አጠናቅቀን ከድንኳኑ ስንወጣ ኮርኒስ በሌለው የቆርቆሮ ጣሪያ ላይ ይዘን በየነበረ ዝናብ ድንገት ሲቆም እንደሚሆን ጸጥታ ጭው አለብን። የቱ ተመርጦ የቱ ይቅር የሚለውማ ጥያቄ በሕልምም ይመላለሰብን ነበር።

ለዚህ ሥራ ከኒውዚላንድ እንድመለስ የጠየቀኝ ቴሌክስ ለ90 ቀናት ብቻ ነበር። ነገር ግን የሥራው ስፋትና ጥልቀት ለሁለት ዓመታት እንድቆይ አስገደደኝ። እንደገማ አንድዶ የሚጨርስ ዓይነት ሥራ ቢሆንም ከሁለቱ ዓመት በኋላ ድርቁ መለስ ብሎ ዝናብ መዝነብ ሲጀምር አቅም ያገኘና ከፉውን ቀን ያሸነፈ ገበሬ ዘመን መጣለት። ከፉ ቀን አይቶ ና ሳይሉት እንደመጣ ሁሉ ሂድ ሳይባል መሰስ እያለ ወደ እርሻ መሬቱ መመለስ ሲጀምር በማሣው የሚዘራውን ዘር ይዞ እንዲሄድ ተመቻቸለት። በአብዛኛውም ቦታዎች የሚያርስበት በሬ ስለሞተበት ወይም ራሱ ገበሬው እንዳይሞት አርዶ በበላበት ምትክ ለሁለት አንድ በሬ ታደለ።

30. ወደ ድኅረ-ምረቃ ትምህርት ቤት

ከሁለት ዓመት በፊት ደከመኝ ብዬ የማርፍበት ጠይቄ የዓለም መጨረሻ ወደምትመስለው ኒውዚላንድ ሄድኩ እንጂ ከአንድ ዓመት በኋላ ከላይ በተገለጸው ሁኔታ ተመልሼ ወደ ኢትዮጵያ ሸጣሁ። የተጠየቅሁት ለሦስት ወርም ቢሆን

በሥራው ጠባይ ሁለት ዓመት ቆየሁ። አሁንም ውጥረት በሰፈነበት ሁኔታ እሳት በማጥፋትና የተወጠረውን በማርገብ ሁለቱ ዓመት ጨረሰኩ። ያንኑ ያህል ከቤተሰቤ ተለየሁ፤ በዚህ ዓይነት መቀጠል ስለማልችል ትምህርት ቤት ላኩኝ ብዬ ለአለቃዬ የአጫወትኩት ነገር ወደ ፕሬዝዳንቱ ልብ ደረሰ። እጅግ በአጭር ጊዜ ውስጥ ትምህርት ቤት እንድንገባ ብቻ ሳይሆን ከፍያውንም እንደሚችሉ አስታወቁኝ። ለጊዜው ያገኘሁት የሁለት ትምህርት ቤት ማመልከቻ ነበር።

እነርሱም በእንግሊዝ አገር Birmingham University እና በአሜሪካ Michigan State University (MSU) ነበሩ። ሁለቱንም ማመልከቻዎች ሞልቼ በየአድራሻቸው በፖስታ ቤት ላኳቸው። ሁለቱም በአጭር ጊዜ ውስጥ እንደተቀበሉኝ ጻፉልኝ። አሜሪካ የመጀመሪያ ድግሪዬን ስለተማርኩ አውቀዋለሁ በሚል Birmingham University አስቀድሜ ሄጄ ማየት ስለፈለግኩ የኢትዮጵያ አየር መንገድ ሳማከር Golden Lion Club አባል ስለሆንክ ለንደን ደርሶ መልስ ተኬት እንሰጥሃለን ተባልኩ። የዚህ Club አባል በበረረ ቁጥር ማይሌጁ ይመዘገብና 25,000 miles ሲደርስ አንድ የደርሶ መልስ ተኬት ይሸለም ነበር። ባላሰብኩት ጊዜ ያንን እድል አገኘሁ።

በዚያ ተኬት የኢትዮጵያ አየር መንገድ ለንደን ወሰደኝና በባቡር ወደ በርሚንግሃም ከተማ ሄጄ ዩኒቨርሲቲውንም ከተማውንም ዞሬ አየሁ። የዩኒቨርሲቲው አውድ እንከን አላየሁበትም። በወቅቱ ግራ ያገባኝ የከተማዋ አብዛኛ ክፍል በእሳት ጋይቶ የአመድና የከሰል ከምር ማየቴ ነበር። ደንቆኝ ምንድነው ብዬ ስጠይቅ፣ የከተማው ነዋሪ የሆኑ ጥቁሮች ዘረኝነትን በመቃወም ተሰልፈው ወጥተው እንደዚህ አደረጉ የሚል መልስ አገኘሁ።

ቤተሰቤንም እዚህ እንዴት አመጣለሁ? የሚል ጥያቄ አእምሮዬን ሞላው። ባለቤቴንም ሳማከር ወደ አሜሪካ ነበረ ያደላችው። ውሳኔአችንም በዚያው መሠረት

ወደ ሚቺገን ዩኒቨርሲቲ ሆነ። ዝግጅቱ ተጠናቅቆ ትኬቶቹ ተገዙና በነሐሴ ወር አምስታችንም በKLM ከናይሮቢ አምስተርዳም ቺካጎ በርረን ወደ ትንሽ አይሮፕላን ተዘዋውረን ወደ Lansing Michigan በማታ ደረስን።

ከዚያም ዶ/ር ዓለሙ ቢፍቱ ጠብቆ ተቀብለን፤ ከዚያም ሌላ ታክሲ ወስደን ወደ ኢስት ላንሲንግ አመራንና እኩለ ሌሊት በዩኒቨርሲቲው ግቢ ወደ ተያዘልን ዜያዊ ማረፊያ ቤታችን ገባን። በነጋታው ልጆቼና ባለቤቴ እንደተኙ አዲሱን አካባቢ ለመቃኘት ማላዳ ወጥቼ ስዘዋወር Bible Baptist church የሚል አየሁ። ጢጋ ብዬ የተለጠፈውን ፕሮግራም ሳነብ አምልኮ በአራት ሰዓት እንደሚጀምር ተረዳሁ። ዕለቱም አሁድ ስለነበረ ወደ ማረፊያችን ተመልሼ ቁርስ ካበላሁዋቸው በኋላ ቤተ ክርስቲያን አይቼአለሁና ይሄዱ እንደሆነ ብጠይቅ በጉዞው ተዳክመው ስለነበረ የፊለሽ አልነበረም። ብቻዬን ተነሥቼ በተባለው ሰዓት ወደ አየሁት ባጥቲስት ቤተ ክርስቲያን ስደርስ የምዕመናኑ ቁጥር አሥር መመላቱን አጠራጠራለሁ። ገና ይመጣሉ ብዬ ስጠብቅ አምልኮው ተጀምሮ አለቀ። ተጨማሪው እንግዳ እኔው ብቻ ነበርኩ። ያ ቤተ ክርስቲያን ዓመት ባልሞላ ጊዜ ውስጥ ለሙስሊም አማኞች እንደ ተሸጠና ለተለያዩ ጉዳዮቻቸው እንደሚጠቀሙበት ሰማሁ።

እንደገና ተማሪ

በነሐሴ ወር አጋማሽ 1976 ዓ.ም (August 22, 1986) ነበር ሚቺገን የገባነዉ። የመጀመሪያ ድግሪዬን በሠራሁ በ16 ዓመት ሚስትና ሦስት ልጆች ይዞ መመለስ በራሱ እንዴት የሚያሰኝ እንደሆነ ግልጽ ነው። የሥራ ባልደረባዬ የነበረው ወንድም ስለሞን ሉሉና እኔ አብረን ከፍል ጀመርን። የመጀመሪያውን ዓመት የወሰድናቸው ኮርሶችም ተመሳሳይ ነበሩ። በአብዛኛው የኢንተርናሽናል ልማት ትምህርቶች ከነ ዶ/ር George Axin እና ዶ/ር Frank Fear ከተባሉት ታዋቂ ምሁራን ሥር መማርና መወያየት ራሱ ከፍተኛ ዕድል ነበረ። በተለይም ፕሮፍሰር አክሰን የዓለም ምግብ

ድርጅት (FAO) ወኪል ሆነው በሕንድና በተለያዩ አገሮች የሠሩና ታላቅ ልምምድ ያተረፉ ሰው ናቸው።

እኔና ሶሎሞን በሥራ ዓለም በርካታ ልምድ እንደማከበታችን ተራ ተማሪዎች የምንሰኝ አልነበርንም። በተለይም የወርልድ ቩኸን ሠራተኞች መሆን የልማቱን ቋንቋ ከመጽሐፍቱ ጋራ ልምምዳችንን እያስተያየንና በየውይይቶቹ ተሳትፎ አሳብ በመሰጠት ከሌሎቹ ጋራ መካፈል አከብሮትን አስገኝቶልን ነበር።

ተሰፋዳዩን ደለለው ቶኒ አትከንበና በለሞን ሰሉ 1977 ዓ/ም

ፊፕሬሚኒስቶችንም እንደ ዳደኞቻቸው ያዩን ነበር። የመጀመሪያው ተርም ትምህርት ቢጠጥርብንም በተርሙ መጨረሻ “እኔ ነኝ” ያለ ውጤት በማምጣት ነበር ያለፍነው። ወንድም ሰለሞን ኤም ኤ ድግሪውን ሠርቶ ሊመረቅ ሲል ባለቤቱ

ወ/ሮ ሰላም መጥታ ጥቂት ጊዜ አብረው ቆይተው ወደ ኢትዮጵያ ተመለሱ።

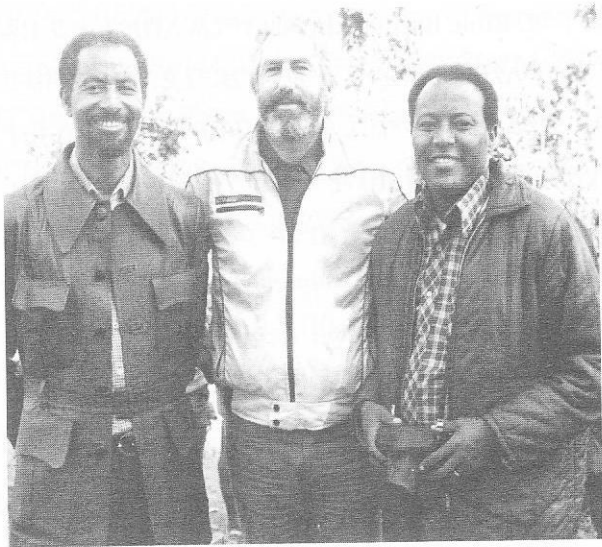
እኔ ለዶክትሬት ድግሪ መቀጠል እንድችል የኒቨርሲቲውና ወርልድቪዥን በሰጡኝ ዕድል ተጠቅሜ ቆየሁ። የክፍሉን ትምህርቶች ካጠናቀቅሁ በኋላ የዲዘርቴሽኑን ፕሮፖዛልና Literature Review ጨርሼ አጠቃላዩንም ፈተና ከተፈተንኩ በኋላ አጥጋቢ ውጤት አግኝቼ ወደ ሥራ ዓለም ተመልሼ እየሠራሁ

ለመጻፍ ወሰንኩና የወርልድቪዥን የእርዳታው (Relief) ክፍል ቀጠረኝ።

በዚህ ክፍል እየሠራሁ ቀስ በቀስም ጥናቴን ቀጠልሁ። በሥራ ላይ ቆየሁ እንጂ ወርልድቪዥን ያደረገልኝ ውለታ ግን በቃላት ተነግሮ አያበቃም። ከሥራዬም ገበታ ላይ ተለይቼ ሪሰርቼን በመረጥሁት አገር ሠርቼ ይበቃኛል ያልሁትን ያህል ጊዜ ከሙሉ ድጋፍ ጋራ ፈቅዶልኝ በሁለት ዓመት ውስጥ ጨርሼ ዲፌንድ እንዳደርግ አስችሎኛል። በተወሰኑ ጊዜያትም መሥሪያ ቤቱ ካልፎርኒያ ሲሆን የኒቨርሲቲው የሚገኘው ሚቺገን ስለሆነ ከፕሮፌሰሮቹ ጋራ ማድረግ ለነበረብኝም ምክክሮች አስፈላጊውን ወጭ እየሸፈነልኝ ጥናቴን ላጠናቅቅ ችያለሁ። በዚህ ዓይነት በ1986 በፈረንጆቹ ዓ.ም የተጀመረው የትምህርት ጉዞዬ በ1992 ተጠናቅቆ ተመርቄ ሙሉ በሙሉ በሥራ ተሰማርቼ የአፍሪካ ክፍል የምሥራቃዊ አፍሪካ ዳይሬክተር ከዚያም በወርልድቪዥን የኤስ.ኤ የማቴሪያል እና ልዩ ስጦታዎች ተቀብሎ በዓለም ደረጃ በሚያከፋፍለው ዘርፍ በዳይሬክተርነት እስከ 1998 ድረስ ሳገለግል ቆየሁ። በአሜሪካ የሥራ ቆይታዬን ደግሞ ቀጥሎ ላካፍላችሁ።

በአሜሪካ ከኢትዮጵያ ወንጌላውያን ጋር

ይህ ርዕሰ ጉዳይ ሙሉ ሽፋን ተሰጥቶት ለመጻፍ ከተፈለገ ሰፊ ጥናት ተደርጎበት ጥቅሙና ጉዳቱ - ድካሙና ብርታቱ እንዲታይ ብቻ ሳይሆን ዘለቄታው ምን ሊሆን እንደሚችል ስልት የመቀየስ ጥረት ቢደረግበት ይጠቅማል። የዚህ ክፍል ዓላማ ከላይ እንደተገለጸው አሟልቶ ለማቅረብ ሳይሆን የዚህ ጽሑፍ አዘጋጅ አሜሪካን አገር በትምህርትና በሥራ በኖረበት ዘመን ከየውና ከደረሰበት ገጠመኞች እንዲሁም ከግል ትዝብቱ በመነሳት ምልከታውን ለመፈንጠቅ ያህል ብቻ ነው። ልምድ ሁሉ ጠቃሚ ነው ባይባልም ጸሐፊው ከታዘበው በርካታ የዲያስፖራ ተሞክሮዎቹ መካከል አንባቢ ትምህርት እንደሚቀስምበት በማመን ይህቺን ቁራሽ

ተስፋፋዮችን ደለለው ቶኒ ኦትከንሰና ሰለሞን ሱሉ 1977 ዓ/ም

እንደሚከተለው ያቀርባል።

በመጀመሪያ ለድህረ ምረቃ ትምህርት ከቤተሰብ ጋር የሄድነው ወደ ሚቺጋን ክፍለ አገር ሲሆን የገባሁትም Michigan State University (MSU) ነበር። የኒቨርስቲው የሚገኘውም ኢስት ላንሲንግ በምትባል ከተማ ውስጥ ነው። የኒቨርስቲው ማህበረሰብ ተማሪው አስተማሪውና ሠራተኛው ተጠቃልሎ በዚያን ዘመን አርባ ሰባት ሺህ ነበር። አቶ ሰለሞን ሉሉና እኔ በየፊናችን ሄደን የተደባለቅነው ከዚህ ሕዝብ ጋር ነበር። ሁለታችንም (እኔ ቤተሰቤን ይገዢ እርሱ ብቻውን) በየተራ ሄደን የተቀበለን የሁለታችንም ወዳጅ ዶ/ር ዓለሙ ቢፍቱ ነው። እሱ ቀደም ብሎ ትምህርቱን ጨርሶ እዚያው የኒቨርስቲ ተቀጥሮ ይሠራ ስለነበረ በሁሉም ረገድ ያደረገልን እገዛ ከፍ ያለ ነበር።

ትዝ ይለኛል፡- ዶ/ር ዓለሙ የተቀበለን ከቺካጎ ከተማ ወጣ ብሎ በሚገኝ መንደር በእለቱ የተጀመረውንና “የቺካጎ ኮንፍራንስ” በመባል የሚታወቀውን ዓመታዊ የኢትዮጵያውያን ወንጌላውያን ህብረት ሰበሰባ ከተካፈለ በኋላ የሶስት ሰዓት መንገድ ተጉዞ መጥቶ ነበር። ይኸ ኮንፈረንስ ወደ አርባ ዓመት ዕድሜ ያስቆጠረ ሲሆን በየክፍለ ሀገሩና በየከተማው በተለያዩ ምክንያት መጥተው የሚኖሩ ኢትዮጵያውያን (ወንጌላውያን) እየተሰበሰቡ የሚካፈሉበትና መንፈሳዊ መነቃቃት የሚያገኙበት ነው። አሁን እንኳን ለሰው እንዲመች ተብሎ ወደ ተለያዩ ከተማ እየተዘዋወረ ይከወናል።

ከጀማሪዎቹ መኻከል እነ ዶ/ር ቤተመንግሥቱ፣ አዲሱ ወርቁ፣ ሚካል ባይሣ፣ ገነቱ ይግዛው፣ ያለው ከበደና ሌሎችም ነበሩበት። ወንድማችን አዲሱ ሰኔ 1 ቀን 2006 ዓ.ም. ባደረግሁለት የስልክ ጥሪ እንዳስታወሰው እነዚህ ወገኖች በተለያዩ ቦታና ጊዜ ተገናኝተው በአደረጉት ውይይት በየዓመቱ ለመገናኘት በተስማሙት መሠረት “የት” የሚለው ጥያቄ ተነሥቶ የመጀመሪያው ስብሰባ ከፍ ብሎ

እንደተጠቀሰው በጉሸን ኰሌጅ ኢንዲያና ክፍለ አገር ሲደረግ ቀጣዩ ደግሞ ዊተን ኰሌጅ ኢላኖይ ተደረገ። መሪዎችንም ለመምረጥ ውይይት ተደርጎ ዶ/ር ቤተ መንግሥቱ ሲመረጥ አዲሱ ወርቁም በገንዘብ ያዥነት ተመርጦ የቺካጎ ስብሰባ” በመባል የታወቀው ዓመታዊ የወንጌላውያን ኢትዮጵያውያን ኰንፈራንስ በፈረንጆች አቆጣጠር 1975 ዓ.ም. ተጀምሮ በተለያዩ ምክንያት (በትምህርት፣ በሥራ፣ በስደት) በምድረ አሜሪካና ከናዳ መኖሪያቸው ያደረጉትን ወገኖች ሲያሰባስብ ቆይቶአል። ዋናውን ዓላማ የመንፈሳዊ መነቃቃትና የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት መስጫ መድረክ ቢያደርግም አዲስ ለመጡት አንዳንድ የምክር መስጫ አገልግሎት ይሰጥበት ነበር። ከነዚያ ምክሮች አንዱ ሰው ምንም ዓይነት መልካም ነገር ሲያደርግላችሁ ጸጥ ብሎ መቀበል ብቻ ሳይሆን “thank you” ማለት አለባችሁ ይህ የአሜሪካኖች ባህል ነው” ተብሎ የተመከረው የአሁኑ ዶ/ር አስቻለው ከበደ በየዓመቱ ለቺካጎ ኮንፈረንስ ተመልሶ ምስክርነቱን ሲሰጥ “ሻወር ገብቼ ከታጣብኩ በኋላ ሙቁንና ቀዝቃዛውን ውሃ ደባልቆ እና አስተካክሎ የሰጠኝን ቧንቧ ቀና ብዬ “thank you” አልሁት ብሎ አሳስቆን ነበር።

“በቦሌም በባሌም”

በ1966 ዓ.ም የፈነዳው አብዮት ለኢትዮጵያ ሕዝብ መጣለት ቢባልም መጣልኝ ያለውና መጣብኝ ያለው በቁጥር ብዙም አይተናነስም። ስለዚህ ነው በቦሌ ወይም በባሌ ተብሎ ከአገር የአወጣጡ ዘዴ ስም የወጣለት። ቪዛና ፓስፖርት አግኝቶ የሚወጣው በቦሌ ሲሆን ኑሮ ትርጉም ያልሰጠውና “ታፍኜ ከምሞት” ያለው ደግሞ የመጣው ቢመጣ ከዚህ አይብስብኝም ብሎ ደግሞ ድንበር ጥሶ ሱዳን ኬንያና ጅቡቲ ይገባል። ከኢትዮጵያ በርግጥ ሲወጣ የስደተኝነቱን ካባ ይደርባል። አገር አልባ ሆኖ፣ አንዳንዴም መልኩን ለውጦ፣ የችግር ፅዋ እየተጎነጩ፣ በመከራ ብዛት በደቀቀ ጉልበት፣ በርዝራዥ ትዕግሥት፣ ደጅ ጠንቶ ሲሳካለት ወደ አውሮጳ ካናዳና

አሜሪካ እንዲሁም ወደ ሌሎች አገሮች ይነጉዳል።

በአብዮቱ ምክንያት የተሰደዱም ሆነ መሰደዱ አይቀሬ ነው ብለው የአመኑት የወንጌል አማኞች እንደማንኛውም ኢትዮጵያዊ በቦሌም ሆነ በባሌና በሌላውም መውጫ ቀዳዳ ወጥተው ከተበተኑ በኋላ መሰባሰቢያ መንገድ በሚያውቁት ሁሉ ይፈልጋሉ። በአገሩ ቤት የተለመደው አድርና እቅብ በውጪም አገር እንደመሰባሰቢያ ያገለግላል። ሌላውና ዋናው መገናኛ ሃይማኖት ሲሆን አርቶዶክስም ፕሮቴስታንቱም በየበኩላቸውና በየልማዳቸው አሁኑ ለአምልኮ ፋሲካንና የገናን የመስቀልም በዓላት ምክንያት በማድረግ ተሰባስበው ያከብራሉ። የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ማምለኪያ ቦታ ከሌለ የግብጽና የግሪክ አርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያናት ቦታና ድጋፍ በመስጠት እንዲሰባሰቡ ይረዳሉ። ወንጌላውያንም እንደዛሬ የራሳቸው ማምለኪያ ቦታ በአልበዛበት ዘመን በቅርባቸው በሚገኙት የፈረንጆች ጸሎት ቤቶች ማምለክ ይጀምሩና እንደ ቁጥራቸው ብዛት ፈረንጆችን አስፈቅደው የከሰዓት በኋላ ወይም ሕንፃው ነፃ የሚሆንበትን ጊዜ መርጠው የራሳቸውን አምልኮ ለማካሄድ ይደራጁና ይመራሉ። ከነዚህ አንጋፋዎቹ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ሎስ አንጀለስ” ዋሽንግተን ዲሲና አትላንታ ሲሆኑ በአሁኑ ጊዜ ዳላስም ሆነ ሂውስተን እንዲሁም ካንሳስና ኮሎራዶ ከፍተኛ ቁጥር ያላቸውን አባሎች ያገለግላሉ።

የዚህ ክፍል ዋናው ዓላማ በክፍሉ መግቢያ እንደተገለጸው በአሜሪካ ያሉትን የወንጌላውያንን ታሪክና አመጣጥ ለመዘገብ ሳይሆን የዚህ ጸሐፊ ግንኙነት ምንና እንዴት ነበር የሚለውን ጥያቄ ለመተረክ ነው። የመጀመሪያ ድግሪዬን ሠርቼ እስከተመለስኩበት እስከ 1964 ዓ.ም ድረስ ኢትዮጵያውያን በአሜሪካ ቢኖሩም በቁጥር ጥቂት ነበሩ። ከቤተሰብነት ያለፈና መደበኛ መልክ ያለው የመደራጀት አዝማሚያ አልነበራቸውም። የኢትዮጵያውያንን ወደ ውጭ መፍለስ ያገነነው ኮሚኒስታዊዉ የደርግ መንግሥት ፕሮስ ንክሻው እየጠበቀ መሄዱ ነበር። ዘመኑ

ተስፋ አስቆራጭ ከመሆኑ የተነሳ ሰዎች ከደርግ ማምለጣቸውን እንጂ የወጡት መቼ ወደ አገራቸው እንደሚመለሱ በውል ስለማያውቁ በኅብረት ስም መሰባሰቡ እየተጠናከረ መጣ።

መሪዎች ከተባሉትም አንዳንዶቹ ራሳቸውን ወደ ሕብረቱ ባለቤትነት እየለወጡ መግነን ጀመሩ። አገልግሎት መሆኑ ቀረና የመኖሪያ ፈቃድ የማግኛ ጥሩ ዘዴ ወደ መሆኑ በውል እየታወቀ ሄደ። ከዚህ ጋርም ተያይዞ ገቢው እየዳበረ ሲሄድ ያልተገራ ጉጉት ለነበራቸው ለአንዳንዶች መጎምገጥን እየፈጠረ መሄድ ጀመረ። መቼም ነዋይና ሥልጣን የሰውን ልጅ ለማባለግ ማን ብሏቸው? ቤተ ክርስቲያንም ከነዚህ ጣምራዎች መጽዳት ከአቃታት መንገዳገዷ አይቀርም። በዚህ ላይ ደግሞ ዴሞክራሲ የሰውን ምርጫ እያሰፋ የግልን ጥቅምና ፍላጎት ስለሚያገግላ መከፋፈልና መለያየት የተለመደ ክስተት ሆነ። ከዚህ በመቀጠል በቤተ ክርስቲያን በውስጡ በስብ አመራር ማጥ ውስጥ የተከተተችበትን ሦስት ተመሳሳይ ሁኔታዎች ለማብራራት እሞክራለሁ።

በፈረንጆች ዘመን አቆጣጠር 1990 በሚቺገን ድህረ ምረቃ ትምህርቴን እንደ ጨረስኩ ወርልድ ቪዥን ሥራ ስለመደበኝ ከቤተ ሰቤ ጋራ ወደ ካሊፎርኒያ ተጓዝን። በመጀመሪያው ሳምንት ማረፊያ ቤታችንን ተረክብን፤ ሁሉንም ነገር ቦታ ቦታውን ከአስያዝን በኋላ አሁኑ ሆነ፤ የማምለኪያ ቦታ ስናስብ ቢፓሳዲና ከተማ በጣም ትልቅ የፈረንጆች ቤተክርስቲያን ጠቆሙን። መንገዱም ቀና ስለነበረ እዚያ አምልኮን የወርልድ ቪዥን የሥራ ባልደረቦቹንም አግኝተን አሳለፍን። ለቀጣዩ አሁኑ ደግሞ 60 ማይልስ ነድተን “ሎስአንጀሊስ የኢትዮጵያውያን ክርስቲያኖች ኅብረት” ወደ ተባለው ሄድን። እዚያም ተዋወቅን ብዙዎችንም የማውቃቸውን ከመሠረተ ክርስቶስ ከሙሉ ወንጌል ከመካነ የሱስ እና ከሌሎችም የመጡትን አግኝተን ደስ ብሎን ከአምልኮ በኋላ ብላ መጣንበት ሁኔታ መኖሪያችን ወደ ሆነችው

ሞንሮቪያ ካሊፎርኒያ ተመለሰን።

እዚያ ካገኘናቸው አንዱ ሽማግሌ ሆኖ ያገለግል የነበረው አቶ አዲሱ ወርቁ ነበር። አዲሱ በዘመራቸው መዝሙሮች በኢትዮጵያውያን ዘንድ በጣም የታወቀ ከመሆኑም በላይ ለእምነቱ ጥልቅ መስጠት ያለው ወንድምና በመዝሙሮቹም ብዙዎች የተጽናኑበት ገና የሚጽናኑበትም ወንድም ነው።

ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መሪዎችም ታላቅ አክብሮት ያለው ወንድም ስለሆነ እኔንም ያየኝ በዚያው ዓይን ነው። አሁን እንኳን በብዙ ተወዳጅተናል በጣምም አከብረዋለሁ። እኔ በተለያዩ ጊዜአት እየተጋበዝኩ በስብከት ከማገለግለው በቀር በቀጥታ አባልነቱም ሆነ ኃላፊነቱ አልነበረኝም። ቢሆንም አልፎ አልፎ ለማገልገልና እንዲሁም ለማምለክ ከቤተሰቤ ጋራ ስንመላለስ ልክ እንደ ቋሚ አባል የሚሆኑ ጥቂቶች አልነበሩም። ሎስአንጀለስን ከሌሎቹ ኅብረቶች ወይም አብያተ ክርስቲያናት ልዩ የሚያደርጋት የአንድ ሰው (ፓስተር) መሪነትና ፈላጭ ቆራጭነት ፀያፍ እንደሆነ የተረዱ መሪዎች ማብቀሏ ነበር። ሽማግሌዎቿም ሥራቸውን ጉዳዩ ያሉና ጊዜአቸውን የሰጡ ብቻ ሳይሆን በሚገባ የሚጠቀሙና እርስ በእርሳቸው የተጠያቂነትን መንፈስ የሰረጹ ነበሩ።

ይህም ሆኖ የአንድ ሰው ሉዓላዊነት መፈንጠቅ ጀመረ። ባንድ ወቅት በመባ የተሰበሰበውን ገንዘብ የሰበሰቡት ሰዎችና በገንዘብ ያዥነት የተመደበው ሽማግሌ ሲቆጥሩ ፓስተሩ እየተጣደፈ ገባ። ድንገትም እንግዳ ለመጋበዝ በሚል ከአልተቆጠረው ገንዘብ ሲዘግን ገንዘብ ያገቱ ሽማግሌ እጁን ከነብሩ ጨብጦ “ባይሆን ቆጥረን እንኳን እንጨርስ እንጂ” ብሎ ያዘው። እንዲህ እንደ ዋዛ የተለኮሰው አለመግባባት እየፈረጠመ ሄደና አንድ አሁድ ከስብከት በኋላ ፓስተሩ “ከእኔ ጋራ መሆን የምትፈልጉ ቆዩ! ከእኔ ጋራ መሆን የማትፈልጉ መውጣት ትችላላችሁ!” ብሎ ከመድረኩ አወጀ። በዚህ አላስፈላጊ አነጋገሩ የተነሳ እንኳንስ በቤተ ክርስቲያን

ቀርቶ በከፉው ዓለም የማይታሰብና የማይጠበቅ ድርጊት ተፈጸመ። የሚያስደንቁ ቡጢዎችም በሌሎች ሰዎች ላይ ተሰነዘሩ። “አበሻ አንድ ላይ መብላት እንጂ አንድ ላይ መሥራት አይሆንለትም” የተባለው በተለይ በውጭ አገር ስለሚኖሩት የሚነገር አባባል በጉልህ ታየ።

በዚህ ምክንያት ከፍተኛ መለያየት ተፈጠረና ለማስታረቅ ጥረት እንዲደረግና ይህ አስጸያፊ ሁኔታ እንዲቀየር የቤተ ክርስቲያኒቱ ሽማግሌዎች ተነጋግረውበት ከመረጡአቸው ሰዎች አንዱ ነበርኩ። በዚህ መካከል ጥቂቶች ሆነው ከፖስተሩ ጋራ ቤት ተከራይተው ወጥተው ለራሳቸው ማምለክ ጀመሩ። የቀረውን አብዛኛውን ሕዝብ ፓስተር አልባም ቢሆን የነበሩት ሽማግሌዎች ከወንጌላዊቷ ጋራ ሆነው ያንን የተበጠበጠውን መንፈስ ቀይረው በከፍተኛ ጥንቃቄ ይዘው ሲመሩ ቆይተው በእርጋታና ትዕግሥት እየጸለዩ ከቆዩ በኋላ በኢትዮጵያ ወንጌላውያን ኅብረት ውስጥ በዋና ጸሐፊነት ያገለግል የነበረውን አቶ አሳዩኸኝ በርሄን (አሁን ዶክተር) ፓስተር እንዲሆን ጋብዘውት መጥቶ በጥሩ የቡድን መንፈስ ከሽማግሌዎቹና ከወንጌላዊቷ እህት ጥሩወርቅ መስፍን ጋራ ሠርተው ጠባሳ ያልተወ ፈውስ ለቤተ ክርስቲያኒቱ መጥቶ አገልግሎቱ ሰፍቶ ቀጠለ። የራሳቸውን ሕንፃም ገዝተው ሥራው ተስፋፍቶ ይካሄዳል፤ ከነዚያ ተለይተው ከወጡትም አብዛኞቹ ተመልሰው ተቀላቀሉ።

ይዞአቸው የወጣውም ፓስተር ሌላ “ሚኒስትሪ” ጀምሮ ሲወጣ ሽማግልናው ምን ሆነ የሚለው ጥያቄ ሁከት ተፈጠረ፤ ድብልቅልቁ ወጣ። መነሣቱ አይቀርም። እሱማ ፓስተሩ “አላናግርም” ብሎ አሻፈረኝ ሲለን እንግዲያውስ ሽማግሌዎቹን እንድናናግር አገናኘን ብንለው “ከእኔ አልፎ እነርሱን ማናገርም አይቻልም” ተብለን ሟቹ መስፍን ተስፋዬ” ጄኔራል ታዬ ጥላሁንና ኩለኔል ተሾመ አድነው ከዚህ ጸሐፊ ጋራ እንግዲህ ምን እናደርጋለን ተባብለን ወደ እየመጣንበት ተመለስን። በሽማግሌዎቹ መልካም ፈቃድና ምርጫ ይህ ጸሐፊ በማማከርና አብሮ በመጸለይ

ሁኔታዎቹ ተለውጠው ነገሮች እስኪረጋጉና መልክ እስኪይዙ ድረስ በመመላለስም ሆነ በስልክ አሳብ በመስጠትና በመመካከር እንዲሁም በተጋበዘም ጊዜ በቃሉ በማገልገል ሃዘናቸውንና ጎሳም ደስታቸውን ለመካፈል ዕድል አግኝተዋል። በዚያን ወቅት ሌላው ሁሉ እንዳለ ሆኖ ምዕመኑ ሌላ አሳብ እንዳይገባውና ኅብረቱ ሌላ መሸራረፍ ሳይገጥመው ጠንክሮ እንዲቀጥል በማድረግ ሽማግሌዎቹና የቀሩት አገልጋዮች የሠሩት ሥራ የሚደነቅና የሚመሰገን ነበር።

ሲአትል

እንደ አውሮፓውያን አቆጣጠር በ1995 ዓ.ም ወርልድቪዥን ዩ ኤስ ኤ ቢሮውን ከሞንሮቪያ ካሊፎርኒያ ወደ ፌዴራልዌይ (ሲአትል) ዋሺንግተን ሲያዛውር ከተዛወሩት ሠራተኞች አንዱ ስለነበርኩ በፓስፊክ ጉዳና የውቅያኖሱን ጥግ ተከትለን ሁለት ቀን ከግማሽ ከቤተሰቤ ጋራ ተጉዘን አንድ ሌሊት ሳክራሜንቶ የካሊፎርኒያ ዋና ከተማ አድረን ሌላውን ሌሊት ፓርትላንድ አሪጋን አድረን ሲአትል ደረስን። የፌዴራልዌይ ተጉራባች በሆነች አበርን በምትባል ከተማ አስቀድመን ግዢውን ያጠናቀቅነው ቤታችን ገብተን ገና ዕቃችንን ቦታ ቦታ እያሳዘን ሳለን እዚያ በደረስን አጭር ጊዜ ውስጥ ስልክ ተደወለ። ስልኩን ሳነሳ “ከመድኃኒዓለም ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎቹ አንዱ ነኝ፤ እገሌ እባለሁ አንኳን ደህና መጣችሁ?” እንደምትመጣ ሰምተን እየጠበቅንህ ነበርና የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ልናገኝህ እንፈልግ ነበር” አለኝ ደዋዩ። ፈቃደኝነቴን ገልጬ በግንባር ለመገናኘት ቀጠሮ ያዘን። በቀጠሯችን ቀን ስንገናኝ በቤተክስቲያናቸው ውስጥ ሰላለዉ መከፋፋትና መለለያየት ነገረኝ። ዋናዉ ምክንያትም ከፓስተራቸው ጋር የነበራቸው አለመግባባት በጊዜዉና በቀላሉ ባለመቀጩ ቤተ ክርስቲያኗን ሊከፋፍላት አፋፍ መድረሱንም አስረዳኝ። ከዚህ ሁሉ በኋላ “በሎሳክንጀሊስ ቤተ ክርስቲያን፤ እንዳትከፈል ያደርጋችሁትን ጥረት ሰምተናል፤ በእኛም ዘንድ ያነኑ መሰል አርቅ እንድታሰፍኑ እንፈልጋለን” በማለት

የመገናኘታችንን ዋና ዓላማ ገለጸልኝ።

ጉዳዩን እንድንዳኝ ወይም እንድናስታርቅ የተጠየቅነው ዶ/ር ስብሐት ጠናና እኔ ስንሆን እርሱ በጅማሬው የቤተ ክርስቲያንቱ ፓስተር ሆኖ ያገለገለና በገዛ ፈቃዱ አገልግሎቱን ያስረከበ ቢሆንም፤ በተፈለገበት ጊዜያት ግን የሰብከት አገልግሎት ያበረከት የነበረ ወንድም ነው። ስብሐት ኦርሚኛ አማርኛና ትግርኛ ቋንቋዎች ይናገራል፤ በሦስቱም ብሔሮች ሕብረቶች እየተጋበዘ ያገለግላል። ከሁሉም ጋር ጤነኛ ግንኙነት ስለነበረው በሁሉም ዘንድ ጥሩ ተቀባይነት የአለው ሰው ነው።

ፓስተሩንና ሽማግሌዎቹን ከአነጋገርናቸው በኋላ ትልቁ አለመግባባት የመጣው የሽማግሌዎችን ውሳኔ ለመተግበር ፓስተሩ የችሎታ፤ የፈቃደኝነት ወይም የሁለቱ ማጣት እንደሆነ ተገነዘብን። ቤተ ክርስቲያንቱ እንዳትከፈል አንድነቷ እንዲደረጅ የተለያዩ አማራጮችን ብናቀርብም ፓስተሩ አሻፈረኝን እንጂ ከራሱ ውሳኔ በቀር ምንም እንደማይቀበል ግልጽ ሆነልን። በመጨረሻም ለምዕመኑ የደረሰንበትን የውሳኔ አሳብ አቀረብን። ያም “ሁለቱም ፓስተሩና ሽማግሌዎቹ በፈቃዳቸው ሥራቸውን እንዲያቆሙ፤ በምትካቸውም በጊዜአዊነት የሚያገለግሉ ሰዎች እንዲመረጡና ይኸ አለመግባባት እስኪስተካከል የቤተክርስቲያንቱን አገልግሎት እንዲያስተባብሩ” የሚል የውሳኔ አሳብ ነበር። ሽማግሌዎቹ ያለአንዳችም ማንገራገር ሲቀበሉ በአሻፈረኝነቱ የቀጠለው ፓስተር “ወንድ! ያባ ቢለዋ ልጅ” አይደረግም ብሎ ብድግ ብሎ ስብሰባውን ረግጦ ሲወጣ ጥቂቶች ተከትለውት ወጡ። ገሻ አሻግራዎቹ ከኋላ ተከትለዉ መውጣት ሲጀመሩ በእውነቱ ብዙኃኑ ካጀቡትሳ በማለት ሰግተን ነበር። ነገር ግን እንደ ገመትነዉ ሳይሆን ፍልሰቱ በጥቂቱ አባራ። የቀረው ምዕመን ችግራችን ወጥቶአል” በማለት በአንድ ድምጽ የትም እንደማይሄድ ገለጸ። እንደ ተነቃነቀ ጥርስ ያምና ይደማ የነበረው ችግር ሁሉ ቆመ። ዛሬ የሲአትል መድኃኒ ዓለም የኢትዮጵያ ወንጌላውያን ኅብረት ቤተ ክርስቲያን የራሷን ሕንፃ ገዝታ ምዕመኑ በዝቶ በሰላም

ምዕመኑን ታገለግላለች። ጥቂቶቹን አስከትሎ ተለይቶ የነበረው ፓስተር ግን ራሱ የጀመረው ችግር አልለቅም ብሎ ተበጣጥሰው አልቀው እንደ ጊዜያዊ ባልና ሚስቱ ብቻ ቀርተው እንደ ነበር አስታውሳለሁ። ይህ ሰው ፓስተርነቱ ሥፍራውን ለመያዝ እንጂ የማስተማሩም ሆነ የእረኝነቱ ስጦታ ስላልተዋሃደው መቃረም ያበዛ ነበር። ይኸውም ከዚህም ከዚያም ተዘዋዋሪ ሰባኪያንን እያመጣ በየአሁዱ ማሰብ ልዩ ስጦታው ነበር። የሚመጡትም ቢሆኑ የእርሱ ቢጤዎች ነበሩ፤ ከቅዱስ ቃሉ ይልቅ በማይጨበጥ ትንቢትና መገለጥ የአፍ በረከት አፍሰሰው፤ ሞቅታውን አጡዘው የሚሄዱ አይነት ነበሩ።

የሲኦትል መድኃኒዓለም ቤተ ክርስቲያን የተመሰረተችበትን 20ኛውን ዓመት ሲያከብሩ እንደገኝላቸው ጋበዘውኝ ነበር። ነገር ግን ከቦታ ርቀትና በጊዜ መጥፋት የተነሳ አልተገኘሁላቸውም። እኔ የነበርኩት በአትላንቲክ ውቅያኖስ ጠረፍ በሚገኘው በፔንሲልቫኒያ ክፍለ አገር ሲሆን ሲኦትል ደግሞ በሰሜናዊ ፓሲፊክ ውቅያኖስ ጠረፍ ስለሆነ በመካከል ያለው ርቀት በአይሮፕላን የአምስት ሰዓት ጉዞ በመኪና ደግሞ ከአምስት ቀን በላይ ስለሚፈጅ የማይሞከር ነበር። ይሁን እንጂ በክብረ በዓሉ መገኘት ባልቻልንም አዘጋጅተውልኝ የነበረውን ፕላክ (Plaque) (መድኃኒዓለም የኢትዮጵያ ወንጌላዊት ቤተ ክርስቲያን" ለዶ/ር ተስፋጽዮን ደለለው በችግራችን ጊዜ አብረኸን ስለቆምክ በማመስገን እግዚአብሔር ይባርክህ" Nov. 5, 2005, 20th Anniversary 1985-2005, Seattle, Woshington) የሚልና መዝሙር 46÷10 በእንግሊዝኛ ቋንቋ በቆንጆ እንጨት የተቀረጸ ማስታወሻ አድርገው የላኩልኝ ስጦታ በቤቴ በሚታይ ሥፍራ ተቀምጦአል።

ፔንሲልቫኒያ

በሲኦትል የነበረኝን የወርልድ ቪዥን ሥራ ለቅቄ አገር አቋራጭ ከምዕራብ ወደ ምሥራቅ አሜሪካ ከጓደኛዬ ከአቶ ተክሌ ገ/ሥላሴ ጋር ነድተን እንደመጣን

እና ጉዞውም ከአራት ቀናት የበለጠ እንደፈጀ በከፍተኛ ተዘግቧል። መኖሪያችን በሆነችው በላንካስተር ከተማም 60 የሚያህሉ አባሎች የነበሯት ኅብረት ነበረች። በአንድ ኮንፈረንስ እና በተለያዩ አሁዶችም በወንጌል ስብከት አገልግሎ ነበር። ይሁን እንጂ በጥቂቶቹ አባሎች መሐል የነበረው አለመስማማት በውል ባይገለጽም ይሰማ ነበር። ጉዳዩን በውል ያውቅ የነበረውና ከሽማግሌዎች አንዱ አቶ ሻውል ውሂበ በጥቂቱ አጫውቶኝ የተጣሉትን እንድናስታርቅ ጥቂቶችን አነሣስተን ገባንበት። ለኔ አሁን ሦስተኛዬ ተሞክሮ መሆኑ ነው። ጥሩም ይሁን መጥፎ አሁን ልምዱን አካብቻለሁ። በዚያን ጊዜ የላንካስተር ኅብረት ፓስተር እንሁን ከሚሉት በቀር ፓስተር አልነበራቸውም። ከሎስአንጃሊስም ከሲኦትልም የላንካስተርን ሁኔታ ልዩ የሚያደርገው ሽማግሌዎችም ራሳቸው በነገሩ የተከፈሉና ከመካከላቸው “እኔ ፓስተር ልሁን ይሉ የነበሩት ከአንድ በላይ ነበሩ። እንደ ልጆች “ሻም” ጨዋታ ከፋኛ ነበር በወምበሯ ላይ ቀድሞ ለመቀመጥ የሚገፋፉት። ከእነዚህ መካከል ደግሞ አንደኛው ፍላጎቴን ግልጽ አድርጎ “እኔ እስከመቼ ኩሊ ሆኜ እኖራለሁ” ብሎ በማያሻማ ሁኔታ ተናግሮ ነበር።

አስታራቂ ሽማግሌዎች የሞከሩአቸው የተለያዩ ዘዴዎችና ኃሳቦች የእነዚያን ብልጠት ሊመጥን ከአለመቻሉ የተነሣ ተሞክረ እንጂ አልሠመረም። በመጨረሻም ምእመኑን ሁለት ቦታ ከፍለው ሁለቱ ጠበኞች ፍላጎታቸው ተሟልቶላቸው ራሳቸውን ፓስተሮች አድርገው ሽሙና መምራት ጀምረዋል። ይህ የሆነው በፈረንጆች አቆጣጠር በ1998 ሲሆን ቀጥሎ ባሉት/በነበሩት አሥር ዓመት ውስጥ ሁለት ከተከፈሉት ውስጥ እያንዳንዳቸው አንዴ ወይም ሁለቱ የመከፈል ዕድል ገጥሞአቸዋል። በግንቦት ኢጋማሽ 2006 ዓ.ም ልጆቼንና የልጅ ልጆቼን ለማየት ለአንድ ወር ወደ አሜሪካ ሄጄ በነበረበት ወቅት ሁለት ጓደኞቼ በስልክ እንደ ነገሩኝ “በመጀመሪያ ለሁለት ከተከፈሉት አንዱ የላንካስተር ኅብረት ከመቼውም የባሰ መለያየት ተፈጥሮ አብዛኛው ምዕመን ጥሎ ወጣ”። ምክንያቱ ደግሞ አምባገነን

አመራር አሰልጥኖታቸው ያቀረቡት ሃሳብ ሁሉ ተቀባይነት ስለአጣ እንደሆነ ከሦስት ምንጮች ሰማሁ።

ከዚያ ሁሉ መከፈልና መለያየት አንዱም በእምነት ምክንያት ሳይሆን በግል ጥቅምና ፍላጎት ወይም “እኔ ያልኩት መሆን አለበት” በሚል ግለኝነት ነው። በአሜሪካን አገር ቤተ ክርስቲያን መከፈት የሚያስገኘው ጥቅም በቀላል የሚገመት አይደለም። በገቢ ምንጭነት መኖሪያ ፈቃድ በማስገኘትና በማሳበረሰቡም ዘንድ ታዋቂነትን ከማትረፉ በአለፈ የአሜሪካን መንግሥት ለፓስተሮች እና ለቤተ ክርስቲያን የሚሰጠው ልዩ አመለካከት የተለየ ግፊት በሰው ውስጥ ይፈጥራል። ይሁን እንጂ ጠቃሚ ጎጥ ደግሞ ወንጌል ይሰበካል። የትም ፍጪው ዱቄቱን አምጪው “ እንደተባለው ዋናው የመከፋፈሉ ምክንያት በሰው ፍላጎት ቢመሠረትም ሌላ ነገር ለማድረግ ስለማይችሉ ወንጌሉ ይሰበካል። ኅብረትም ይደረጋል ሰዎችም መጽናናትን ያገኛሉ። በኑሮውና ከአገር መውጣቱ የዘመድም ናፍቆት ያደረበት ሰው መጠኑ ይለያይ እንጂ አንገቱን ቀና አድርጎ ሰላምታ ተለዋውጦና በቋንቋው አውርቶና ሰምቶ ወደ ቤቱ ይመለሳል። ይህ ታይቶ ግን በሰላሙ መንገድ ተመካክሮና ተበራርኮ መለየት ሲቻል ሁሉም በኩርፊያና በጠብ መሆኑ ያሳዝናል።

ሁለት ቦታ ግን በእምነት ልዩነት ሰዎች ራሳቸውን ከነበረው ኅብረት አግልለው የወጡበት አጋጣሚ ነበር። አንዱ ዋሺንግተን ዲሲ ሲሆን ሌላው ሰሜን ካሮላይና ነው። በሁለቱም ሥፍራ የሉተርን ትምህርት ተከትለው በአገራችን የኢትዮጵያ ወንጌላዊት ቤተ ክርስቲያን መካነ የሱስ አባሎች የነበሩት ሕፃናት ልጆቻቸውን ለማስጠመቅ ጥያቄ ሲያቀርቡ ሁለቱም ዘንድ እንደማይደረግ ስለተነገራቸው የሉተራንን ቤተ ክርስቲያናት ፈልገው በጥገኝነት የራሳቸውን አምልኮ ሥርዓት ጀመሩ። ከነዚህ ሁለቱ ቦታዎች በቀር ሌላው ሁሉ በአመራርና በአስተሳሰብ ልዩነት የግል ፍላጎት ታክሎበት እየተከፋፈሉ ብዙ ትንሾች መፈጠራቸው እንደቀጠለ

ነዉ።

31. 1998 - ኤምሲሲ (MCC)

ወደ ሥራዬ ልመለስ፤ በዚሁ ዓመት ወደ መጋቢት አካባቢ አንድ ወዳጄ ደወለና “Mennonite Central Committtee (MCC) የአፍሪካ ዳይሬክተር ስለሚፈልግ ስምህን ላስተላልፍ?” ብሎ ሲጠይቀኝ ይሁን አድርገው አልኩት። በዚያው መሠረት የከፍሉ አለቃ የነበረ ቀድሞም የምንተዋወቅ ሬይ ብራባቸር (Ray Brabacher) የሚባል ሰው ደውሎ አንድወዳደር ስለፈለገ ማመልከቻ ፈሮም ሙላ” ብሎ በኢሜል ልኩልኝ ሞልቼ መለስኩለት። በዚያ የጀመረው የውድድሩ ሂደት እኔን የመጀመሪያ ተመራጭ አድርጎ የቅጥር ደብዳቤ ተጻፈልኝና እኔም ለወርልድቪዥን መልቀቂያዬን አስገባሁ። ይህ እርምጃም ፈጽሞ ያልተጠበቀ እንደሆነ አለቃውም ጭፍራውም ከመላው ዓለም ወርልድ ቪዥን ከሚሰራባቸው አገሮች በጻፉልኝ መልካም ምኞትም መግለጫ ማስታወሻዎች (Scrap book) ገልጸውልኛል። ከነዚህም አንዱ ዋናው አለቃችን (Executive vice president) የነበረው ወደ ቢሮው ጠርቶኝ “አንተ ራስህ ድርጅቱ ነህ (You are the institution) እንዴት ወርልድ ቪዥንን ትለቃለህ?” ብሎኝ ነበር።

እኔም ድርጅቱ እንደባለብዙ ፉርጎ ባቡር አድጓል። ዞሮ ለመመለስ ብዙ ቦታ፣ ብዙ ጊዜ፣ ብዙ ጉልበትና ብዙ ዕውቀት ይጠይቃል። ሥራውም አገልግሎት ከሚባል ደረጃ እየወጣ ሥራ ብቻ እየሆነ ስለሄደ እኔ ደግሞ ያንን ሁሉ ጊዜ ለመጠበቅ ጊዜው እንደሌለኝ ገልጬለት በመልካም ሁኔታ ተሰነባብተን ተለያየን። ወርልድቪዥን የቆመለትን ወይም የተመሠረተበትን ዓላማ ስቷል ወይም ለቅቆአል ማለት አይደለም። ይሁን እንጂ በኢንተርናሽናል ደረጃ ሰብዓዊ ንክኪው ግን ከተረጁው እየራቀ ስለሚሄድ ትርጉም የሚሰጠው ተረጁውን በዓይን ማየት በእጅም መዳሰስና

ለውጡን እያዩ መንፈስን ማርካቱ እየቀረ ነበር። ለዚህ ጸሐፊ ደግሞ ከእንዲህ ዓይነቱ አገልግሎት መራቁ ደስታውን እየሰረቀበት መሆኑን ልቡ ተረድቶታል። ለዚህም ነው ተወዳጅ መሥሪያ ቤቱን ትቶ ወደ ተረጿው ሕዝብ ያቀርባል ብሎ ስለአመነ ከላይ ወደተጠቀሰው MCC የተዛወረው።

የለቀቅሁት የወርልድ ቪዥን ቢሮ የሚገኘው በሰሜን ምዕራብ አሜሪካ በሲኦትል ከተማ በደቡባዊ ክፍል ፌዴራልዌይ ወረዳ ነው። ሲኦትል ከተማ በምዕራብ ከፓስፊክ ውቅያኖስ አጠገብ ከካናዳ ጠረፍ የሦስት ሰዓት ርቀት (በመኪና) ይገኛል። ሁሉንም የሰው ዓይነት የአቀፈ ከተማ ነው፤ ዝናብ ከመብዛቱ በቀርና በኑሮ ውድነቱ ቢታመም ልኑርበት ብሎ ለተቀበለው ሰው ይመቻል። በሲኦትል ከ35-40 ሺህ የሚገመቱ ኢትዮጵያንን ይኖራሉ። በአንፃሩ ደግሞ አዲሱ መሥሪያ ቤቱ ኤም ሲ ሲ የሚገኘው በፔንስልቬኒያ ክፍለ አገር በላንካስተር ከተማ አከረን በምትባል መንደር ውስጥ ነው። ሲኦትል ወደ ጀምበር መጥለቂያ ሲሆን ላንካስተር ደግሞ ወደጀምበር መውጫ ነው። ሲኦትልን ሁሉን ዝርያ አቀፍ አካባቢ ነው። ላንካስተር ደግሞ የነጭ ገበሬዎች አካባቢ ከመሆኑም በላይ የኩከለክስ ከላን (Ku-klux-klan (KKK) በሚባሉ የነጮች ልዕልናን የሚያምኑ ማሕበረሰብ አባላት የሚበዙበት ነው። አልፎም በሌላው ዘር ላይ ጥላቻውንና ተቃውሞውን ለመግለጽ የከፋትና የተንኩል ወንጀሎችን የሚፈጽም ድርጅት የሚገኝበት ክፍለ አገር ነው።

የወርልድ ቪዥንን ሥራ ለቅቄ መሸኛ ተደርጎልኛል፤ የኤም ሲ ሲን ሥራ ተቀብቶአለሁ። የቀረኝ የአሜሪካን ሙሉ ስፋት፣ ከምሥራቅ እስከ ምዕራብ ተጉዜ በተባለው ቀን እና ሰዓት በሥራ ላይ መገኘት ነበር። የኔ መጓዝና በሥራ ላይ መገኘት ብቻ ሳይሆን የቤተሰብም ዝውውር አብሮ መታሰብ አለበት። ይህንን ሁሉ ተነጋግረን ቤተሰብ በአውሮፕላን እኔም በመንገድ ነድቼ ለመጓዝ ተስማማን። የመጨረሻዋ ልጃችን ማኅሌት የዓመቱን ትምህርቷን እንዳጠናቀቀች ከባለቤቱ ጋር በአውሮፕላን

እንዲመጡ አዘጋጅቼ እኔ መኪናችንን ነድቼ በቅድሚያ ለመሄድና መኖሪያችንንም ለማዘጋጀት ወሰንን። ይህንን ዕቅድ ለማዘጋጀት የረዳኝ በሚኒአፖሊስ ከተማ የሚኖረው ጓደኛዬ ተክሌ ገብረ ሥላሴ ነበር፤ ተክሌ ሆይ አመሰግናለሁ!

ሌሎቹ አሜሪካኖች የሲኦትል ነዋሪን በብብታቸው የድንጋይ ሽበት (moss) ይበቅልባቸዋል ብለው ስለዝናቡ ብዛት ይተቹአቸዋል። ወደ ሲኦትል በአውሮፕላን መጥቶ አብሮን የአራት ቀን አገር አቋራጭ ጉዞ ልንጓዝ ተስማማን። ይህንን ለማድረግ መወሰኑ ተክሌ የከፈለው መስዋዕትነት የሚረሳ አይደለም። በአቅዱ መሠረት አንድ ቀን ቀድሞ ሲኦትል ደረሰና አብረን አድረን በማግሥቱ ጐህ እንደ ቀደደ ተጭኖ ያደረውን መኪና አስነስተን የአራቱን ቀን ጉዞ ተያያዝነው።

የመኖሪያ ቤታችን የነበረው ከዋናው ከተማ ሲኦትል በስተደቡብ 10 ማይል ርቀት ላይ ከምትገኝ አበርን ወረዳ ተነሥተን ሰሜንና ደቡብን በሚያገናኘው ሃይዌይ 5 ገብተን ወደ ሰሜን ከዚያም ወደ ምሥራቅ አቅጣጫችንን አስተካክለን በየመንገዱ ዳር የሚገኙትን ሆቴሎች ማደሪያ አድርገን የመጀመሪያውን ቀን ከዋሺንግተን ስቴት (ክፍለ አገር) የታ ገባን።

የእግዚአብሔርን ፍጥረትና የሰውን ሥራ እያደነቅን አቀበቱን ቁልቁለቱን እያቋረጥን በሣቅና ጨዋታ የመንዳት ገደባችንን ጠብቀን የሃይዌዩን ደንብ ሳንጥስ ሦስት ቀን በመንገድ አድረን በአራተኛው ቀን ከሰዓት በኋላ 10 ሰዓት ሲሆን ላንካስተር ገባን። ቀኑን እንደ መንገደኛ የሚቀማመስ ነገር ብቻ እያደረግን ባደርንበት ደግሞ ዘና ብለን ሻል ያለ እራት ፈልገን በልተን እናድር ነበር። የአራቱ ቀን ጉዞ ሳይሰለች ሳይደክመን አለቀ።

መካከለኛ ዕድሜ ላይ የነበርን ሁለት ጥቁሮች ጥሩ መኪና ስንነዳ ሲመለከቱ አንዳንድ ቦታዎች ላይ ትኩረት ከመሳብና ከግርምታቸው የተነሳ አንዳንዴ

ወሬአችን ከመናጠቡ በተቀር “ምንድናችሁ” ያለን አልነበረም። አንድም ሳንቲም በጥሬ ገንዘብ ሳንይዝ በአንድ ቢዛ ካርድ ነዳጁን ምግቡንና መገኛታችንን እየከፈልን እጅግ በጣም ምቹና የማይረሳ ጉዞ ተጓዝን። ሁለታችንም ሲመጣልን ቁም ነገሩን ሲያሰኝንም እየቀለድንና እየሳቅን የሚታዘበን ሦስተኛ ሰው በሌለበት የተጓዝነው ጉዞ አይረሳንም። በነገራችን ላይ ተከሌ በለጋ እድሜዉ ከዝነኛው ዘፋኝ ከአሰፋ አባተ ጋርና በዚያን ከነበሩት ሌሎች አርቲስቶች ጋር የተያያዘ ትዝታ ነበረዉ። በጉዞአችን የአነርሱን ዜማ አስመስሎ እየቀለጸ፣ ግጥሙን ግን ለእኔ እንደሚመች እየለዋወጠ ሲያንጎራገር ረዝሙን መንገድ ሳይታወቀን ጨረሰነዉ።

በአሜሪካን አገር ከምዕራብ ወደ ምሥራቅ ሲኬድ የሦስት ሰዓት ልዩነት አለ። ወደምዕራብ ሲኬድ ሦስት ሰዓት እንደምናተርፈው ሁሉ ወደ ምሥራቅ ስንጓዝ ያንኑ ያህል ሰዓት እናጣለን። ለምሳሌ ከሲአትል ቤታችን በ12 ሰዓት ተነሣን። ያን ጊዜ ፔንሲልቫኒያ ከጠዋቱ 3 ሰዓት ነበር። ላንካስተር በ10 ሰዓት ስንደርስ ሲአትል ገና ሰዓት ሰዓት ነበር ማለት ነው።

ላንካስተር ያረፍነው በጓደኛችን በሻውሌ ውሂበና በባለቤቱ ሜሪጄን ቤት ነበር። እርሱና ባለቤቱ ለሆነ ጉዳይ ወደ ዋሺንግተን ዲሲ ይሄዱ እንደነበረ ነግረውን የቤቱን ቁልፍ አስቀምጠውልን ስለሄዱ ከፍተን ገባን። ጐረቤቱ የሆነ ሌላው ጓደኛችን አሰፋ ኃይሌ ደግሞ በቤቱ እራት አብልቶን በተነጠፈ አልጋችን ውስጥ ገብተን እንዳችን ምድር ሌላችን ፎቅ አደርን። አሰፋ ለቁርሳችን ቅንጫብ ቀቅሎልን ስለነበረ ያንን አሙቀን ቡናችንን አፍልተን ሁለተኛውን ቀን ጀመርን።

ረፋዱ ላይ ሁለታችንም መኪናችንን አስነስተን ወደ አዲሱ መሥሪያ ቤቱ አክረን ደረሰን። እዚያ ሊለቅ ከነበረው አዲሱ አለቃዬ ሬይ ብሩ ቤከር ጋራ ተገናኝተን አወራራንና ምሳችንን በልተን ወደ ላንካንስተር ከተማ ተመለስን። በማግሥቱ ተከሌ ወደ ሚኖሶታ መብረር ነበረበት። ሰባ አምስት ማይልስ ርቆ ወደ አለው ወደ

ፊላደልፊያ አውሮፕላን ማረፊያ አንድ የሚመራንን ሰው ጨምረን ሄድን። መሪያችን ደግሞ ናታን ሄጊ የሚባሉ በኢትዮጵያ የሜኖናይት ሚሰዮናዊ ሆነው ብዙ ዓመት የኖሩና ለሁለታችንም በጣም የቅርብ ወዳጅ የነበሩ ሰዉ ናቸው።

ኤምሲሲ (MCC) ምንድን ነው?

በሜኖናይት ቤተ ክርስቲያን ከኤምሲሲ (MCC) ቀድሞ ኤም.አር.ሲ (MRC) የሚሰኝ መስል የሜኖናይት ቤተ ክርስቲያን የበጎ አድራጎት ድርጅት ነበር። ይኸ ተቋም በሁለተኛው የዓለም ጦርነት መዘዝ በአውሮፓና በሌላው የዓለም ክፍሎች የተፈናቀሉትን መልሶ ለማቋቋም የተጉዳትን ለመጠገን የተቋቋመ ነበር። በወቅቱ ሁለት የሜኖናይት ቤተ ክርስቲያን ሚሽን ቦርዶች ነበሩ። አንዱ በኢንዲያና ክፍለ አገር ፣ ሁለተኛው በምሥራቅ አሜሪካ በፔንስልቫኒያ ክፍለ አገር በላንካስተር ከተማ ነበር። የዚህኛው ዋና ጸሐፊ የነበሩ አሪ ሚለር (Orie Miller) የሚባሉ ባለራእይና ታዋቂ ሰው ነበሩ። አሪ የኢንዲያና ሚሽን ቦርድ ወደ አፍሪካ የወንጌል ሠራተኞችን እንዲልክ አስቀድመው አሳብ ያመነጩ ሰዉ ነበሩ። ሆኖም ምንም ዓይነት እንቅስቃሴ ስላልታየና ውሳኔው ስለተጓተተ “አቢሲኒያ በፕሮቴስታንት አማኞች ያልተያዘች ስለሆነችና ለሚሽን ሥራ ገና በሯን እየከፈተች ያለች አገር ናት”³⁰ በማለት ተቃውሞአቸውን አስምተዋል።

በአንድ እጅ መጽሐፍ ቅዱሳቸውን በሌላው እጅ ኒውዮርክ ታይምስ የተባለውን ጋዜጣ በማንበብ የኢትዮጵያን ሁኔታ ያውቁ ስለነበረ የራሳቸው እርምጃ በመውሰድ ራሳቸው በዋና ጸሐፊነት ይመሩት የነበረው የፔንስልቫኒያው ሚሽን ቦርድ የራሱን ሠራተኞች በመጀመሪያ ወደታንዛኒያ ቀጥሎም ከኢጣሊያኑ ጦርነት መልስ ንጉሠ ነገሥቱ እንደተመለሱ ሁለት ሰዎች ያሉበት ልዑካን ወደ ኢትዮጵያ መጥተው ሁኔታውን እንዲያጠኑ ተላኩ። “ሆኖም” ይላል ፕላህን በየ “የተባለው ቦርድ

ነገሩን ስላልገፋበትና በነገሩ ላይ ሳይወሰን ጉዳዩን በማጓተቱ አሪ ሚሊር የራሳቸውን ርምጃ ለመውሰድ ቁረጡ።³⁰ የተላኩትም ሉዑካን እየተዘዋወሩ ምሥራቅንና ሰሜን ኢትዮጵያን ጎብኝተው የመንግሥት ባለሥልጣናትና ሌሎች ሚስዮናውያንን ከአነጋገሩ በኋላ ሐሳባቸውንና ግኝታቸውን ለአሪሚሊር ሲልኩ የሕክምና ሥራ በናዝሬት ከተማ እንዲጀመር አድርገዋል።

በመጀመሪያ የሜኖናይቶችን ሥራ በኢትዮጵያ ጀምሮት የነበረው ኤም አር ሲ የተባለው ተቋም አዲስ ተዋቅሮ በማዕከልነት የሜኖናይቶችን እርዳታና ልማት ሥራ የሚመራው ኤምሲሲ ተረክቦት ከዚያም የምሥራቁ ሚሽን በቦርድ ሥራውን በባለቤትነት ተረክቦ ሲሠራ ኖሮአል። ይኸ ተቋም የሰሜን አሜሪካንና የካናዳን ሜኖናይት ቤተ ክርስቲያን የበጎ አድራጎት ሥራ የሚመራ ብቸኛ ተቋም ሲሆን ቢሮው በአክረን ፔንሲልቬኒያና በዊነፔግ ካናዳ ይገኛል። በበኩሌ ወርልድቪዥን ዝግ፤ ሰፋ፤ ከሰብዓዊ አገልግሎቱ ጋራም ንኪኪው እየራቀ ስለሄደ አነሥተኛውና ቀልጣፋው ኤም ሲሲ ይህንን ፍላጎቴን ያሟላል የሚል እምነት ነበረኝ። ይሁን እንጂ ያ የኔ ምኞት ሲሆን እውነታው ግን ከዚህ እጅግ የተለየ ሆኖ አግኝቼዋለሁ።

ኤም.ሲ.ሲ (MCC) ውስጥ የመጀመሪያው ጥቁር ዳይሬክተር ሆኜ በቆየሁባቸው አሥር ዓመታት ውስጥ ከአስቸገሩኝ አንዱ “አንተ አታውቅም” የሚሉትና ለምን ሲባል “አንተ ልዩ ነህ” የሚል ያልሆነ መልስ ግራ ሲያጋባኝ ኖሮአል። ይህንን የሚሉት ደግሞ አንድ አዲስ የተቀጠረ የዓለም አቀፉ ፕሮግራም ዳይሬክተር የመጣው ከንሳስ ከተባለው ክፍለ አገር ሲሆን ራሱ ለዓለም አቀፋዊ ድርጅቶችም ሆነ ለኤምሲሲ ሠርቶ የማያውቅ ግን ነጭና ሜኖናይት ስለሆነ “በውርስ ይገባኛል” ዓይነት አሳብ የሚያንጸባርቅ ሰው ነበር። የአሜሪካን የመሐል ክፍለ አገሮች ነዋሪዎች በአብዛኛው ነጮችና ወግ አጥባቂዎች ናቸው። “በአስተሳሰባችሁ ዘረኝነት ይንጸባርቅባችኋል” ሲባሉም እውነቱን ለመሸምጠጥ አያመነቱም። ጭራሽ ለምን አላችሁኝ በማለት

የሚያከብርኑ ዓይነት ማሳበረሰቦች ናቸው።

ሌላው ከኤም ሲ ሲ ይቸግረኝ የነበረው ምንም ዓይነት ዕውቀት፣ ልምምድና ችሎታ ቢኖረው የእርዳታው ተቀባይ አገር ሰው በአመራር እንዲቀመጥ አለመፈለጋቸዉ ነበር። ይህንን የማይዘለል ግንብ ለመጣስ ያደረግሁት በጥቂቱ ተሳክቶልኛል። ለምሳሌ በኢትዮጵያ ቢሮ ከኤም ሲ ሲ ጋር በተገናኘ የብዙ ዓመት የሥራ ልምድ ያካበተና ከውጭ አገር ተመድበው የሚመጡትን ሁሉ እየተቀበለ አሠራሩን የሚያሳያቸዉ አቶ መኮንን ደሳለኝ ነበር። ይህንን የዓመታት የሥራ ልምዱን በማገናዘብ ኤም ሲ ሲን በአገሩ ወከሎ እንዲሠራ አድርጌ ሾምኩት። ሆኖም ያለ አንዳች አሳማኝ ምክንያት ሥራው ሳይበደልና ሳይጓደል እያለ ስለ እርሱ የሚያሰሙት ሮሮ እጅግ ብዙ ነበር። እኔ ግን ሥራ አስከልተበደለና እምነቱ አስከልተጣስ ድረስ የአገሬዉ ሰው ለኃላፊነት ዕድል ሊሰጠዉ ይገባል በሚል አቋሜ ጸናሁ።

በተመሳሳይ ሁኔታ በዝምቧቡዌ ለነበረው ፕሮጀክታችን በድርጅቱ ፖሊሲ መሠረት ባልና ሚስትን ለተወካይነት ሾምኩ። ሥራውን በጥሩ ሁኔታ እየመሩ ሳለ ስኬቱን ለመቀበል ከቶውንም የማይዋጥላቸው ሆነ። እንዲሁ ሲያገረመርሙበት የመጀመሪያውን ተርም ሦስተ ዓመት ሲጨርስ በተደረገው የሥራ ግምገማ ምንም ስላላገደለ ተርሙን (የሥራውን) ለሌላ ሦስት ዓመት አደስኩለት።

ይህም የበለጠ አስቆጥቶአቸው ሳለ በታንዛንያም እንደዚሁ የነበረውን ባልደረባችንን በጊዜያዊነት የአገሩ ወኪል ብዬ አስቀመጥሁት። ይህም ሰውን ለብዙ ዓመት የሠራ ሥራውን፣ ቋንቋውን፣ ኃላፊነቱን ጠንቅቆ የሚያውቅ ነበር። ከበላይ አለቆች ከሚነሡት ተቃውሞዎች የበለጠ ደግሞ በጎን በእኩል ደረጃ ከአሜሪካና ካናዳ የሚላኩት “ኤምሲሲ አሠራሩን ቀይሯል” እያሉ ታላቅ በደል እንደሚፈጽምና “የኛን ቦታ” ለአገሩ ሰዎች እየሰጠው በማለት ጩኸታቸውን ያሰሙ ነበር። ፖሊሲውም ቢሆን ዘረኝነትን የሚያንጸባርቅ ነውና ድርጅቱን በትክክል መልኩ አያሳይም

በሚል ከርከር ላይ እያለን ከብዙ ዓመት በፊት የተቀመጠ የቦርድ ቃሉ ጉባኤ አገኘሁና ሳሳያቸው እንደ አፍረው ዝም አሉ። በሚቀጥለው ቦርድ ስብሰባ ቀርቦ ማሻሻያ ተደረገለት። ያም ማሻሻያ በወረቀት ነው እንጂ አሠራሩን ቅንጣትም ያህል አልለወጠውም።

ኤምሲሲ በሕዝብ ግንኙነት እንቅስቃሴው የተሰካለት ነው፤ ለዚህም ይመስላል በውጭ አካላት ዘንድ በጣም ተራማጅ፣ የጭቁኖች ጠበቃ፣ የድሆችን ሮሮ የሚያስተጋባና ለፍትህ የቆመ ድርጅት መስሎ የሚታየው። ይህ ሁሉ ገጽታው ከውጭ ለሚመለከተው እንጂ ውስጡ ሲገባ ታሪኩ ፍጹም ሌላ ሆኖ ይገኛል። «እርዳታውን የምንሰጠው በክርስቶስ ስም ነው» የሚለው ቋንቋው ይጣፍጣል። በክርስቶስ ስም ወንጌልን ላልሰሙት ለማሰማት ግን ከውስጡ የከሰመበት ድርጅት ነው። ተቃውሞ እንዳይነሳበት ሲል በእምነት ከማይመሰሉት ይቁንም ክርስትናን እንደ ጠላት ከሚቆጥሩ ሃይማኖቶች ጋር ተመሳሳሎ እስከ መኖር ድረስ ራሱን የሚደብቅ ነው። ራሱን እንደ ወንጌላዊ ድርጅት ስለማያይዝ ስለማያቀርብም ገላጭ የእምነት አቋም አይንጸባረቅበትም።

ከአሜሪካና ካናዳ ሜኖናይት የሚመጡት ሠራተኞች ድርጅቱን የግላቸው የውርስ ንብረት አድርገው ጥሬ ገንዘቡንም ሆነ ሌላውን ንብረት ለራሳቸውና ለቤተሰባቸው ምችት እንደ ፈለጉ ሲጠቀሙበት ማየት የተለመደ ነበር። በእቅድ ለተያዘ ሥራ ባጀት የሚታሰበው በቅድሚያ የእነሱ ፍላጎት ከረካ በኋላ ነበር። ለምሳሌ ለዩጋንዳ የተመደበው ዓመታዊ ባጀት 160,000 የአሜሪካን ዶላር ሆኖ ሳለ ካናዳዊው የኤምሲሲ ተወካይ ለራሱና ለቤተሰቡ መኖሪያ በዓመት ዘጠናውን ሺህ ዶላር ይወስድ ነበር።

ይህ እንዴት እንደዚህ ይሆናል? የአገሩን ሰው ችሎታ ያለውንና በእምነትም

የሚመጥን ከዚህ በጣም ባነሰ ደመወዝ ቢቀጠር የቀረው ገንዘብ ለሥራው ማስኬጃ ይጠቅማል ሲባል ከመስመር የወጣ ጥያቄ ሆኖ መልስ አያገኝም ነበር። በፈረንጆች አቆጣጠር ከ2000 እስከ 2005 አንድ ሰዉ ወደ ሞዛምቢክ ተልኮ ነበር። ይህ ነዉ የሚባል ቁም ነገር ሳያከናውን ተርሙን ጨርሶ ተመለሰ። ይህ ሰው በዓመቱ መጨረሻ ያልተሠራበት ገንዘብ ነበረና ለራሱና ለቤተሰቡ አዲስ ላንድኩናዘር መኪና ማንንም ሳይጠይቅና ሳያስፈቅድ ገዛ። ለምን አላስፈቀድከም ሲባል “ገንዘቡ ተርፎ ከሚመለስ ብዬ ነው” ነበር ምክንያቱ። እነዚህ የአገር ተወካዮች የሚባሉ (Country Representatives) ምንም ዓይነት ጥፋት ቢሠሩ ከሥራ መባረር ወይም ማስጠንቀቂያ እንኳን የማይሰጣቸው “ልዑካን” ናቸው።

እድገትም ቅጣትም በግምገማ ከሚፈጸምበት ወርልድቪዥን ከ21 ዓመት አገልግሎት በኋላ ለመጣው ለዚህ ጽሑፍ አዘጋጅ በኤምሲሲ የቆየበት ዘመን ለሥጋም ሆነ ለመንፈስ ያልተመቸ ነበር። “ታዲያ ለምን ጥለህ አልወጣህም?” የሚል ጥያቄ ሊፈጠር ይችላል። ትክክል ነው። በዚያ ደረጃ ተቀጥሮ ኃላፊነቱን ለመያዝ በድርጅቱ የመጀመሪያው ጥቁርም አፍሪካዊም ነበርኩ። የአገሩም ጥቁር ሜኖናይቶች የማያስቡት እና ያልተሞከረ ሥፍራ ነበር። ከገባሁ አይቀርም ትንሽም ይሁን ትልቅ ለውጥ ይሆናል የሚል ጽኑ እምነት ነበረኝ። ባይሆንም ደግሞ ጥያቄዎቼ ተነሥተው በየሰው አእምሮ ይብላላና ለውጡ በዚህ ትውልድ ባይሆን በሚመጣው ትውልድ ይሆናል የሚል ተስፋ ነበረኝ። “ክርስቲያን ተስፋ አይቆርጥም” አይደል?

ቻፕል የሚባል በሳምንት አንድና ሁለት ቀን ከግማሽ ሰዓት እስከ አንድ ሰዓት የሚደረግ ስብሰባ ነበር። እኔ የማውቀው ቻፕል ሰዎች ወደ እግዚአብሔር በጸሎት፣ በመዝሙርና በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት የሚቀርቡበት፣ የሚጽናኑበት፣ የሚማሩበትና ልባቸውንና መንፈሳቸውን ወደ እምላካቸው የሚያነሱበት ጊዜ እንደሆነ ነው። ሜኖናይቶች በመዝሙር የሚደርሰባቸው የለም። ጥሩ ዘማሪዎች እንደሆኑ እመስክርላቸዋለሁ። የኤምሲሲ ቻፕል ግን ተረትና ታሪክ የሚዘከርበት

እንጂ በቃሉ ተደግፎ የሰውን ልብ ወደ ጌታ ከፍ የሚያደርግ አይደለም። እኔ የቻፕሉን ልማድ ሳልረዳ በፊት በሌሎች ቦታዎች (በኢትዮጵያ፣ በኒውዚላንድ፣ በካልኒፎርኒያ፣ በሲኦትል፣ በኬንያ) በተለማመድሁት መሠረት አስፈላጊውን ዝግጅት አድርጌ መልእክት አቀርብ ነበረ። በኋላ “the preacher” በማለት ይተቹኝ ጀመር። እኔና ከናዳዊው የሥራ ባልደረባዬ ሆነን ለ27 የአፍሪካ አገሮች ተወካዮች ዓመታዊ ስብሰባ አዘጋጅተን የመክፈቻውን መልእክት የማመጣው በመርሃ ግብሩ መሠረት እኔ ስለነበርኩ “የእግዚአብሔር ቃል ለመሪዎች” በሚል ርዕስ ያዘጋጀሁትን አቅርቤ እንዳበቃሁ “we have been preached at” በማለት ከግማሽ በላይ ተሳታፊዎቹ አኩረፉኝ። እኔም ለዚህ ይቅርታ አልጠይቅም ብዬ ኩርፊያቸውን ጊዜ ይፍታው ብዬ ተውኩት። ጊዜም ፈታውና ከግማሽ በላይ ካኮረፉኝ በዓመቱ መጨረሻ የአገልግሎት ዘመናቸውን ስለ ጨረሱ ወደየመጡበት ተመለሱ።

አንዱ የኤምሲሲ መልካም ነገር “ለድንገተኛ” ተብሎ የሚያዝ ገንዘብ በተለያዩ ኮሮጆዎች የሚቀመጥ አለ። በዚህ ገንዘብ ላይ የሚያዝበት ዋናው ዳይሬክተር ብቻ ነበር። በ1994 ዓ.ም. በኢትዮጵያ ተከሰቶ ለነበረው ኤች አይ ቪ እና ኤድስ የመሠረተ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ለመሥራት ያቀደችውን Proposal ተቀብሎ በስብሰባ ላይ ሳቀርብ ቤት በአሳት ተያይዞ ሰዎች ቁጭ ብለው “ምን እናድርግ” ብለው አይወያዩም። ሁሉም በየፊናው እሳቱን ለማጥፋት ይረባረባል እንጂ ብዬ የሰጠሁት ምሳሌ ስለነካቸው በአንድ ቀን ውሳኔ ተደረሰና ግማሽ ሚሊዮን ዶላር ወዲያውኑ ተመድቦ ነበር። ሌላ ግማሽ ሚሊዮን ዶላር ደግሞ ይቺው ቤተ ክርስቲያን ጀምራ ለነበረው ኩሌጅ ግንባታ ተፈቅዶ ገንዘቡን ይኸው ጸሐፊ በወቅቱ ለነበሩት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አሳውቆ በሥራ ላይ ውሎአል።

ምዕራፍ አስር

የማታ ማታ

32. ወደ አገሪ

የትምህርት ብሎም የሥራ ዓለም ለ28 ዓመት ያቆየኝ የአሜሪካን ኑሮ አበቃና ለቀሪው ዘመናችን ኢትዮጵያን ብለን ከቤተሰብ ጋራ የወሰንነው ውሳኔ መተግበሪያው ደረሰ። እንደ አጋጣሚ ሆነና በሚሊኒየሙ መግቢያ ወቅት ስለነበረ የክብረ በዓሉ ሽርጉድ ከፍተኛ ነበር። የውጭ አገር እንግዶችም ለሚሊየሙ ክብረ በዓል ወደ አገራችን በብዛት ይገቡ ነበር። ግር ግር ላለማብዛት ብለን ወንድሜ ታደሰ ደለለውና የቅርብ ወዳጆችን የሆነው ተክሌ ገ/ሥላሴ ከቦሌ ተቀብለው ወደ ኢ.ኤም.ሲ ወደተባለው መንደር ተክሌ ይኖርበት ወደ ነበረው ሻንጣችንን አግተልንለን ገባን። “ያልቃል ይደርሳል” ስንባል የቆየው ቤታችን ገና መጸዳጃ ከፍሎሎቹ እንኳን ዕቃ አልተገጠመላቸውም ነበርና የመጀመሪያው ቅሬታችን በዚያ ተጀመረ። ይሁን እንጂ ማረፊያችንን ተክሌ ቤት አድርገን የቤቱ ሥራ እንዲጣደፍልንም ኮንትራክተሮቹን ደጅ መጥናትና መግፋት ቀጠልን። ጠርቶ ባያልቅልንም ከፊሉ እየተሠራ ገባንበት። ሳያልቅ እንድንገባበት ያስገደደን አንዱ ነገር በመርከብ ያስጫንነው ዕቃችን ከጂቡቲ አዲስ አበባ ጉምሩክ ስለገባና በጊዜ አጣርተን ካላሰወጣን መቀጫው ጫን ያለ ስለነበረ ከዚያ ለማምለጥ ብለን ነበር።

በአዲሱ መኖሪያ መንደራችን አስቀድመው አቶ ሚሊዮን በለጠ እና አቶ ኃይሉ ወልደ ሰማያት ይኖሩበት ስለነበረ ለሚያስፈልገን አንዳንድ ነገር እነርሱን ማማከር መቻላችንና ከእነርሱም ጋራ ኅብረት ማድረጋችን ጥቅሙ በቀላል የሚገመት አይደለም። ከኖሩበትና ከተለማመዱበት አከባቢ ተፈናቅሎ ወደ ሌላ መሄድ የሚያስከትለውን ብቸኝነት መረዳት የሚቻለው ያው የደረሰበት ተፈናቃይ ብቻ

ነው። የተመለሰነው ወደ አገራችንና ወደ ሕዝባችንም ቢሆን በ28 ዓመት ውስጥ የተደረገው ማኅበራዊም ሆነ ግላዊ ለውጥ የሚያስከትለው ከፍተኛ አሌ የማይባል ነው። ለምሳሌ እኛ ወደ አሜሪካን ስንሄድ የተወለደ ሕፃን አድጎ የ28 ዓመት ጎልማሳ ሆኖታል። በዘመኑ ቅኝት በቤተክርስቲያን ውስጥ መጋቢ፣ ዲያቆን፣ ሽማግሌ፣ ቁልፍ የቢሮ ሠራተኛ ወዘተረፈ ሆኖ እያገለገለ ነዉ እንበል። ቤተ ክርስቲያኔን ለረዥም ዓመታት በተለያዩ የመሪነት ደረጃ ባገለግልም ይህ ትውልድ የእኔን ተሳትፎና አስተዋጽዖ ቀርቶ ስሜንም የማያውቅ ስለሆነ መግባትና መውጣቴን ባይገነዘብ ወይም ጭራሽ ባይተዋር ቢያደርገኝ አይደንቅ ይሆናል። የሚገርመዉ ግን ስለ እኔ አገልግሎት መጠነኛ ግንዛቤ የነበራቸዉ አንዳንዶች ጭምር እንደላፈ ከረምት በአካላዊ ቋንቋም ሆነ በስሜታዊ አገላለጣቸዉ ጣል ጣል ሲያደርጉን መታዘባችን ነዉ። በወቅቱ ለእኔና ለቤተሰቤ የፈጠረብን ብዥታ ግን ቀላል አልነበረም፤ በአእምሯችን ያሳደረብንን ጥያቄም በቀላሉ ማስታመም ተቸግረን ነበር፤ ወደ ቤተ ክርስቲያናችን ውስጠኛዉ ሕብረት መግቢያው ቀዳዳውን እጅጉን የጠበበ አደረገብን።

ለዚህ ምስክር እንዲሆን የምጠቅሰው ወዲያው እንደመጣን ከነበሩት አሁኖች አንዱ ማለዳ ተነስተን ወደ ሚቀርበን የቤተ ክርስቲያናችን አጥቢያ ለማምለክ ከባለቤቴ ጋራ ሄድን። አምልኮው ተጀምሮ ጉባዔው መዝሙር እየዘመረ ደርሰን ገባንና ባዶ መቀመጫ ወደ አለበት አስተናጋጇ ሴት መርታን ተቀመጥን። የፕሮግራሙ መሪ የነበረው ሰው በውል እኔንም ባለቤቴንም የሚያውቅና አብረንም የሠራን ሰው ቢሆንም ፊት ነሣን። እርሱም ሆነ ከሽማግሌዎቹ አንዱ “እንኳን ደህና መጣችሁ” ብሎ የተቀበለን፤ ለሕዝቡም ያስተዋውቁን ማንም አልነበረም። በፕሮግራሙ ፍጻሜ ከአንዳንድ ከምናውቃቸውን ሰዎች ጋር ሰላም ተለዋውጠን በነገሩ እየተገረምን ወደ ቤታችን ተመለስን። “የአመራር መዝረክረክ ይሆን? ወይስ

እኛን ያለመፈለግ ይሆን?” በሚሉ ጥያቄዎች እየተብላላን ወደ ቤታችን ደረስን። ቆይቶ ግን ማዘናችንን ስምተው ሽማግሌዎቹ ተሰብስበው ቤታችን ድረስ መጥተው “ይቅርታ ስህተት ሰርተናል” ብለው አነጋግረውናል። ለባለቤቴ ይቅር ማለቱ ለረዥም ጊዜ ከብደት እንደቆየባት እኔ እመስክራለሁ። ይህ ሁኔታ በአጥቢያ ብቻ ሳይሆን በክልልና በዋናው ቢሮ ደረጃ እንዲሁ ተመሳሳይ ነበር።

ዋናው ቢሮ እንዴት እንዳገለለን ለመግለጽ ቋንቋ ያንሰኛል። ስልክ ስንደውልም ሆነ በአካል ብንኬድ የሚንጸባረቀዉ ሁሉ በባይተዋርነት የሚገታን እንጂ ወደ ውስጥ የሚጋብዘን አልነበረም። ይህንንም ዕድሉን ባገኘንበት ወቅት ሁሉ ለመንገር ብንሞክርም ጆሮ ዳባ ልበስ ተብሎ ጉዳዩ ጉዳያቸው ሳይሆን ቀርቷል። የዚህ ዓይነት ንግግርና መዋቀስ ሰኔ 21 እና ሰኔ 22 በደብረ ዘይት ተደርጎ በነበረው ልዩ ስብሰባ ጥቂቶቹ እንደኔ ያሉትን ለተለየ ውይይት ተጋብዘን በነበረ ጊዜውም ተነግሮአል። እኛው ተናገርነው እንጂ ለነገሩ በዚህ ምክንያት ነበር ያለና ያብራራም ሰው አልነበረም።

ኢትዮጵያ ከመመለሳችን ሦስት ዓመት አስቀድሞ በሥራዬ ምክንያት አዲስ አበባ መጥቼ ባለሁበት የቤተ ክርስቲያናችን ሰብሳቢ መጋቢ ሥዮም ገ/ጸዲቅና ዋናው ጸሐፊ አቶ ሙሉጌታ ዘውዴ “እንፈልግሃለን” ብለውኝ ለምሳ ቀጥረውኝ ለመሠረተ ክርስቶስ ከሌጅ ፕሬዚዳንት እንድሆን ጥያቄ አቅርበውልኝ በነበረ ጊዜ የሰጠኝቸው መልስ “ወደ ኢትዮጵያ ስመለስ ቤተ ክርስቲያኔን ላገለግል አፈልጋለሁ። ይሁን እንጂ የመሪነት ፍላጎትም ሆነ ዕዳው ስለሌለብኝ ቤተ ክርስቲያን ወጣት የሆነ መሪ ብትቀጥር በጎነት/በጎንዋ ሆኜ ሜንተር ማድረግ አፈልጋለሁ” የሚል ነበር። ያ በዝምታ ታለፈና ከሦስት ዓመት በኋላ የኔኑ ጓደኛ ቢበዛ በሦስት ዓመት ዕድሜ ታናሼ የሚሆነውን ሰው መርጠው ሾሙት። ይህ ለጊዜው መልስ ቢመስልም ዘለቄታ ያለው ግን አልነበረውም። ይኸው ሰው በአስተማሪነት አብሬው እንድሠራ

ጠይቆች በደስታ ተቀብዬ አንድ ዓመት ሳስተምር ከተማሪዎቹ ጋራ የነበረኝ ግንኙነት በጣም ደስ ሲለኝ ሌላ የሚዳመር ነገር ስላልነበረውና ከአዲስ አበባ ደብረዘይት መመለሱም ያለ አግባብ ቀራጭ ሆኖብኝ ተውኩት።

ይህ በእንዲህ እንዳለ ወደ ኢትዮጵያ በተመለስን ጊዜ በጥቂት ሳምንታት ውስጥ ከወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ጎብረት ጋራ ከአገናኙኝ ሁኔታዎች አንዱ ኤኔክ (Enec) የተባለው የካምፓስ ከሩሴድ አባል የሆነ መንፈሣዊ ድርጅት ስድስት ኪሎ አካባቢ አድርጎት በነበረ የሁለት ቀን ስብሰባ እንድሳተፍ ተጠየቅሁ። የሁለተኛውን ቀን ስብሰባም በጸሎት እንድከፍት ተጠየቅሁና ከጸሎቱ በፊት በተናገርሁት አጭር ንግግር “ደርግና ሥርዓቱ ሊያጠፋን ሲነሣብን አንድ ሆነን ተባበርን፤ ኢሕአዴግ የሰጠን ሕገ መንግሥታዊ የሃይማኖት ነጻነትና እኩልነት እየከፋፈለን ነው” ማለቴን አስታውሳለሁ። ይህ አባባል ከአሥር ዓመት በላይ በአብያተ ክርስቲያናት ዘንድ የነበረው ውስጣዊ ቅራኔና አለመግባባት ከእውቅና መዝጋቢዉ መሥሪያ ቤት አልፎ የፍርድ ቤቶችን አጣቦ የነበረው “የወንጌላውያን ፋይል ነው።” እስከመባል የደረሰውን አሳፋሪ ሁኔታ በመጥቀስ ነበር።

ይሁን እንጂ የኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ጎብረት ጽ/ቤትና ዋና ጸሐፊ ቄስ ዓለሙ ሻጣ በሚቻለው ሁኔታ ሁሉ እንድሳተፍ ዕድሉን በፊቴ ከፍተውልኝ ነበር። ለምሳሌ?:- በመጋቢት 23 ቀን 2000 ዓ.ም በተደረገዉ በጎብረቱ 23ኛው ጠቅላላ ጉባዔ እንድናገር ጋብዘውኝ “በአገተ ቸርነት የሚገኘው መከር እንዴት ብዙ ነውና፤ አገተ በምትገኝበት ቦታ ሁሉ ብዙ ሰብል አለ” (መዝ.65÷11) የተመሰረተ መልእክት ለጉባዔው አቅርቤአለሁ።

ቀጥሎም የኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ ማኅበር ቦርድ አባል ሆኜ ጎብረቱን እንድወክል ቦርድና ጽሕፈት ቤቱ ጠይቆች በደስታ ተቀብዬ እያገለገልኩ ስገኝ በዚህ አገልግሎት እኔ ከምሰጠው ይልቅ የማገኘው እርካታ ይበልጣል ብዬ አምናለሁ።

የቦርዱ አባሎች የሚመረጡት ከኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን፤ ከኢትዮጵያ ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያንና ከኢትዮጵያ ወንጌላዊያን ጎብረት ሲሆን አንጋፋና አዋቂ ሰዎች የተወከሉበት ስለሆነ በአንድ ጠረጴዛ ዙሪያ ተቀምጠን ስለ መጽሐፍ ትርጉም፤ ጎትመትና ሥርጭት ማቀድና መነጋገር በእነዚሁ ርዕሶች ሥር የተከናወኑትን ስኬቶች ማዳመጥና አቅጣጫ መስጠት እጅጉን አርኪ ሆኖ አግኝቼዋለሁ።

የኢትዮጵያ የሃይማኖት ተቋማት ጉባዔ ስብሰባ እቡነ ገብርኤልና የሙስሊሙ ቀዳማዊ መፍቲ ሼህ ዑመር እንድረስ ነጥቦቻችን ሊገለልጹ። 2006 ዓ.ም

አሁንም የኢትዮጵያ ወንጌላውያን ጎብረት በ2003 በተቋቋመው የኢትዮጵያ ሃይማኖት ተቋማት ጉባዔ ጎብረቱን ወክዬ እንድሳተፍ በጠየቀኝ መሠረት ከለአለፉት ሦስት ዓመታት አንስቶ በጉባዔዉ አባልነት በተለያዩ ከፍተኛ ስብሰባዎች እየተገኘሁ በሕገ መንግሥቱ በተሰጠን ነጻነት እና እኩልነት እንደሚገባ እንድንጠቀምበት ለአገር ሰላምና ልማት የሚበጀውን እያሰብንና እያቀረብን የመወያየት ዕድል አግኝቻለሁ። ሌላው ጎብረቱ አቀረበኝ የምለው በጎብረቱና በእንዳንድ አንጋፋ በምላቸው መሥራች አባሎች ቤተ ክርስቲያናት መካከል የተፈጠሩትን አለመግባባቶች

የኢትዮጵያ የሃይማኖት ተቋማት ጉባዔ ሰብሳቢ አቡነ ገብርኤልና የመከላከያ ቀዳማዊ መኖሪ ሼህ ዑመር አንድሪስ ነጥቦቻችን ሊገለጻ፡፡ 2006 ዓ.ም

እንዲሁ አግባብ ያላቸውን ሰዎች ሲመርጥ እኔንም አንዱ አድርጎ መርጠኝ የከሚቴው ሰብሳቢ አድርጎኛል። ይህንን ያህል አመኔታ ሲጣልብኝ የተቀበልሁት “እኔ አውቃለሁ አችላለሁ” ብዬ ሳይሆን አንደኛ የዚህ ጥበብ ምንጭ ታማኙ አምላካችን ስለሆነና የቤተ ክርስቲያንም ነገር ስለሚገደው አብርን እንደሚሆን በማመን ሁለተኛ አብረውኝ የተመረጡት ጓደኞቼ ብዙ ዘመን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የአገለገሉና የተመላለሱ ሲሆኑ ኅብረቱንም የሚወዱና የሚደግፉ ስለሆኑ በአንድ ዓላማ ይበጃል ብለን የምናምነውንና የተረዳነውን በድምፅ ብልጫ ሳይሆን በስምምነት ለኅብረቱና ለሚመለከታቸው ቤተ እምነቶች ለማቅረብ ነው። ቤተ ክርስቲያን የምትመራው ሁል ጊዜ ግራና ቀኙን አይተውና አጢነው ቆምም ብለው እግዚአብሔር ምን ይለናል ብለው በሚጠይቁ መሪዎች ሲሆን ሁሉን የሚያስደስትና እግዚአብሔርን የሚያከብር ውሳኔ ላይ ይደርሳል።

በአሜሪካን አገር በነበርኩ ጊዜ የሦስት ኢትዮጵያውያን ኅብረት መከፋፈል ምክንያቱ ሰው የራሱ ፍላጎት ላይ ብቻ ማበከር፣ የሌላውን ፍላጎትና ስሜት ለማድመጥም፣ ለማየትም አለመፈለጉ እንደነበረ በቦታው ተገልጿል። እዚህም አገር ጉዳዮቹ የተወሳሰቡና ቀላል ናቸው ባይባሉም ከገዛ አመለካከትና አስተሳሰብ ወጣ ብሎ ሌላው በሚለው ውስጥ ምን እውነታ ይኖራል ብሎ ማሰብ ሚዛናዊነትን ያዳብራል። ነገር ግን ሁሉም መብቱን እኔ ያልሁት ነው ትክክለኛ የሚል ከሆነ አስታራቂውን ኃሳብ ሥፍራ ያሳጣዋል። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ያለ Theological reflection እንምራ ቢሉ ዞሮ ዞሮ ከራሳቸው ፍላጎትና ልምድ ሊወጡ አይችሉም። የተሰጠን መርህ የአገልጋይነትና የታናሽነት እንጂ እራሳችንን ታላቅና አሸናፊ ለመሆን ማድረግም አይደለም። ይህንንም በየሰብከታችን እንለው የለም!!። የተባልነው የምንሰብከውን ግን ሱሩ ነው እንጂ ሰብከት ብቻ አይደለም። እግዚአብሔር የመደማመጥን ልብ ይስጠን። ቅዱስ ፍራንሲስ “ሥራ፣ ከጊዜህ አትርፈህ ስበከ” ብሎ እንደተናገረው ነው።

ኅብረቱን የመሰረቱት ዘጠኝ ቤተ እምነቶች እንደሆኑ ተደጋግሞ ተገልጿል። ከ37 ዓመት በኋላ የአባላቱ ቁጥር 55 ሲሆን ተባባሪ አባላቱ ቁጥር ደግሞ 93 ደርሰዋል። ለእድገቱ እግዚአብሔር ይመስገን ሲያሰኝ አንዳንድ ጊዜ እድገት የምንለው እብጠት ሆኖ የሚያስቸግርበት ጊዜ ይኖራል። ያ ሲከሰት ሳይሆን አስቀድሞ መጠየቅና መመርመር ያለበት የቀድሞው መመሪያ ደብን ይህንን ሁሉ ለመምራት በቂ ነው! አይደለም ብሎ መጠየቅና አስፈላጊውን ለውጥና ማሻሻያ አበጅቶለት ለሁሉም በማይጎረብጥ መልኩ መዘጋጀት አለበት። ራይት ብራዘርስ የተባሉ ወንድማማች የሰሩአት አይሮፕላን ብትደነቅም ለአሁኑ ገበያና ሁኔታ ምቹ ሆኖ መቅረብ ስላልቻለች ደረጃ በደረጃ ዓላማውንና ሥርዓቱን ሳይለቅ ዛሬ በይገግ የሚሠራቸው የመጨረሻው ድሪም ላይነር ወይም 787 የተባሉ አይሮፕላኖች ረዥም ርቀትና ብዙ ተሳፋሪዎችም ምቹ በሆነ ሁኔታ ይዘው ይበራሉ። እንደዚሁ ኅብረታችን ከአሁን የበለጠ መሰነጣጠቅ ሳይገጥመው አስቀድሞ ማሰብና ሁኔታዎችን ማመቻቸት ያስፈልጋል። የተነሱት ጥያቄዎች አግባብ ያላቸው እንደሆኑ ቢታመንም ደግሞ ቤቱን በማያፈርስ በጋራ የሚመቸውን እንደ ወንድማማች ተነጋግሮ ማስተካከል አስፈላጊ እንደሆነ መታመን አለበት። ለዚህ ተጠያቂነት እያንዳንዱ አባል ቤተ እምነት መሪዎች የኅብረቱ ጉዳይ ገደለቸው ጊዜ ሳይፈጁ መነጋገር መቻል አለባቸው። ከዚህ ጋራ አብሮ መታየት ያለበት 93ቱ ተባባሪ አባሎች ሚና አባሎችን በማያፋልስ እና በማያሳንስ መልኩ ታይቶ መስተካከል ይገባዋል።

ይሁን እንጂ ያ ማለት ከተጠያቂነት የተፋታ ነው ማለት እነዳልሆነ ደግሞ አውቃለሁ። በዚህ ዘመን ያለው ትውልድ በእኔ አመለካከት ተጠያቂነትን (Accountability) የማይወድና ግለኛ አቋራጭን ብቻ የሚፈልግ ለተአማኒነት ግድ የማይለውና ትርፉን በሆነ መልኩ ሁሉ መቁጠር የሚፈልግና ቀድሞ ያሰበበት ለመድረስ ሲል በሌላው ሰው አግር ላይ ቢረማመድ ወይም መኪናውንም ቢነቅበት የማይሰማው ነው።

በአዲስ አበባ ከተማ መንገዶች ያለው የመኪና አነዳድም ሆነ የአግረኛው ሁኔታ ይህንን ያመለክታል። የመጨረሻው ውጤት ቶሎ ነው። በኢኮኖሚው ቶሎ ብሎ መበልጸግ፤ በትምህርት ቶሎ ብሎ መጨረስና በማህበራዊው ኑሮ ቶሎ መታወቅ፤ ወዘተ. . . ነው። መሰላል የሚወጣው ከመጀመሪያው ደረጃ ጀምሮ እያንዳንዱን በመራመድ ነዉ፤ በሰላም ከጫፉ ሲደረስ ብቻ ነዉ ሊከናወን የታሰበው ነገር የሚፈጸመዉ።

በተለያዩ ዘዴ ሸሽተን ያመለካኑ የሚመስለን ኃላፊነት መጨረሻ ላይ በግልም ሆነ በጋራ እንደ ድንገተኛ ጎርፍ ይይዘናል። ስለዚህ ነው “በጧት ስንነሣ በቀኝ አውለኝ” ብለን ቀናውን ጎዳና በሁሉም የሕይወት አንጻር መያያዝና መምራት ያሉበን። መልካም ዜጋ መሆን በሁሉም መስክ ለአገርም ሆነ ለወገን ለራስም መልካም ያደርጋል። ለራስ መልካም ሆኖ ለአገርና ለሌላው ሰው ግን ከፉ መሆን አይቻልም። ለራስ ታማኝ መሆን በራስ ለራስ ብቻ ታምቆ አይቀርም። በሰውዬው ውስጥ ያለው ያው ነው ወደ ውጭ የሚወጣውና ሌላውን ሰውና ኅብረተሰብ በአውንታዊም ሆነ በአሉታዊ መንገድ የሚነካው።

የአገራችን ኢትዮጵያ ሕዝቦች ዘጠና ስምንት በመቶ 98% ሃይማኖተኞች እንደሆንን ይነገራል ይታመናልም። ከዚህ ውስጥ የኦርቶዶክስ፣ የካቶሊክና የፕሮቴስታንት ክርስቲያኖች ተደምረው ብዙሃነት እንዳለን ግልጽ ነው። የሁሉም ሃይማኖት ዘርፎች የአምልኮ ሥርዓት አላቸው። በዋናው የማውቀው ያለሁበትን የፕሮቴስታንትን አምልኮ ሥርዓት ሲሆን የሌሎችንም በመጠኑም ቢሆን አውቃለሁ።

የኦርቶዶክስና የካቶሊክ የአምልኮ ሥርዓት በብዙ ለውጥ ያልተምታታ የቀደመ ሥርዓቱን ተከትሎ እየሄደ እንደሆነ ይነገራል፤ እኔም በመጠኑ እገነዘባለሁ። ሙሉ ለሙሉ ሥርዓት አልባ ባይባልም ወደዚያው አየተጠጋ ያለው የሚያሰኘው

የአንዳንድ (የአብዛኛዎቹ ማለትም ይቻላል) ወንጌላውያን ቤተክርስቲያናት ሥርዓተ አምልኮ ነው። የኦርቶዶክስና የካቶሊክ አምልኮ ያለው ሥርዓት ብቻ ሳይሆን ለእግዚአብሔር ቃልም ሆነ ለአምልኮው ብሎም ለሚመለከው አምላክ ቢያንስ በተገራ አካላዊ እንቅስቃሴ ከብርን ይሰጣሉ። በእኛ ቤት ግን ለእግዚአብሔር ከብር እንስጥ ሲባል የሚደረገው ሁሉ በእግር ኳስ ጨዋታ ጎል ሲገባ የሚታየውን ዓይነት ይመስላል፤ ጭብጨባና ጩኸት አንዳንዴም ፉጨት ሁሉ ይሰማል። ይህን ድምብርብር በተመለከተ ከቅርብ ጊዜያት ወዲህ በጥናት የተመረከዙ ጽሑፎች እየወጡ ስለሚገኙ ወደ ዝርዝሩ ከመግባት ልቆጠብ።

ያልተመለሰልኝ ጥያቄ ከእኛ ቤት ጥሞናን ምን ወሰደብን? ድሮ በአምልኮ ጊዜ ከቃሉም ሆነ ከመዝሙር የተወሰነ ክፍል ይነበብና የጥሞና ጊዜ ታውጆ በተነበበው ክፍል ሰው ራሱን እንዲፈትሽና ምሥጋና ያለው እንዲያመሰግን ንስሐ የሚገባና ግንኙነቱን እንዲያጸና እንዲያጠነክር ዕድል ይሰጠው ነበር። አሁን ያለው መዝሙር ዘማሪው ከሙዚቃው መሣሪያ ጋር ውድድር የገባ ይመስል ሁሉም ያለ ገደብ ሲጮሁ እንደኛ የመዝሙሩ ቃላት በሙዚቃው ተውጠው አይሰሙም። ሁለተኛው ከጩኸቱ የተነሣ ከሰው ጆሮ አቅም በላይ ሆኖ ጭንቅላት ድው ብሎ ሲወጣ የተመለከውን ለማጤን አቅም ያሳጣል። ሽረ ለመሆኑ የሕፃናቱ ጆሮ እንዴት ይችላል? ወላጅ ነኝ ያለ ሁሉ እንዲያስብበበት ይገባል። አደገኝነቱ የሚያጠያይቅ እንዳልሆነ አምናለሁ።

የነገሮች ፈር መልቀቅ ጎልቶ የሚታየው ጸሎት እንዲያደርግ የተጠየቀ ሰው ሥራው በጸሎት ጉባኤውን እንዲከፍት ወይም እንዲዘጋ ሲሆን ያላሰበበትን ስብከት መጽሐፍ ቅዱስ ገልጦ መስበክ ይጀምራል። ዘማሪ የተባሉትም እንደዚሁ መክፈቻቸው ስብከት ነው፤ መዝሙሩ የሚለው ሌላ ስብከቱ የሚለው ሌላ። የት እንደሚገናኝ እና ምን ትርጉም እንደሚሰጥ እግዚአብሔር ይወቅ። የሚሆነው

ሁሉ ከሆነና ከሚደረገውም ከተደረገ በኋላ የዕለቱ ሰባኪ ወደ መድረኩ ይጠራል። አጠራሩም እንደ መጥፎ ምግብ የሚያቅር ነው።

የጉባዔውን ጊዜ ሊወስድ የእግዚአብሔርን ቃል ሊናገርና ሊያካፍል የመጣ ሰው ለምን እንደሚገባ በሰሙ ተጀምሮ ማዕረጉን ቤተሰብ ያለውና የሌለውን ከየትና የአገልግሎት ዘመኑና የትምህርት ደረጃ ቢነገር የሰሚውን ልብ ለሚለው ነገር ከማነሳሳቱም ሌላ በሕዝቡ ዘንድ አመኔታ ያሳድራል። ነገር ግን ይህ ሁሉ ቀርቶ አሁን የሚባለው “ለወንድማችን አበበና ለእግዚአብሔር መንፈስ ጊዜውን አለቃለሁ” የሚለው የፕሮግራሙ መሪ እንዲሆን የተመደበ ሰው ነው። በሌላ ነገር አልቆ የተሟጠጠ ጊዜ የሚሰጠው ሰባኪም ይነሣና አስቀድሞ የአለቀውን ጊዜ አስረዝሞ የተዘጋጀውን እንዳንዴም ያልተዘጋጀውን ስብከት ይለዋል። የምዕመኑ ጊዜ ምኑም ያልሆነ ሰባኪ የስኳር ሕመምተኞች በበዙበት ጉባዔ እርሱም የራሱን ብቻ በማሰብ ይቀጥላል። ያለመዘጋጀቱ የሚታወቀው “ትንቢት ልናገር ብሎ ሲቀላምድና ለፈውስ እንጸልይ ብሎ ሲጀምር እና ራዕይ ተገለጠልኝ” እየተባለ ለእግዚአብሔር ቃል የተመደበው ጊዜና ሌላውም ሁሉ ያልቅና የቃሉ ትምህርት ታስቦ ይቀራል።

የተጋበዘው ሰው “መልእክት አምጣልን” ተብሎ ነው የሚጋበዘው እንጂ ለትንቢት፣ ለፈውስና ለራዕይ ተብሎ አይደለም። እኔ በእነዚህ ሁሉ አምናለሁ። ጥያቄዬ ግን ለምን በተመደበላቸው ጊዜ አይደረግም ነው። ለእግዚአብሔር ቃል ያለን አክብሮት ወርዶ ወርዶ የት ይደርስ ይሆን?

አንድ አማኝ ዘመዴ ሞቶ ለቀብር አላባ ቁልቶ ሄጄ ነበር። በለቅሶው ላይ መልእክት እንዲያመጣ የተጋበዘው ሰው ከሐዋሣ እንደ መጣ ጠይቁ ተረድቻለሁ። አላባ በአብዛኛው ሕዝቡ ሙስሊም ነው። በዚያ ሕዝብ መካከል ያ ሰባኪ ተነሣና መድረኩን ያዘ። ፕሮግራሙ የለቅሶ ነው። ቀጥሎ የሚሆነው ወደ ቀብር ቦታ አስከፊትን አጅቦ መሄድ ነው። ያ ሰባኪ ተነሳቶ ከቆመበት እስከ ወረደበት ጊዜ ድረስ

አንድ ሐዘንተኛውን ቤተሰብና ወዳጅ ዘመድ የሚያጽናና ቃል ሳይናገር እንደዘመኑ ሯጭ (Wrap) ዘፋኝ እየተወዛወዘ ጀመረና በመካከሉ አንድ አግሩን ወደ ላይ አንስቶ ኡ ብሎ ሲጮኽ እጅግ አስደንግጦኝ አንገቴን ያቀረቀርኩበት አይረሣኝም። ሁኔታውን ያላገናዘበ ጋጠ - ወጥ ሆኖ የሚሰብ ሳይሆን አስቀደሞ የሚያባርር በስመ የእግዚአብሔር ቃል የተፈጠረ አሳፋሪ ሁኔታ ነው።

መፈክር

በደርግ ዘመን የመጣና ሲያበሳጩን ቆይቶ ከደርግም በኋላ መልኩን ለውጦ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ተሰግስጎ የቀረ መፈክር ወይም መፈክራዊ አባባል ነው። ይኸውም ቃሉን ሊሰብክ ተስማምቶና ተዘጋጅቶ የመጣ ሰው አንድ ጊዜ መድረኩን ከያዘ በኋላ በመድረክ ላይ እየተንሸራሸረ እንዲህ በሉና እንዲህ አድርጉ በማለት ጊዜውን ጨርሶ ይሆን አልቆበት ይወርዳል። በመጽሐፍ ቅዱስ ቃል መሰረት ሊልና ሊያስተምር ተዘጋጅቶ የመጣው እርሱ እንዲህ ብሎ እያለ ሕዝቡን የሚያዝ እርሱና የተሰበሰበው ምዕመን በሉ የሚባለውን ሁሉ በራሱ አስቦ ማለት ይችላል። ያንን ለማሰናት እንግዳ ተናጋሪ መጠራት የሚያስፈልግ አይመስለኝም። ይኸ ሁኔታ ለእኔ የሚገለጸው አንድ ነገር ነው። ይኸውም አቶ ተናጋሪ የተባሉት በቂ ዝግጅት ሳያደርጉ መጥተው ይሆናል።

የሰባኪያን ቃርሚያ

በኛ ቤት (ለወንጌላዊያን) የሚቸግር ወይም የሚሰለች ሌላ ነገር አለ። ይኸውም በየሣምንቱ ማለት ይቻላል አዲስ ሰባኪ መቃረም። ይህ ልማድ አሜሪካን ባሉት ወንጌላውያን ኅብረቶች ውስጥ እንዳለ በከፍሉ ተጠቅሷል። ከየቤተ እምነቱና አጥቢያ ተቃርመው የሚመጡ እንግዶች አንደኛ ምዕመናን ፍላጎቱን አያውቁም። ምዕመኑም አያውቃቸውም። ሁለተኛ የሚሰጡት ትምህርት/ስብከት ፍላጎታቸውን አያሟላም። ለመንፈሳዊ ብስለትና ዕድሳትም አይሆንም። ምክንያቱም በአውቀት

የተጻፈው ስብከት አይደለም ስለዚህ ወደ ንስሐ አይጋብዝም። ሰባኪያንን ከቤት ውስጥ አያሳድግም ምክንያቱም ቃርሚያው አልመከነም። ምዕመኑም የሚያውቁና የታወቁ የቤቱ መጋቢያን በፊናቸው ወደ ቃርሚያው ይዘምታሉ። በቤተ ክርስቲያናቸው ምን ይሰበክ፣ ማን ንስሃ ይግባ፣ ስንት አዲስ አማኝ ተገኘ ያ ሁሉ ለመሆኑ ይገዳቸው ይሆን? ከትትሉስ እንዴት ነው የሚደረገው? መጋቢ የሆነ ሰው ለሽማግሌዎች ጉባዔ ተጠያቂነት አለው ወደሱ...?

የምመኛት ቤተ ክርስቲያን

- የቀድሞ ፍቅሯን ያልተወች፣ ያልጣለች፤
- አገልጋዮቿ፡- ምዕመኑን ለይተዉ የሚያወቁና የሚንከባከቡ፣ በግልም ሆነ በኅብረት ደረጃ ሕይወታቸውን የሚገነቡ፤ በተጠና መርሐ ግብር አባሎቿን ለአገልግሎት የሚያዘጋጁ በቁልፍ የውሳኔ ሂደቶችም ምዕመኑን የሚያሳትፉ፤
- መሪዎቿ ለአግዚአብሔርና ለመንጋዉ ሁልጌዜም ተጠያቂነት እንዳለባቸዉ የሚረዱ፤
- በሁለንተናቸዉ ማለትም በንግግራቸውና በተግባራቸዉ ለሌሎች ዓርዓያ የሚሆኑ፤
- በገንዘብና ሥልጣን አምሮት ወይም ውድቀት የማይታሙ፤
- እስከ እግር ማጡበ ድረስ ቢያወርዳቸውም የጌታ ኢየሱስን የአገልጋይነት መርህ የሆነውን ትህትናን የተላበሱ፤
- ሁሉን አውቃለሁ ባይነት የማይታይባቸዉ፤ ከተራዉ ምዕመን ለመማር ዝግጁነት ያላቸዉ።
- ከሌሎች ጠይቆ ለመማር የማያመነቱ ወይም ቅድ ውሳኔ ምክረ ሃሳብ ለማካፍል የማይፈሩ መሪዎች የሚገኙባት፤
- በተገለጠዉ የአግዚአብሔር ቃል ሚዛን ጠርቶ የመጣላቸውን ራዕይ

ለማስረዳትም፣ ለማከናወንም የማያመነቱ፤ ሌሎችንም የሚያደፋፍሩ።

ይህንን ስል ፍጹም የሆነች ቤተ ክርስቲያን እፈልጋለሁ እንደማልል ከአሁኑ አረጋግጣለሁ። ፍጹምነታችን በክርስቶስ ጸጋ ብቻ እንደሆነ አጥብቄ አምናለሁ። ሰው ሁሉ ደካማ ነው። ከእኔም በላይ ደካማ የለም። ፍጹም የሆነች ቤተ ክርስቲያንም ብትኖርና እኔ ከተደባለቅኩ ፍጹምነቷ ያበቃል። እኔ የምመካው በክርስቶስ ብቻ ነው። ይህ ትምህርት ደግሞ እርስ በርሳችን እንድንቻቻልና አንዳችን ሌላውን እንድንሸከም ያደርገናል እንጂ የመነቃቀፍ መድረክ አንከፍትም።

በሕይወቴ ዘመን ሁሉ በቤተ ክርስቲያንም አገልግሎት ሆነ በሥራ ዓለም እኔ ያልሁት ብቻ ይሁን የሚል ሰው ሲገጥመኝ ያመኛል። ወደ ቡድን ሥራ እንድንገባ እንጂ የየግላችንን ኃሳብ ለመግፋት እንዳልሆነ እንዲገባው ለማድረግ እንሠራለን። ማንኛውም የስብሰባ አባል የሰነዘረው ኃሳብ ከቀረበ በኋላ ያ ኃሳብ እስኪያልፍ ወይም እስኪወድቅ ድረስ የጋራ ሆኖ ይተችበታል።

አሳቡ ቢጠብም ቢሰፋም ከግለሰቡ ተለይቶ መታየት አለበት እንጂ ከአቅራቢው ጋራ መያያዝ የለበትም። ገላጭነት የኅብረት ነቀዝ መሆኑን አውቆ ከመነሻው ካልተቋጨ በቀር ወደ መልካም ውጤት አያደርስም። ማር የተቀባ ዳቦ የበላ ሰው የሚያጠግበው ማሩ ሳይሆን ዳቦው እንደሆነ በመግቢያው ያልታወቀና ያልተስተካከለ ማሩ እንዳጠገበ እየተቆጠረ ወደ ተለየ ውጤት ያደርሳል።

የቡድን ሥራ መቻቻልና መተባበርን አዳብሮ ሰላምንም ያሰፍናል። ሰላማዊ ቤተሰብን፣ ማኅበረሰብና ኅብረተሰብ ልማትን ለማሳደግ የሚከለክለው ነገር አይኖርም። ሰውንም ሰው የሚያሰኘው ተፈጥሮአዊነቱ እንዳለ ሆኖ ለራሱና ለቤተሰቡ ብሎም ለኅብረተሰቡ የሚያደርገው አስተዋፅኦ ሰላምንና ልማትን የሚያዳብር ሲሆን ነው። ስለዚህ ሰው ሁሉ የሕይወት ዓላማው ሰላምና ልማት እንጂ ጥፋት አይሁን።

ዋቢ መጻሕፍት

- ላጽሶ ጌ. ዲሌቦ፤ የኢትዮጵያ የገባር ሥርዓትና ጅምር ካፒታሊዝም አካል ንግድ ማተሚያ ቤት 1993 ዓ.ም.
- ጌታቸው በለጠ፤ ኤሎሄና ሃሌሉያ የኢትዮጵያ ቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን ታሪክ፤ ቅጽ 3 1966-1992
- ወንድዬ አሊ፤ በመከራ ውስጥ የአበበች ቤተ ክርስቲያን ቅጽ 1 ከ1920-1933፤ የኢትዮጵያ ቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን ታሪክ 2000 ዓ.ም.
- ወንድዬ አሊ፤ የእኩለ ለሊት ወግታ ቅጽ 2 1934 - 1966 የኢትዮጵያ ቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን ታሪክ ሚያዝያ 1992 ዓ.ም.
- በቀለ ወ/ኪዳን፤ ጣልቃ እየገባ ትንግርት ያረገለት ሰው ትውስታ፤ አ.አ 2005 ዓ.ም.
- ፈቃዱ ጉርሜሣ፤ የወንጌል እምነት እንቅስቃሴ በኢትዮጵያ፤ የኢትዮጵያ ወንጌላዊት ቤተ ክርስቲያን መካነ የሱስ አመሠራረትና እድገት ታሪክ 1ኛ መጽሐፍ አ.አ Jan 1999
- አለባቸው ኬዕሚሶና ሳሙኤል ሀንዳሞ፤ የሀዲያ ሕዝብ ታሪክና ባህል ሐምሌ 2002 ዓ.ም.
- Tesemma Zewde፤ The Seed Bore Fruit: The Beginning of Evangelistic work in Sidama, Ethiopia 2010
- Staffan Grenstedt፤ Ambericho and Shonkola ... The Origins of mekaneyesus Church in Kembatta Hadiya: Uppsala, 2000
- Hege, Nathan: Beyond Our Preyers: Anabaptist Church Growth in Ethiopia 1948-1988, Herald Press
- ተስፋዬ ያዕቆብ (ዶ/ር)፤ የሽግግር መሰናዶ የኢትዮጵያ ቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን ዋና ጸሐፊ 1989-2002 ዓ.ም.

➤ ጥቂት የከምባትኛ ቃላት

ሀ	ላሉተ - ፍሬ
ሁላ - ሻኛ	ላጋተ - ድምፅ
ሁጂታ - ሥራ	ላጋተ - ቃል
ሃይዳ - የፊት እግር (የከብት)	ላጋተ - ቃል
ሃሌቹ - ጥላ (የዛፍ)	ሌማ - ቀርከሃ
ሄፉ - ማቃሰት	ሌንቄቅሰ - አነቃንቅ
ሄላ - ምቾት/ቅንጦት	ሌንቄቅሷ - ማነቃንቅ
ሄቸታ - ሕይወት	ልጅተ - መኻን
ሀሌተ - አንጀት	ሎከተ - እግር
ሆማ - ጥድ	ሎካታ - እግር
ሆገኡ - ማረስ	ሎጃ - ጤዛ
ሆልቹተ - በግ	ሐ
ሆጉታ - አርሻ	ሐርቆተ - ቀንበር
ሆገአንቹ - አራሼ/ገበሬ	ሐቀ - ዛፍ/አንጨት
ሆለማ - በዙ/ አያሌ	ሐማ - ቅርንጫፍ
ሆዲመተ - እርጉዝ	ሐቅተ - ማገዶ (አንጨት)
ሆቀተ - እርቅ	ሐዌሽተ - የአራስ ጥሪ
ሆንግተ - ድካም	ሐማመተ - እሸት
ሆቀተ - መታረቅ	ሐቱተ - ቆሎ
ሆጉተ - አርሻ	ሐርጠጡ - መከካት
ለ	ሐመሮኡ - አንጀሪ
ለገ - ወንዝ	ሐገራ - መልከ
ለለቡ - መደስከሮር	ሐንጠዙ - ዳማከሴ
ለጋ - ወንዝ	ሐቄታ - ሕልም
ለሷ - ፈረሰኛ የሚቹን ዝና እየተናገረ	ሐንጥሽተ - ንጥሻ
ልቀሰውን ማወጅ	ሐንጥሽኤ - አነጠሰ
ለንካመተ - የእናት አህት/አክሰት	ሐሰ - መፈለግ
ለንካና - አጎት/የአባት ወንድም	ሐሲሰኛ - ያስፈልጋል

ሐጢአት - ማጨድ
 ሐቱ - መቀላት
 ሐቱት - ቆሎ
 ሐረቂታ - አረቄ
 ሐበራ - ኩባ
 ሐዕምቹ - የእንስት ሥር
 ሐሩቹት - አህያ
 ሐሹ - እንኳን
 ሐረቅት - አረቄ
 ሐሚሉ - ጐመን
 ሐጢአት - ማጨድ
 ሐሙት - ደረት
 ሐዋ - ችግር
 ሐዕሙ - ማማት
 ሐሚ - ሐሜት
 ሐትሊት - ጥንቸል
 ሐኬቱ - ሳምንት
 ሕጥተ - ሣር
 ሕዞ - ወንድም
 ሕቁ - መፍለጥ
 ሕጓ - እያምገሰ ማስለቀስ
 ሕዞታ - አህት
 ሕጥቹ - ጠጅሣር
 ሕግሱ - ማሳለፍ
 መ

መጮጮ - መስማት
 መዕነት - አልጋ
 መስና - ብሳና

መኪት - ቀኝ
 መዘተ - ቁስል
 መገኑ - እግዚአብሔር
 መስቀላ - መስቀል
 መጣነታ - ባዝራ
 መረሙ - መጓዝ/መሄድ
 መኖሙ - ሰውነት/ማንነት
 መሌሱ - ዕውቀት
 መሌሲሱ - ማሳወቅ
 መሩ - መሄድ
 መቆ - ኃይል
 መሌሳ - አዋቂ
 መጮጮ - መስማት
 ሙሉዕላ - የእንስት ምላስ
 ሙጮሩ - ንጹህ
 ሙሩ - መቅረጥ
 ሙሉዕላ - ምላስ(የእንስት)
 ሙሉዕለት - አልቂት
 ሙዱግቹ - እምብርት
 ሙቱላ - ሹል
 ሙጣ - እርጥብ
 ሙላ - ገንፎ
 ሙሚ - ፀጉር
 ሙጡሩ - ቅንጥር
 ማረቱታ - ምህረት
 ማረሻ - ማረሻ
 ማዕና - ታናሽ
 ማለ - ሥጋ
 ሜጨታ - የእንስት ግንድ

ሜሴሌት - ልጃገረድ
 ሜጠመታ - አንድነት
 ሜዱ - መላጨት
 ምሳኒት - ጠገራ
 ምኒ - ቤት// ሜገሩታ-ማገር
 ምቅቹ - አጥንት
 ሞጉ - መቅበር
 ሞጓ - መቃብር
 ሞሱ - በሽታ/ሕመም
 ሞሷ/ጥዱ - መታመም
 ሞላ - ደረቅ
 ሞቹ - አውሬ
 ሞጉታ - ሌብነት
 ሞገዑ - መስረቅ

ሠ
 ሥፍለ - ሠርገኛ

ረ
 ሬሁት - ሞት
 ሬሁ - መሞት
 ሬቴአ - ሞታለች
 ሬአ - ሞቶአል
 ርሱ - መልመድ
 ርስሱ - ማለማመድ/ ማስተማር
 ርስሱ - ማለማመድ
 ርስሽት - ልማድ

ሰ
 ሰዊዩ - ማሰብ
 ሰዕምዬ - ዝም ማለት

ሰዙ - መምከር
 ሰዊዩ - ማሰብ
 ሰአ - ላም
 ሰዊታ - አሳብ
 ሰዘነት - ምክር
 ሰዊት - አሳብ
 ሰኪኑር - ካቻአምና
 ሰገብት - ጥማት
 ሰልሱታ - ከትፎ/ጐረድ
 ሴሉ - ቦርዴ
 ሰንጣ - ተረከዝ
 ሰቀንቻ - መላክ
 ሰቀሜ - ተልኳል
 ሰቀማኑ - ሐዋርያት(መልዕክተኛ)
 ሶሁ - መላክ
 ሰቀሙ - መላላክ
 ሰቀማንቹ - ተላላኪ
 ሶህኑት - መልአክት
 ሰቀንቻ - ተልዕኮ

ሸ
 ሸዕላ - እበት/አዛባ
 ሸረፋ - አረም
 ሸሩ - ማባረር
 ሸማንቹ - ሸማኔ
 ሸለታ - ዘፈን
 ሸንሱ - ማበሰበስ
 ሸማ - የበሰበስ
 ሸሩ - መፍታት/ማባረር

ሹኩሳ - ሹሆና	ቄሣ - አይብ
ሹኑ - ማረም	ቄጊ - ደም
ሹ - መግደል	ቆጠራ - ብርቱ
ሹኑ - ማረም	ቆሪመተ - ብልጠት
ሹኑ - ማረም	ቆራ - ብልጥ
ሼሪማ - ቁላ	ቆጣ - የዶሮ ማደሪያ (ዕቃ ማስቀመጫ)
ሸንፍላ - ሸንፍላ	ቆጨንቻ - ፍጥረት
ሸንቦቁ - ሸንቦቆ	ቆጨ - ማንኳኳት/ማኮላሸት
ሸድራ - አንካሴ	ቆጶና - ውሽት
ቀ	ቆጶናቹ - ውሽታም
ቀልመታ - ሞኝነት	ቆሪንዳ - ቁራ
ቀሏ - ሞኝ	ቆተ - ማጫ
ቀልሱ - ማሞኘት	በ
ቀጠነተ - ችጋር	በርጨማ - መቀመጫ
ቀለንቻ - ትውልድ	በራ - ቀን
ቀለንቻ - ትውልድ	በርገንቻ - መጨመር
ቀልታታ - የምትወልድ (ለአንስሳ)	በርጌናረ - ተጨማሪ
ቀሱተ - ውጋት	በህሩ - ታላቅ
ቀው - ትንሽ/ጥቂት	በገዙ - ጦር
ቀመልተ - ጠጣ	በሶብላ - በሶብላ
ቀሱ - መውጋት	በበሩ - በርበሬ
ቀፋ - መንታ	በዓሙ - መጣላት
ቀደፊራ - ሳምባ	በርጉ - መጨመር
ቁቁረተ - በጠጥ	በዓንቻ - ጠብ
ቂንሱ - ማንፈስ	ቡሹ - ኑፍሮ
ቃሪመተ - ብርታት	ቡሪዩ - መብረር
ቃሩ - መግፈፍ/ መበርታት	ቡሉ - ብቅል
ቃርሱ - ማጽናናት	ቡሉተ - በቅሎ
ቃሙ - ማማጣ	ቡትቹተ - ሴት ግልገል
ቄዕራ - ሩቅ	ቡሁተ - አባራ

ቡሉ - በሰ	ቱማንቹ - ቀጥቃጭ
ቡላ - ብቅሎ	ቶሩ - መወርወር
ቡቂሱ - መንቀል	ቶጉ - አልቅሶ መቀበል
ቡቻ - አፈር	ቶታ - ወንዶች ሴቶችና እየተቀበበ
ቡሉ - ብቅል	ማሞገስ/ማስለቀስ
ቢሻ - ቀይ/ ገንበላ - ጥቁር	ኀ
ባቱ - መክፈል	ኑባቹ - ሽማግሌ
ባልቱተ - ጋቢ	ኑባቹተ - አርጊት
ቤጉ - ሁለት ቦታ መሰንጠቅ	ኑር - ያለፈው ዓመት
ቤና - ዕዳ	ኑሪ - ዓመት
ቤቀንቹ - ድርሻ	ናጫ - ቀልድ
ቤቀሙ - መክፈል	ናትራ - አሪቲ
ቤቱ - ወንድ ልጅ	ናጮት - አትቀልድ/ጂ
ቤቱተ - ሴት ልጅ	አ
ብርተለቅ - ወደፊት	አመተ - ግንድ /አናት
ብጡ - በትር/ዘንግ	አራተ - ገበያተኛ
ብጣላ - ልዳም	አጉ - መጠጣት
ባተንቹ - ክፍያ	አፈልተ - ጉበት
ብዛርተ - መላጣ	አረብተ - ምላስ
ቦርካኑ - ትራስ	አንሹ - ማጠብ
ቦቁተ - ራስ	አቁ - መቀበል
ቦቦሃ - ጐዳና	አደላ - አደይ አበባ
ቦሎቹ - ሠርግ	አመዕኑ - ማመን
ቦራ - በሬ	አመናቱተ - አምነት
ቦቁተ - ራስ	አፋዕሉ - መቀመጥ
ቦንጣ - ቅጠል	አሉዱ - ወደላይ
ተ	አንገታ - እጅ
ተማርሱ - ማስተማር	አጉዲሸተ - ምሳሌ
ተዋ - ዝንብ	አቁ - ፅዕቀበል
ቱሩ - ማፈር/ ቱሯ - ሃፍረት	

አብኒ - ከብር	አሱ - መስጠት
አቢሱ - ማክበር	ኡሩ - መቆም
አነኖመታ - ልዩነት	ኡኑና - ጠት
አፍሲስ - አስይዝ	ኡቱቡ - ምስሶ
አገና - ወር	ኡጋት - አጓት
አደሉ - ማደለ	ኡሪሱ - ማቆም
አደላኑ - የሚያድሉ/ አዳዮች	ኡጁ - መጣል
አሰኖ - የሚሰጥ	ኡርሻታ - ቁመት
አቀኖ - ተጠቀባይ	ኡሩ - መቆም
አሻሩታ - አሻሮ	ኢሉ - መድረስ
አባ - ትልቅ	ኢባ - ሙቀት
አመተ - እናት	ኢቢሱ - ማሞቅ
አና - አባት	ኢብሸኤ - ሞቀኝ
አዳተ - የአባት እህት/አከሰት	ኢቢ - የኔ
አወንሱ - መምራት/ማስከተል	ኢሉ - መድረስ
አሱሱተ - ችግኝ	ኢተሙ - መፋቀር/መዋደድ
አንጀነታ - ቅመም/ሽታ	ኢተተ - ፍቅር
አንጉሉሉተ - አውሎነፋስ	ኢልሱ - ማድረስ
አዙተ - ወተት	ኤቡ - ማግባት/ማምጣት
አርግጬ - መዋስ	ኤዜጬንቻ - አሽቅድምድም
አሰንቻ - ስጦታ/ጸጋ	ኤላ - ከዝናብ የተጠራቀመ ውሃ
አፋሽተ - መቀመጫ	ኤዜጬሙ - መሸቀዳደም
አሷ - ማድረግ	አላንቹተ - አራስ
አነኖመታ - ልዩነት	አሸማ - የእናት ወንድም
አሊ - አካል	አሙ - መቆፈር
አፍ - ያዝ	አሉ - መውለድ
አዋቹ - ፋቂ	አቱ - ሙብላት
አሰንቻ - ስጦታ	አንቁተ - ጥርስ
አወኑ - መከተል/ማሳደድ	አሙ - መቆፈር
አራተ - ገበያተኛ	አዩ - መሸከም

አልታታ - የምትወልድ (ለሰው)	አሮቁ - መሄድ
አልካባ - እርካብ	አድሸተ - ልብስ
አጋላ - ደፋር	አርጫ - ጭቃ
አቸተ - ምግብ	አሰዕ - ተኛ/ተኚ
አቸተ - መብል	አሰዕሉ - መሣቅ
አጉ - ድፍረት	አሠልሲሱ - ማሣቅ
አለንሰተ - ዝምድና	አንኮሎዕሉ - መንከባለል
አይነታ - ሽከም	አደቁ - መልበስ
አባ/ ሰንዳ - ቁልቁለት	አዲሸተ - ልብስ
አዱ - ተራ (የአህል/የከብት)	አደቅ - ልበስ/ልበሺ
አሌቹ - ጐረቤት	አዕሲሱ - ማስለቀስ
አናንቹ - ሐዘንተኛ/ለቅሶኛ	ከ
አደቁ - መልበስ	ከሙ - መከልከል
አሮዱ - የበግ/የፍየል ማደሪያ	ከልመታ - መራቆት
ኦተተ - በረት/አጥር	ከንሹ - መላጥ
አዶራ - ግራር	ከዘማኑ - ዘንድሮ
አዴቹተ - ዋርካ/ሸላ	ከጫምታ - ጨጓራ
አሱተ - መኝታ	ከሹ - መሳል/ትንታ
አሲሱ - ማስተኛት	ከዕጩ - መሳል
አናተ - ለቅሶ	ኪፋ - ካፊያ
አኡ - ማልቀስ	ካሱ - መትከል
አሠሉተ - ሳቅ	ካዕሉ - መርዳት/ማገዝ
አደቁ - መልበስ	ካሉቱተ - እርዳታ
አዲሻተ - ልብስ	ካሡ - መትከል
አንጠን - ቅርብ	ኬዕሱ - ማስነሳት
አዲሱ - ማልበስ	ኬዕሸተ - መነሻ
አተኡ - መውቃት	
አዲስ - አልብስ/አልብሺ	
አዕላሙ - መደባደብ	
አተኡ - መንዳት	

ኬሉ - መነሳት

ከቼሉ - መተከዝ

ኮሩ - ኮርቻ

ኮቾዳ - ቢያንስ

ወ

ወንቹተ - መደቅደቅያ (እርፍ)

ወቃ - መንገድ

ወዘና - ልብ

ወሮዱ - ወደታች

ወሽመጣ - ጭራ

ወነቢ - የመጀመሪያ

ወልታ - ጋሻ

ወሸቹ - ወሻ

ወሉ - ሌላ

ወገሉ - ወገል

ወጥተ - ወጥ

ወዱ - የእንስሳት ጩኸት

ወጋ - ዓመት

ዊተራ - ሰፋ ያለ ደጃፍ

ዊጡ - መዝራት

ዊጡ - መዝራት

ዋንጃ - ዋንዛ

ዋዎራ - ጀፌ አሞራ

ዋሉ - መምጣት

ዋሳ - ቆጮ

ዌንጌሬላ - ቀበሮ

ዌራ - ወይራ

ዌሌቹ - ኮርቻ

ዌስተ - እንስት

ዌዕቹታ - ጥጃ (ሴት)

ዘ

ዘና - ደን

ዘራሩተ - አበባ

ዘግባ - ዝግባ

ዘኩለቅ - ወደኋላ

ዘሩዕመተ - ጣት

ዚሹ - ንብ

ዜሉ - ከብት ማገድ

ዜሬተ - ዘር

ዞብራ - አሞራ

የ

የቡሩ - ከንፈር

የመዙተ - ወገብ

የመንቸ - አባባል

የሜቹታ - ደቅማ

የሜዕ - ሞልቷል

የንሹ - መሙላት

የማ - ሙሉ

ያሉ - ስብሰባ ጉባዔ

ያነተ - ጦሰኝ

የሉ - አለ

የዳ - ካለ

የገንካ - አንዳለ

ደ

ደቀንሲሱ - ማገናኘት

ደጉጆ - ሮጠ

ደናሚ - ቆንጆ/መልከመልካም

ደንዱ - መቻል

ደማ - ዱላ

ደቀሙ - መገናኘት

ደንዱ - መቻል

ደቁ - ማግኘት

ደጉዱ - መሮጥ

ደናሚታ - ውብ

ዱና - ተራራ

ዱቡ - ችግኝ

ዱቡ - መጥገብ/ጥጋብ

ዱዳ - ዱልዱም/ዱዳ - የማይናገር

ዲዱ - ለቅሶ ማስለቀስ

ዳጣ - ጠጅ

ድቡ - ማልበስ/ማዳፈን

ድኩተ - ገበያ

ድንቡ - መስከር

ድንቤዕ - ሰከሯል

ድንብቴዕ - ሰከራለች

ድንባብተ - ጃንጥላ

ድሩ - መውረድ

ድሪሣ - ጐርፍ

ደቢተ - ሳማ

ዱቡ - ጥጋብ

ዶዕረንቻ - ለውጥ

ዶረንቻ - መለወጥ

ዶዕሬአ - መርጦአል

ዶላ - ዘመን

ዶሩ - መለወጥ (መቀየር)

ዶኒያ - ጆንያ

ጀ

ጃላ - ሚዜ (ወንድ ዳደኛ)

ጅቹታ - ጊዜ

ገ

ገትታ - ጓር//

ገሪተ - እውነት

ገእንቻ - ጥሪ

ገዕሙ - መንከስ

ገአሙ - መጠራት

ገአ - ጥሪ/ጥራ

ገአ - መጥራት

ገአሜም - ተጠርተናል/ተጠርቼአለሁ

ገአሲስ - አስጠራ/ሪ

ገአ - መጥራት

ገሪተ - እውነት

ገአሙ - ጥሪ

ጉልባና - ሰንሰል

ጉርቹ - ግራኝ

ጉረተ - ግራ

ጉምቹታ - ሚዳቋ

ጉልቢተ - ጉልበት

ጉጁ - ጀርባ

ጊረተ - እሳት

ጋሜላ - ግመል

ጋላ - ጭን

ጌሻ - ጌሽ

ጌነኑ - ትከሻ

ጌሻ - ጠላ/ጌሽ

ግቡ - እንቢታ

ግዳ - ብርድ

ግጆኤ - በረደኝ

ግቡ - እንቢታ

ግዳንቹ - ዝንጀሮ

ግዛ - ገንዘብ/ሀብት

ጎቹ - የአጥር ግቢ መግቢያ

ጎጫ - የቤት መግቢያ ዋና በር

ጎሩ - ረሃብ

ጎሬሁ - መራብ

ጎጋ - ቆዳ

ጎርጣ - ቀንጥር

ጎሮሮኦ - clover leaf

ጎባ - አንገት

ጎምቡ - መግፋት

ጎኑታ - ከንፍ

ጎንቹ - ወንድ

ጎባ - ስፌት/ ጎባ - አንገት

ጎቲቹ - ጅብ

ጎደባ - ሆድ

ጎኒማታ - ወንድነት

ጎንበንሱ - መገፋፋት

ጎማ - ጉም

ጎምብሱ - መድፋት

ጠ

ጠጳ - ሥር

ጠበሩ - አመድ

ጠዋቁ - መናገር

ጠዋቁ - መናገር

ጠዋቁ - መናገር

ጠዋቁ - ተናግሯል

ጠዕጽዩ - መሰብሰብ

ጠጸው - መሰብሰብ

ጠቤና - ቀጥታ

ጠለቹት - ጤናአዳም

ጡዱ - ማየት

ጡንጡምት - ቅልጥም

ጡዱ - ማየት

ጡንዳም - እናያለን

ጤና ዝናብ

ጥጁ - ማዘን

ጥሊልት - ጨለሌ

ጦርቄት - ጅራፍ

ጦሮሹ - ቂጣ (እርሻ)

ጨ

ጨና - ስልቻ

ጨበሩ - መጥረብ/መቅረጽ

ጨላ - ሕፃን

ጨዕቹት - ወፍ

ጨአት - አዕዋፍ

ጭዕልታ - እምስ

ጨማታ - ሰንፍና

ጨሙ - መስነፍ

ጨመላሻ - ሰነፍ

ፈ

ፈንቀሹ - መመለስ

ፈንቀላሙ - መመለስ

ፈንቀሉ - መመለስ

ፈንቀላሙ - መመለስ

ፈርሸመ - ነጾ

ፈኤዕ - ቀርቷል /ተርፏል

ፈኖሃ - ፍርንባ

ፈጋራ - ቂጢ

ፋዳ - ፋንድያ

ፋሉ - መውጣት (ከቤት ወይም)

ፋሊት - የኋላ በር (የቤት)

ፊሉ - መላጥ

ፋሹ - ፈረስ

ፋሹ - ፈረስ

ፊሌቹት - ፍየል

ፍሪጡ - መጋለብ

ፍሪጮ - ጋለበ

ፎሊ - ነፍስ

ፎሎጤ - ዕረፍት

ፎሻ - እስትንፋስ

የክምባትኛ አባባሎች

ሀ

ሀንዳ ይመደረ ሐላሙ ዋሃ

ሀሊን ገፊኤ ይቶ ሀሌት

ሃሩች ማሉ ደጉድተ ይነንያን ቡቻን ኡበኖ

ሃሚ ሆጐ ሊከተ ጠዕሎ ኬእሶኡ

ሆጐ ሆልቶን ሆጐብዳ፣ ባሾሲ ሃላላ ወሬዕ ይኖ

ሆልቶ ከሉ ሀልቶች ሀገኖበዓ

ሆዴንሰኖ ይማ ሐምቡሉ ሆልቶንተሰ ቀኖ

ለ

ለሙ አተካኖን ቃረኖ

ለኡምቡ ጨሉ አመ ጋላ ይመኖ

ሐ

ሐንጣ ቃረ አንገተ ቃሩ ጡረኖ

ሐራሹ ቀሾ በርንከ ሀሌተ ፋሽኖ

ሕግያን ጋቡ ጐፊያን ጉሩሩ

መ

መና እንከን ቀጤ መርገ እንታም

መከሽ ቀሃም ያን ሞኖመ ፈአኖ

መገኖን ኩዕሌን ሆጌኖበአ

መን አንገት ፈጋረ ሀንጋርታበአ

ማሊን ይማ ዋሱ አዞን ቁርጭ ያኖበዓ

ማጣሬቹት ሾልቴያን፣ ሎከት ሉጉሙ ዊንታባዓ

ማጣሬቹት ሾልትያን ሎከት ሉጉሙ ዊንታበአ

ምቅቹ ይማ ቢለው ቀደፈራን ቢጠሞ

ሠ

ሠፈዕ እቱ ሠሃሙ አባ

ሰ

ሰማገ አፋዓ ይ ሌዕሾምወሽቹት ሄትልቾተ ሁንቶኡ

ሰንስኔተ ሰማ ዋሱ በንቀኖ

ሶእ አና ቀመልቹ ሸሬእ

ሸ

ሸሬኖ ሜንትቶ አዲሱ ዋልታተኔ ቆታ

ሸንቅተ ቀው መዕኔን ጉዕማን እንቶ ያኖ

ቀ

ቀሉ በርጨመ በር ቀራ ቆረበኖ

ቄሳ መለጌ ዋሳ ዱበኖ ቄሎመንቹ መለጌ ቢልማች ፈአኖ

ቆጥቢ አቃም ይት ቆርንቢ ሆጐኡ

በ

በሬ ቦብርሰቄቱንቡት የበዓ

በሩ አሣ ቆሙ ከኑ ቢጠኖ

በራ ጡዴመ አዴቹተ አንከሪ ጡዴኑዕና አቴኖ

በእሱ ከጄሎደ በራ ግሥሰኖ

ቡጥማ ዩን ሶመነ አጉሬኖበዓ

ባለጌች ኮርን ቃንጫ ሆጌኖበዓ

ቤት ቢት በሎት ባሉ ኩልቶኡ

ነ

ናጨ ናጨ አጐ ሉቄቱቴ ፋልታበዓ

አ

አነሣ አመዕንቶ ሆልቹት ደሰነሴ ሀደ ገሸታአ

አሦን ናጨ አኮኒ ያሳ

አበነሚ ሀብ ቀዎሚ ደግዬኖበዓ

አቱልች ሄጌጐን ሌአ ጨርቹት አላን ሄአአ

አመት ደጉደኔ ወዳዓ ቤቱት አተን ወደዓ

አኑስ ኢቴ መርፈ፣ ቡሊን ዶዕረኖ

አሱ ደጉምቡ አሴ በሪ አንገስ ሱንቀኖ

አሴ ውዲን አፍዬ

አማ አሁምቡ ጨሉ ጋለ ዊመኖ

አስ ገሎ አሴ ጡማ

አኑ ፋሹ ኩሩ ከሞ ቤቱ ፋሺች ድሩ ከሞ

አነሥ ገዶ አንተቤቹት ወኢ ለጋ ሞርታዓ

አበ ከርጄበሪ ከርጄም ይ አዋዶ መገኑ ጉሹ ቢጠሞ

ኡባኖ ቦሪን ገበሬማ ኡቡ ሮሰኖ

ኡባኖ ቦሪን ሆዴዕሜኢ፣ኡባኖ ቦረ ቀለኖ

ኡጀንቀቻን ወጠቀንቹ የብዓ

ኡቱቡ የብዕ ምኔን ቤላን ጮጽሴኖ

ኡር ለሉንቡ አፋዕል ለለኖበዓ

ኡጨኢ ሄኦገን ኡርሾ አቄዕ

ኢጤማ አኒች ቁርጨኤማ አባ

አተን አለጽታ ሸለተ ዊተን አለጽቶኡ

አቾ አመተ ጠዕጽያኖ

አልታኢት ድኩተ፣ አልሲሳኢት ምኒ

ከ

ከልታ ሃሴነንያን ኤሎ ለሌኦ

ከሞ መንቹ ሩባታንቹ ሄአኖበዓ

ኩል ኩል ዩዳ፣አንተቤቾ ሲሉተ ኩሎ

ካዕሊ መሬመዳ፣መጃ ማጠኡ

ኮፋ ሉንጉ ቆጡ ቃራ

ወ

ወቃ ባድ ቤቲን ሞጉተ ዓኒ ቤቲን

ወንግሮን በአ ሴሉ ቦሦን ሁምቤሀኖበአ

ወጥት ሬቶደ እንጂሪን ከፈኔኖ

ወርጃም ዕሌንቡ አገኖበአ

ዎዶ ቴሱ ወጠምኒ ፋናናቹ

ዘ

ዘህጭ ደጉምቡ ዘሀን ገለኖ

ዛሌበ መራምበአ ዩእ የሜቹ

የ

ያዕበ ቡሊን ያሬመበ ፋሺን

ዩኖ ምኒ ዓመት ዩ ብርሰታዓ

ደ

ደናምተ አሴኤ ሉቡ አሌች አቃም

ደጌኖ መንች ቤቱ ቡላን ሣዕል ጡመ ግቦ

ደጉድ አቡ ጃሞተ ኢልሰኖበአ

ዳስታ ሎቦት ምጣዶን ለልታክ

ዳፋ ቡቦደ ደጉድት ሁጣክ

7

ገሉንቡ ቄሱ ገለኖ ዋሳ ጦፎ

ገሮ አዞ ሆዙ ሰርበሞ ወዕ ሆዙ

ገዕሚኢ ጋነሻኖ

ገሎ ሄኦን ገሴኢ ብርሴዕ

ገገሴ ሸላታ፣ምንሴ ወሻታ

ገፈማት ሄኦኒኦን ገንብሴማት ፋርቶኦ

ገበንቹ ገጠ ቦልጠኖ

ጠ

ጠዋቄ በትሰኖ ጠበዕ መጮጨኖበኦ

ጢቄ ኡሩት ጡፌኑዕና ገልታኦ

ጥቢ አንገት፣ዛሌን አጋበዓ

ፈ

ፋሬቹ ፈዱ ደጉድሲሰኖ

ፋሬአላቹ ፋርሰ ብሬን ደጉደኖ

የቅድመ ኅትመት አንባቢያን አስተያየቶች

ወንድማችን ዶ/ር ተስፋጽዮን በዝግ ራሱ ዐይን (መነጽር) ራሱን ዐይቶ ያለፈበትንም ዐውድ ቃኝቶ በትዝታ ማኅደር ውስጥ ካስቀመጠው እየገለጠ ሊያስነብበን ይህችን የግል ታሪክ ጥራዝ አዘጋጅቶ አቀረበልን፤ የሕይወቱን ዙርያ ገባ፤ አስተዳደጉን፤ አጎለማመሱን፤ አዘወዋወንቱን (አዛውንት እንዲሉ) አስተዋጽኦውንም ጭምር አሳየን። አበጀ! ደግ አደረገ!

ትረካው ተኩረቴን ማርኮ በምናቤ የእርሱን ዓለም እያስቀረጸ ወደ ቀኝ ወደ ግራም እያዘዋወረ ፍንትው አድርጎ አሳየኝና ወደድኩት፤ ከመቼውም ጊዜ ይበልጥ ውስጤ ወጥኩን ቀርቦ አገኘሁት፤ ጠቀመኝ፤ ለሕይወት የሚገባ አስተውሎት ጨመረልኝ። "እግዚአብሔር ሆይ የሰው ሕይወት በረሱ እጅ እንዳልሆነች፤ አካሄዱንም በራሱ አቃንቶ ሊመራ እንደማይችል ዐውቃለሁ" (ኤር 10:23) የሚለውን የኤርሚያስን መልእክት በአጽንዖት አሳሰበኝ። አንብቡት ትወዱታላቸሁ፤ አስተውሉት ትማሩበታላችሁም።

ሰሎሞን ከበደ

የኢትዮጵያ መሠረተ ክርስቶስ ቤተክርስቲያን ቦርድ የቀድሞ ሊቀ መንበር

ማናቸውም የዕውቀት ማዕከላት የማይሰጡንን ጥበብ፤ ከሕይወት ተሞክሮዎቻችን እንደምንቀዳቸው የዚህ መጽሐፍ ደራሲ በአስተውሎት ያጤነው ይመስላል። እናም ሕይወት፤ የያኔውን የሚሸግዳ ወጣት፤ የነገሮችን አካሄድ ከየአቅጣጫው

እያስተዋለ እንዲቃኝ አስችላለች፤ አስልታውማለች፤ በእንዲህ ዓይነት የሕይወት ማዕበል ተንጦ ለአንቱታ የበቃው የመጽሐፉ ደራሲ የሕይወቱን ዝክር በማለፊያ ብዕሩ በሚገባ አስፍሮታል፡፡

መጽሐፉ በአንድ ትንፋሽ ተነብቦ የሚቀመጥ ድርሰት አይደለም፤ የትውልድ ቅርስ በመሆኑ ተመራማሪዎችን እና ጸሐፍትን ለተጨማሪ ሥራ ያተጋል የሚል ጽኑ እምነት አለኝ፡፡ ላለፉት ዐርባ ዓመታት በቅርበት የማውቀው የዚህ መጽሐፍ ባለታሪክ፣ ከያኔውና ከመጪው ትውልድ ጋር የተጋመደበትን ታሪክ ሳነብብ በእጅጉ ተደምሜአለሁ፡፡

ሙሉጌታ ዘውዴ

በኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ኅብረት የአድቮኬሲ እና የሰላም ግንባታ መምሪያ ዳይሬክተር/ተባባሪ ዋና ጸሐፊ)

ለሰው ልጅ ትልቁ ትምህርት ቤት ሕይወቱ ነው፡፡ ሕይወት ያስተምራል፡፡ ከራስ አልፎ ለሎችም ተምህርት ይሆናል፡፡ ዶ/ር ተስፋ-ጽዮንን በመከተል ከሚሸግዳ ተነስታችሁ ዓለምን ስትዞሩ ከሕይወት ጉዞው የምትማሩት ብዙ ነገር ነው፡፡ ይህ መጽሐፍ እግዚአብሔር በዶ/ር ተስፋ-ጽዮን ሕይወት ውስጥ ያደረገውን በጎ ነገር እንድታውቁ የሚረዳችሁ ብቻ ሳሆን «በኔ የሕይወት ጉዞ የታየ ትርጉም ያለው ድርሻ ምንድን ነበር» ብላችሁን እንድትጠይቁ ያደርጋችኋል፡፡

«ከሚሸግዳ እስከ ዓለም ዳርቻ » የሕይወት ውጣ ውረድ፣ ጥረትና ውጤትን

በግልጽነትና በድፍረት የሚተርክ ጠቃሚ መጽሐፍ ነው፤ ሁሉም ሊያነበው የሚገባ ቁም ነገር የያዘ መጽሐፍ፡፡

ንጉሤ ተፈራ (ዶ/ር)

ፖፑሌሽን ሚዲያ ሴንተር የኢትዮጵያ ተጠሪ

ይህ መጽሐፍ ጸሐፊው ያለፈበትን ታሪክ በግልጽ ለአንባቢያን እንካችሁ ያለበት ነው፡፡ ለእግዚአብሔር ክብር ይሁን፡፡ ከትንሽ የገጠር መንደር ተነስቶ እስከ ዓለም ዳርቻ ሄዷል፡፡ በሁሉም ውስጥ የእግዚአብሔርን ምሪት ጸሐፊው አይቷል፡፡ አገራችን በብርቱ ነውጥ ያለፈችባቸው ዓመታት የጸሐፊው ትዝታዎች በጥንቃቄ የእግዚአብሔርን እረኝነትና ታማኝነት ለመመሳከር የተጻፉ አስተማሪ ናቸው፡፡ ይህ መጽሐፍ የግለሰብ፣ የቤተሰብ፣ የህዝብ፣ የቤተክርስቲያንና የአገሪቱንም ታሪክ ይዟል፡፡ የጸሐፊው የልጅነት፣ የወጣትነትና የጉልምስና ትዝታዎች የአንድን ትውልድ የኑሮ ትግል በግልጽ የሚያሳዩ ትዕይንቶች ናቸው፡፡ ጸሐፊው የወንጌል አማኞች በእምነታቸው ምክንያት የደረሰባቸውን ብርቱ ስደት የከብት እረኛ ሆኖ ሳለ የታዘበውን ይመሰክራል፡፡

ይህ መጽሐፍ በጸሐፊውና በቤተሰቡ እንዲሁም በእነዚያ በስደት በተናወጡና በተንገላቱ ሰዎች ሕይወት እግዚአብሔር ያደረገውን የሚመሰክር የእግዚአብሔር ታማኝነት ማስረጃ ነው፡፡ በቤተክርስቲያናትና በመንፈሳዊ ድርጅቶች ውስጥ የሚታዩ የመሪነት የሥራ ችግሮች በጣም በትንሹ በስሱ በብዙ ፍርሀት ተገልጾል፤ ለእግዚአብሔር ስራ ከመጠንቀቅ አንጻር ይመስላል፡፡ የተጻፈ ታሪክ ሁሉ ለብዙ ሺህ ሰውና ለትውልድም የሚተላለፍ ውርስ ስለሆነ ጥንቃቄው ድንቅ ነው፡፡

ሆኖም ከጸሐፊው የረጅም ዘመን የመሪነት ልምድ ትምህርት መቅሰም ለሚፈልጉ በዚያ ዙሪያ ተጨማሪ ብርሃን ጠቃሚ ቢመስልም፤ ከሌላው አንጻር የመሪነትን ትምህርት ምሳሌነት ለሚፈልጉ ቁጥብነት የተሻለ አርጓያነትም ሊሆን ስለሚችልና ለእግዚአብሔርም ከብር መስጠት ስለሆነ ከጸሐፊው ጋር ተስማምቻለሁ ። የቤተክርስቲያናትና የመንፈሳዊ ድርጅቶች መሪዎች፣ ወንጌላውያን፣ የቤተክርስቲያን አገልጋዮች፣ ተማሪዎች፣ የታሪክ ተማሪዎችም ሆነ ተመራማሪዎች በመጽሐፉ ውስጥ ጠቃሚ ትምህርቶች ስለሚያገኙ እንዲያነቡት እመከራለሁ።

ዶ/ር ተስፋዬ ያዕቆብ

የኢትዮጵያ ቃለ ሀይወት ቤተ ክርስቲያን የቀድሞ ፀሐፊ

ከባለታሪኩ ጋር ባለኝ ትውውቅ ልጀምር፡- ይህንን የቅድመ ንባብ ህትመት ማስታወሻ ልጽፍ ስነሳ ከራሴ ጋር ሙግት ገጥሜ ነበር። የራስ ክራስ ሙግት መንስኤው ደግሞ የፕሮቶኮልና የባህል ጉዳይ ነው።

ዶ/ር ተስፋዬን ደለለው በኢትዮጵያ ወንጌላውያን ቤተ እምነቶች ውስጥ እግዚአብሔር አምላክ በረከት አድርጎ ከሰጠንና እንደ አእማድ ከምንቆጥራቸው አባቶች መካከል አንዱ እርሳቸው ናቸው። “አንቱ” እያልኩ ማስተዋወቄን ግን ልብ በሉልኝ።

በመንፈሳዊ አባትም፣ በእድሜ ክብርም፣ በትምህርትና በልምድ ክብደትም ለዶ/ር ተስፋ-ፅዮን ደለለው “አንቱ” ያንሳቸው ካልሆነ በስተቀር ይበዛባቸዋል የሚል ግምት በፍጹም አይኖረኝም ። የውስጥ ሙግት መንስኤውም ይኼው

ነው። ከዶ/ር ተስፋዬን ደለለው እግር ስር ቁጭ ብለው ከተማሩት የትናንት ታዳጊ ወጣቶች መካከል አንዱ እኔ ነበርኩ። የዘመኑን እሩጫ ሳስበው ግን አስገርሞኛል። የአስተማሪና የተማሪ ግንኙነታችንን እድሜ ሳሰላው አራት አስርት አመታት ሊደፍን የቀረው አንድ መስቀል መተኮስ ብቻ ነው።

የጌጃ ቃለ ሕይወት ቤተክርስቲያን በየክረምቱ ለወጣቶች ታዘጋጅ በነበረው የምንፈሳዊ ትምህርት ኮርስ በአሰልጣኝነት ይመግቡን ከነበሩት መምህራን መካከል ዶ/ር ተስፋዬን ደለለው አንዱ ነበሩ። አሁንም በአንቱታዬ መቀጠሌን ልብ በሉልኝ። ፕሮቶኮልና ባህል ነዋ!

እንደውነቱ ከሆነ ግን ከዚያን የልጅነት ዘመኔ ጀምሮ እኔህን መንፈሳዊ አባትና ምሁር ስጠራ የኖርኩት ታላቅ ፍቅርና አክብሮት ሳይጓደል “አንተ ጋሽ ተስፋ!” እያልኩ ነው። ዛሬም ድረስ። ከራሴ ሰብዕና ጋር ያታገለኝ ዋና ጉዳይም ይኼው ነው። የታላቅነትና የአባትነት ክብሩን በጠበቀ ደረጃ “ጋሽ! አንተ!” እያልኩ ስጠራ ኑሬ ዛሬ ሃሳቤን በወረቀት ለማስፈር ስል ብቻ የጋሽ ተስፋ የዕድሜና የትምህርት ግዝፈት ተጭኖኝ “አንቱ!” እያልኩ መጻፉ አልተመቻኝም። ከለመድኩት ቀረቤታም የራቅሁ መስሎ ተሰምቶኛል። ስለሆነም እንደለመድኩት “ጋሽ ተስፋ!” እያልኩ በብዕሬ መናገሩን መርጫለሁ።

የጋሽ ተስፋዬን ደለለው ስብዕናውም ሆነ ታሪኩ እጅግ የገዘፈ ነው። ይህንን የምልበት የራሴ ምክንያት አለኝ። ከስብእናው ልጀምር፤ ጋሽ ተስፋ እድሜውና ከፍ ያለው የእውቀት ደረጃው ሳይገድበው ትናንትም ሆነ ዛሬ ከማንም ሰው ጋር ዝቅ ብሎ በትህትናና በፍቅር መኖር የሚችል አባት ነው። በእርሱ ደረጃ ላሉት ብዙሃን ይህንን መሠሉ ዝቅታ ባይመችም እርሱ ግን ምንም ሳይቸግረው ራሱን ዝቅ

አድርጎና የሁሉም አኩያ ሆኖ መኖር የሚችል ተጠቃሽ ምሳሌ ነው።

ማንንም ሰው ሲመከርና ሲያስተምር የእድሜ ማነስ የደረጃ ዝቅታና ከፍታ ግድ አይሰጠውም። እውነትን በፍቅር የማስተላለፍ ጸጋው በግሌ ያስገርመኛል። አስገምጋሚ ድምጹና ድሮ ድሮ ቢሆን ኖሮ ለክብር ዘበኛ የመኮንንነት ኮርስ በቀዳሚ ተመራጭነት በሽቅድድም ይመርጡት እንደነበር በወታደር ልጅነቱ እውቀት ማረጋገጥ አይከብደኝም።

በዚያ አስገምጋሚ ድምጹ ያስተምረን የነበረው ከእኛ ጫጫታ ገኖ በሚደመጥ አቅም ነበር። በዚያን ዘመን እናንተ ታዳጊ ወጣቶች ልብ በሉ ብሎ ካስጠነቀቀቀን ትምሕርቶች መካከል አንዱ ዛሬ ለአለማችንና ለሀገራችን “አስደንጋጭ” ተብሎ ስጋት የሆነ አንድ ስም አይጠፈር ርዕሰ ጉዳይ ነበር። በዚያ የሊጋነት እድሜያችን ርዕሱ አይመጥናቸውም ብሎ ሳይሰሰትና ሳይፈራ ገላልጦ ስላስተማረን ዛሬ አፍጥጦ የምናየውን ክፉ ከስተት በድፍረት እንዲንቃወም ለአእኔና ለእድሜ አኩሮቼ መሰረቱን ጥሎልናል። ጋሽ ተስፋ የዘመን አቻዎቼን ሁሉ ወክዬ የማቀርብልህን የፍቅር አክብሮት እነሆ በዚህ አጋጣሚ ተቀበለኝ።

አሁን በመጽሐፉ ይዘት ላይ ምልክታየን በጥቂቱ ላጋራ ከጋሽ ተስፋ ጋር በተገናኘን ቁጥር ለምን ግለ ታሪክህን አትጽፍም? እያልኩ መጨቅጨቄ አልቀረም። ለካንስ እርሱ ሙያ በልብ ነው እንዲሉ ጽሑፉን ጀምሮ ኖሮ ግድየለም በቅርብ ቀን ይሆናል የሚል ምላሽ ይሰጠኝ ነበር። እንዳለውም አልቀረም አንድ አለት መጨቅጨቅ ብቻ ሳይሆን አንብበህ አስተያየትህን ስጠኝ በማለት የዚህን መጽሐፍ የመጀመሪያ ረቂቅ ጥራዝ አስረከበኝ።

ግለ ታሪኩን ሳነብ ይበልጥ ባለ ታሪኩን ወደድኩት አከበርኩት አብዝቻል

አመሰግንኩት። የቤተሰቡ ዳራ፣ አስተዳደጉና ለትምህርት ሲል የከፈለው ዋጋ በደኪዬመንተሪ ፊልም ተቀናብሮ ቢቀርብ ምን አልባትም አንድ ቀን - ለአንድ ለዓለም አቀፉ ሽልማት ሳየሳጩው እንደማይቀር እገምታለሁ። ከሁሉም በላይ ግን ከልጅነቱ ጀምሮ የተዋወቀው መልካሙ አምላኩና አባቱ በፈቃዱና በእውነቱ መንገድ እንደት በጥበብ ይመራው እንደነበር በመጽሐፉ ውስጥ በግልጽ መመልከት ይቻላል። የጋሽ ተስፋ ታሪክ ለእኔ የጽናት፣ የትግልና የአሸናፊነት ምሳሌ እንደሚችል ይሰማኛል።

ጋሽ ተስፋ እግዚአብሔር አምላክ እንኳንም እረዳህ! እኳንም ታሪክህን ጽፍክልን። ብዙዎች በዚህ መጽሐፍ ታሪክ መባረክ ብቻ ሳይሆን ታሪኩን በምሳሌነት እየጠቀሱ እንደሚያስተምሩበት ሌሎች እደሚመክሩበትና እንደሚጽናኑበት ተስፋ አደርጋለሁ። ድንቅ መጽሐፍ።

ጌታቸው በለጠ
የኢትዮጵያ ደራሲያን ማኅበር የቀድሞ ፕሬዝዳንት

ይህ ከሚሸንግዳ እስከ ዓለም ዳርቻ የተባለ መጽሐፍ የአንድን ዘመናዊ ትምህርት ለመማር የቆረጠ ወጣት ረዥም ጉዞ ውጣ - ውረዱን፣ ስኬቶቹንና ያጋጠሙ ተግዳሮቶች የሚተረክ ነው። ደራሲው በአገርና ከአገርም ውጭ በሥራ ዓለም የሳለፏቸው በርካታ ዓመታትም ተገቢው ሥፍራ በመያዛቸው መጽሐፉ የባለታሪኩ ሕይወት በስፋትና በሙላት የዳሰሰ ነው። ደራሲው በተለይ ለእናቱና ለታናናሾቹ ረዳትና አበረታች በመሆን አርእያነት የለውን ሚና መጫወቱ ደስ የሚያሰኝ ነው።

መጽሐፉ ይህንን በስፋት ያስቀምጣል፡፡

መጽሐፉ አያሌ ጎላ ያሉ ከስተቶችንም ያካተተ ነው፡፡ ለአካባቢ ልማትና ዕድገት ፈር ቀዳጅ የነበረው ወንጌል በከምባታና ሃዲያ እንዴት እንደ ተጀመረና በእንቅስቃሴውም ግምባር ቀደም ሚና የነበራቸው ቀዳማይ የወንጌል አርበኞችና የእምነት አባቶች ተጠቅሰዋል፡፡ በብሔራዊ ደረጃም እንደ ኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክረስቲያናት ሕብረት እና የክርስቲያን አርዳታ ድርጅት (CRDA) ሲመሰረቱ ደረሲው ከመስራቶቹ አነዱ ነበሩና ሁኔታውን በመጽሐፉ አንፀባርቀውታል፡፡ ስለሆነም በመጽሐፉ ስለ አንዳንድ ታሪካዊ ሂደቶች ጠቃሚ ትምህርታዊ እይታ ይሰጣል፡፡

በተለይ በውጭ ሀገር በተመሰረቱ አንዳንድ የኢትዮጵያ ወንጌላዊያን ቤተክረስቲያናት ውስጥ ስላለው ሁኔታና ችግሮችም አስተያየቶች ተሰጥተዋል፡፡ ጠቅላል ባለመልኩ ቤተክርስቲያን ከሁሉም በላይ ለእግዚአብሔር ቃል ትኩረትና ከብር ልታሰጥ እንደሚገባ የተሰጠው የደራሲው ማሳሰቢያ መሰረታዊና ሊሰመረበት የተገባ ነው፡፡

ከሚሸንግዳ እስከ ዓለም ዳርቻ በጥሩ ቋንቋ የተዘጋጀ የተስፋን የትምህርትና የሥራ ዓለም ረዥም ጉዞ በዝርዝርና በግልፅነት ያስቀመጠና ጠቃሚ ምክሮችና ትምህርታዊ አስተያየቶችን የያዘ መጽሐፍ ነው፡፡ በየምዕራፉም የአምላካችንን ጥበቃ፣ ምህረትና ምሪትን ያጎላ መጽሐፍ ነው፡፡ በአቀራረቡም ሆነ በይዘቱ ማራኪና ለሁሉም እድሜ

እረከን የሚሆን መጽሐፍ ነውና አንባቢዎች ይረኩበታል ብዬ እገምታለሁ፡፡

ጴጥሮስ ወንታሞ

የማንነትና የመኞ ቦታ ጉዳይ የብዙዎቻችን የውስጥ ጥያቄ እንደሚሆን አጭታለሁ፡፡ ሁላችንም ከተቻለን ከአዳምና ከሄዋን ጀምሮ እኛ እስካለንበት ዘመን ድረስ ያለውን የትውልድ ሐረጎቻችን ብናውቅ ደስ ይለን ይሆናል ብዮም አስባለሁ፡፡ ጋሽ ተስፋጸዩን መገኛውን ወደ ኋላ ተመልሶ ለማየት/ለማግኘት ያደረገው ሙከራ፣ በወቅቱ የነበረው ማኅበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ፖለቲካዊ ሁኔታዎችና የክርስቶስ ወንጌል በጎብረተሰብ ውስጥ ያመጣውን በዚህ መጽሐፍ ዳስሷል፡፡

ጋሽ ተስፋጸዩን ላለው የማእረግ ስም ለመድረስ ተስፋ ሳይቆርጥ ያደረገው ትግል፣ ውጣ ውረድን ለማለፍና ላሳለፍ የከፈለው ትእግስትና ቁርጠኝነት ለአሁኑ ትውልድ ምንኛ ምሳሌያዊ ትምህርት አለው፡፡ በሕይወቴ ትምህርት ቤቴ የሕይወት ዓላማን የመኖር ፍላጎትንና የተሻለ ደረጃ ለመድረስ ያለ ምኞትን ከእግዚአብሔር ፈቃድ ጋር አያይዞ ለመሄድ ያለ ውሳኔና ጥረትን ማየት ይቻላል ሰውነቱንም ጭምር፡፡ ክርስቲያኖች በአገር ልማትና እድገት ውስጥ በመሳተፍ ጎብረተሰቡን ማገልገል የምንችልበት እድል እንዳለ በጋሽ ተስፋጸዩን ግለ ታሪክ ውስጥ ማየት ችያለሁ፡፡ ሌሎች ነገሮችንም እንዲሁ ከቤተክርስቲያን ጋር እና ለቤተ ክርስቲያን መኖር ደምቆ የታየበት መጽሐፍ ነው፡፡ የእያንዳንዳችን ታሪክ ቢጻፍ ምን የሚነበብ ነገር የኖረው ይሆን?

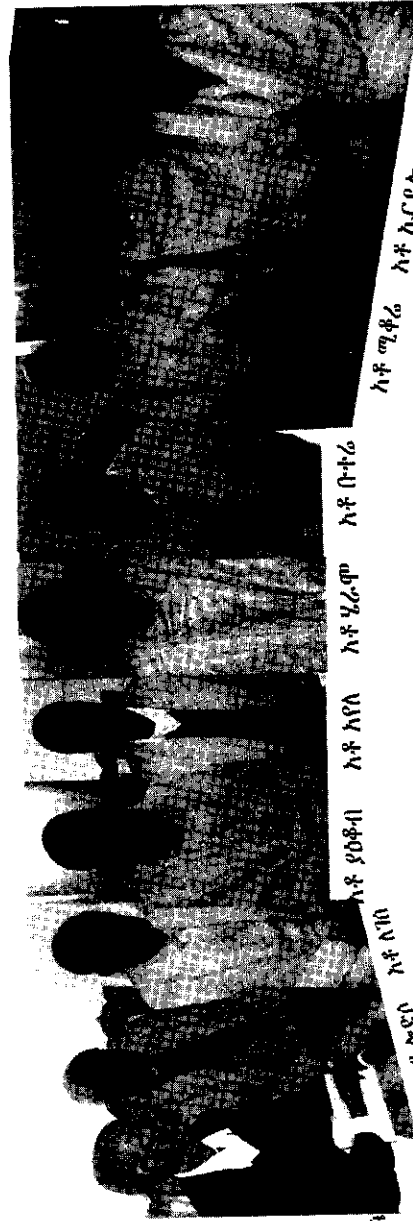
ቴዎድሮስ በየነ
የኢትዮጵያ መሠረተ ክርስቶስ ዋና ጸሐፊ

ጋሽ ተስፋ ለዛ ያለውን ንግግሩንና ጨዋታውን በጽሑፍም ማስቀመጥን አውቆበታል። የቤተሰብ ትዳር መፍረስ፣የኑሮ ጫና፣ የወጣትነት ተፈጥሮአዊ ተግግሮቶች፣ የማህበረሰብ ንቃተህሊና ዝቅተኝነት፣ የሥርዓቶች መራራ ግፍ፣ ቀብሮ ያላስቀራት ህይወት ይልቁንም ቤተሰባዊ ሃላፊነትን በልጅነት መረከብና በመስዋዕትነት ለታታናናሾች መከራን ለመጋፈጥ በመፍቀድ፣ የግልን ምቹትና ዕድገት ከማንፍነፍ ታቅቦ የቤተሰብ ህይወት ዙሪያገባን ለመመልከትና ችግራቸውን ለመካፈል ሁሉንም የግል ጉዳይ ማቆም ይገርማል! ለካ ሰው ቁርጠኝነት ካለው በዚህ የህይወት ውጣውረድ ውስጥ አልፎ ለእንደዚህ ዓይነት የከብርና የዕድሜ ባለጠግነት ይደርሳል።

የእኔ ትውልድ! ዶ/ር ተስፋጽዮን "Don't give up" ህይወት እንደዚህም ትመስላለች ይለናል። የቤተሰብ፣ የሃገር፣ የትምህርት ፍቅርን በመጠበቅ እግዚአብሔርን በመፍራት መዝለቅ እንዴት እንደሚቻል ትልቅ ትምህርት ይገኛበታልና አንብቡት ምክሬ ነው።

አሥራት ግርማ

ግሎባል ዲሳይፕላን ኢትዮጵያ ፋሲሊቴተር

አቶ ሚዛኔ
አቶ ኤርደሐ
አቶ ሻማቤ

አቶ ቡተሬ

አቶ ሄራም

አቶ አየሰ

አቶ ያዕቆብ

አቶ ለበበ

አቶ ለገሰ

አቶ ለገሰ

አቶ አድነው

አቶ ታምሩ

አቶ ጌታቸው

አቶ አበዮ

አቶ አበዮ

አቶ አበዮ

አቶ አበዮ

አቶ አበዮ

አቶ ግርማ አቶ ሱድሶ አቶ ለገሰ አቶ ደዕቆብ አቶ አየለ አቶ ሄራሞ አቶ ቡተሬ

አቶ ሚቆሬ አቶ ኤርዴሎ አቶ ሻሜቦ

ፓስተር
አማኑኤል

አቶ አቢዮ

አቶ ጌታቸው

አቶ ታምሩ

አቶ አድነው

የኢትዮጵያ ወንጌል ቤት ሰራተኛ ለቤት ሰራተኛ ቤት

WJ 67C4

[illegible][illegible]

ዕድገቱ ።
 . ይህን ለጊዜ የተዘጋጀው ፕላን የሌለው ንግግን በግብዓት ልዩነት
 በዚህ ግብረ የወይዘት ወቅት የግዕግ ስለሆነ ለዘላቂነት ለጎልቶ ለሚገኝ ለጎረቤት
 ተባብሮ ለደርግሰው ።

[illegible]

1. အထူးအရေးကြီးသော အချက်အလက်များ

የፀገሳጸጋን አባያት ዘርብኝን ጠቅሞ አገልግቼ ባሕላ ጭ ሥር ማ
ብላን ብንት ጠቅሞ በዘመርላ አያለ ፀራቸው አያሳፍ ነው ። ለሰላምባቸው የግባነው
የለሙና ለርብ ብንትነን የግረሞ አየትገጥን አሳርፍ የነበርን ለቻልን በፍተረ ገጻና
አጭራ "በእኔ የግረ" ይለን ይሞራ ።

[illegible]

2. የሰው-ዓይን በተዘጋጅ ለባለተጠቃሚ

የሌቲውያን ቤተ ክርስቲያን የገባለው ለባለ ልጆችም ይቶ በጎበኘው የቤተ መብረት ነገሩ ባይጻፉ ለአደባባሉ ሰውነቶች፣ ወኪሉ የገባለው ሥራ ለስባዊያኔ ምግብና ሕርጽጽ ለአገራቱ ተደርጎ ነበር። ይህን ቤተ ክርስቲያንና በሕልግነት ለአገሩ በሰላላነት የገባለው የባይ ልጆችም የገለጹት በሰላም፤

..12

የወንጌል አባልነት ማረጋገጫ ሰነድ
ወንጌል

ደብዳቤ ቁጥር 5-7/1971 ዓ.ም.

በወንጌል ላይ የሚገኙት

1. የወንጌል አባል	አባልነት
2. ልጅ/ልጅ/ልጅ	..
3. አባልነት ዕ/ወንጌል	..
4. ደር/ወንጌል ባለ	አባልነት ዕ/ወንጌል
5. አባልነት የሚገኝ ደረጃ	..
6. የወንጌል ዕ/ወንጌል	..
7. የወንጌል አባልነት ዕ/ወንጌል	አባልነት አባልነት ዕ/ወንጌል
8. አባልነት ዕ/ወንጌል	
9. አባልነት ዕ/ወንጌል	አባልነት ዕ/ወንጌል
10. የወንጌል አባልነት	
11. የወንጌል አባልነት	አባልነት ዕ/ወንጌል
12. የወንጌል አባልነት	አባልነት ዕ/ወንጌል
13. የወንጌል አባልነት	
14. የወንጌል አባልነት	አባልነት ዕ/ወንጌል
15. የወንጌል አባልነት	አባልነት ዕ/ወንጌል
16. የወንጌል አባልነት	
17. የወንጌል አባልነት	አባልነት ዕ/ወንጌል
18. የወንጌል አባልነት	

በወንጌል ላይ የሚገኙት የወንጌል አባልነት

የወንጌል አባልነት አባልነት
አባልነት ዕ/ወንጌል አባልነት ዕ/ወንጌል

...ትረካው ትኩረቴን ማርኮ በምናቤ የእርሱን ዓለም እያስቀረጸ ወደ ቀኝ ወደ ግራም እያዘዋወረ ፍንትው አድርጎ አሳየኝና ወደድኩት፤ ከመቸውም ጊዜ ይበልጥ ውስጤ ውስጡን ቀርቦ አገኘሁት፤ ጠቀመኝ፤ ለሕይወት የሚበጅ አስተውሎት ጨመረልኝ።

ሰሎሞን ከበደ

(የኢትዮጵያ መሠረተ ክርስቲስ ቤተ ክርስቲያን ቦርድ የቀድሞ ሊቀ መንበር)

የያኔውን የሚሸግዳ ወጣት፤ የነገሮችን አካሄድ ከየአቅጣጫው እያስተዋለ እንዲቃኝ አስችላለች፤ አስልታው ማለች፤ በእንዲህ ዓይነት የሕይወት ማዕበል ተንጦ ለአንቱታ የበቃው የመጽሐፉ ደራሲ የሕይወቱን ዝክር በማለፊያ ብዕሩ በሚገባ አስፍሮታል።

ሙሉጌታ ዘውዴ

(በኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ኅብረት

የአድጦኬሲ እና የሰላም ግንባታ መምሪያ ዳይሬክተር/ተባባሪ ዋና ጸሐፊ)

ይህ መጽሐፍ እግዚአብሔር በዶ/ር ተስፋጽዮን ሕይወት ውስጥ ያደረገውን በጎ ነገር እንድታውቁ የሚረዳችሁ ብቻ ሳይሆን «በኔ የሕይወት ጉዞ የታየ ትርጉም ያለው ድርሻ ምንድን ነበር» ብላችሁ እንድትጠይቁ ያደርጋችኋል። ... ሁሉም ሊያነበው የሚገባ ቁም ነገር የያዘ መጽሐፍ።

ንጉሤ ተፈራ (ዶ/ር)

(ፖፑሌሽን ሚዲያ ሴንተር የኢትዮጵያ ተጠሪ)

... ከጸሐፊው የረጅም ዘመን የመሪነት ልምድ ... አንጻር የመሪነትን ትምህርት ምሳሌነት ለሚፈልጉ ቁጥብነት የተሻለ አርዓያነትም ሊሆን ስለሚችልና ለእግዚአብሔርም ከብር መስጠት ስለሆነ ከጸሐፊው ጋር ተስማምቻለሁ። ...

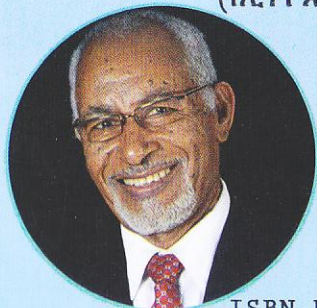
ዶ/ር ተስፋዬ ያዕቆብ

(የኢትዮጵያ ቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን የቀድሞ ዋና ጸሐፊ)

... ሳኑብ ይበልጥ ባለ ታሪኩን ወደድኩት፤ አከበርኩት፤ አብዝቸም አመስገንኩት። ... የከፈለው ዋጋ በደኪዬ መንተሪ ፊልም ተቀናብሮ ቢቀርብ ምን አልባትም አንድ ቀን - ለአንድ ለዓለም አቀፍ ሽልማት ሳያሳጩው እንደማይቀር እገምታለሁ።

ጌታቸው በለጠ

(የኢትዮጵያ ደራሲያን ማኅበር የቀድሞ ፕሬዚደንት)

ISBN NO 978-99944-967-7-8

ዋጋ 80.00 ብር